

Nota van zienswijzen

OMGEVINGSVISIE ROOSENDAAL

September 2022

Inhoud

1. INLEIDING	4
2. Zienswijzen	5
Zienswijze 1	5
Zienswijze 2	5
Zienswijze 3	6
Zienswijze 4	7
Zienswijze 5	7
Zienswijze 6	9
Zienswijze 7	10
Zienswijze 8 en 9 en 11	11
Zienswijze 10	14
Zienswijze 12	16
Zienswijze 13 (wijkvisie voor Kortendijk)	20
Zienswijze 14	20
Zienswijze 15 (ZLTO)	21
Zienswijze 16	31
Zienswijze 17	33
Zienswijze 18	34
Zienswijze 19	36
Zienswijze 20	36
Zienswijze 21	37
Zienswijze 22	41
Zienswijze 23	44
Zienswijze 24	46
Zienswijze 25	47
Zienswijze 26	49
Zienswijze 27	50
Zienswijze 28	51
Zienswijze 29	53
Zienswijze 30	53
Zienswijze 31	54
Zienswijze 32	55
Zienswijze 33	57
Zienswijze 34 SKIN	58
Zienswijze 35 (Heemkundekring de Heerlijkheid Nispen)	59

Zienswijze 36 (TENNET)	59
Zienswijze 37	61
Zienswijze 38	63
Zienswijze 39	65
Zienswijze 40	66
Zienswijze 41	71
Zienswijze 42	72
Zienswijze 43	77
Zienswijze 44	78
Zienswijze 45	79
Zienswijze 46 Provincie	81
4. Wijzigingen omgevingsvisie naar aanleiding van ingekomen zienswijzen	82
5. Ambtshalve wijzigingen	87
6. Tekst gewijzigd naar aanleiding van derde deel OER	89

1. INLEIDING

1. Inleiding

Voor u ligt de nota zienswijzen van de Omgevingsvisie van Roosendaal. Voorafgaand aan de totstandkoming van deze nota van zienswijzen heeft de ontwerp omgevingsvisie Roosendaal 'De verbonden stad' met ingang van maandag 7 februari tot en met 21 maart 2022 gedurende 6 weken ter inzage gelegen.

Daarbij werd de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen. In totaal zijn er 46 zienswijzen ingediend.

Op 11 mei jl. heeft een hoorzitting plaatsgevonden waar een aantal zienswijze indieners zijn gehoord.

2. Zienswijzen

In hoofdstuk 2 wordt steeds de zienswijze weergegeven met daarop een beantwoording van de gemeente en een conclusie. In de conclusie wordt aangegeven of de zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de omgevingsvisie.

2.1 Privacywetgeving

Gedurende de termijn dat de ontwerp omgevingsvisie ter inzage heeft gelegen, zijn schriftelijke zienswijzen ontvangen. In het kader van de privacywetgeving (AVG) zijn de persoonsgegevens geanonimiseerd in deze nota van zienswijzen.

3. Ontwerp omgevingsvisie

De ontwerp omgevingsvisie bestond uit de omgevingsvisie zelf en de bij de omgevingsvisie behorende bijlagen namelijk: de nota van antwoord voor de inspraakreacties en de omgevingseffectrapportage (hierna: het OER).

4. Aanpassing van de omgevingsvisie naar aanleiding van de zienswijze

In hoofdstuk 4 wordt een overzicht gegeven van de zienswijzen welke hebben geleid tot aanpassingen in de tekst, lay out dan wel kaartmateriaal in de omgevingsvisie.

5. Ambtshalve aanpassingen

De gemeente heeft, daar waar nodig, ambtshalve aanpassingen doorgevoerd die niet direct voortvloeiden uit de nota van zienswijzen. Deze ambtshalve aanpassingen zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van dit document.

6. Aanpassingen van de omgevingsvisie naar aanleiding van het OER

In de omgevingsvisie zijn wijzigingen doorgevoerd die voortvloeien uit het derde deel van het OER. In het advies van 20 april 2022 adviseert de Commissie m.e.r. het OER op een aantal punten aan te vullen. Een aanvulling (derde deel) op het OER is opgesteld en geeft een reactie op het advies van de Commissie m.e.r. Het derde deel van het OER heeft ook input gegeven om teksten toe te voegen aan de omgevingsvisie.

2. Zienswijzen

Zienswijze 1

De gemeente wil zorgen voor levensloopgeschikte koopwoningen. De gemeente zet in op nieuwbouwplannen, de ondersteuning woningmarkt en op het levensloopgeschikt maken van de bestaande woningvoorraad. Dit is de visie van de gemeente. Hoe gaat de gemeente dat in de praktijk doen? Het is een visie van de gemeente, hoe vertaalt dit in de praktijk? Ik heb de afgelopen jaren de gemeente benaderd via open dag bij RBC stadion voor havengebied, via WMO, via de afdeling ruimtelijke ordening en de juridische afdeling. Voor diverse levensloopgeschikte woningen of geschikt waren levensloopbestendig te maken. Ook bij de bank en makelaar werd ik niet gezien als partij. Overal werd mij de deur gewezen. Zonder enig motivatie. Ik zou graag de ondersteuning en inzet en voornamelijk enig medewerking gehad willen hebben van de gemeente. Ik kan vanwege mijn invaliditeit (geïsoleerd van de samenleving) mijn zienswijze niet toelichten tijdens de hoorzitting.

Beantwoording

De omgevingsvisie zet de koers op hoofdlijnen uit voor de komende jaren. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Er worden bepaalde kaders geschetst echter er worden nog geen concrete uitvoeringsplannen opgenomen. In de omgevingsvisie wordt aangegeven dat één van de leidende principes is het beschikken over een gevarieerd woningaanbod voor grotere en kleinere huishoudens, voor ouderen, gezinnen en jongeren en voor alle inkomens. De uitwerking hiervan vindt plaats in thema of gebiedsgerichte deelvisies programma's dan wel bestemmingsplannen of omgevingsplanwijzigingen (onder de Omgevingswet) en omgevingsvergunningen. In uw specifieke geval wordt in de woonagenda van 2021-2025 aangegeven dat in de woningbouwprogrammering ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de woonbehoefte en het aanbod voor ouderen. Hieronder wordt ook verstaan het levensloopgeschikt maken van een woning.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 2

Graag wil ik reageren op het uitbreiden van de natuur rond Visdonk. Er is volgens mij hier al genoeg natuur aanwezig. Het zou beter zijn dat ze de huidige natuur eerst eens beter zouden onderhouden. Ook weet ik niet wat het effect op mijn bedrijf zal zijn. Ik denk daarbij aan verdere regelgeving en opkoping van gronden voor natuur.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekele gebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Met deze passage uit de omgevingsvisie wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Zoals bijvoorbeeld aangegeven de verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit), maar ook aandachtspunten vanuit de sector zelf (steeds strengere wordende (milieu)regels, maatschappelijke druk op aspecten als stikstof, geur,

fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.).

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle betrokkenen. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbenden hierbij meenemend.

Dit visietraject zal worden afgestemd met de ook ingezette gebiedsgerichte aanpak van de provincie in het kader van o.a. de stikstofproblematiek. De gemeente zal het beleid van het rijk en de provincie in acht moeten nemen.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 3

Graag wil ik reactie geven over het gebied Visdonk. Hier staat voor gepland 'Uitbreiden natuur rond NNN'. Ik ben van mening dat er al genoeg natuur is in dit gebied. Beter zou zijn dat de huidige natuur beter zou worden onderhouden. Ook ben ik bang wat de gevolgen voor mijn boomkwekerijbedrijf zullen zijn. Ik denk vooral aan regelgeving en opkopen van gronden voor natuurbestemming.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is aangegeven dat het voor het buitengebied een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekele gebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Hiermee wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld door verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit), maar ook aandachtspunten vanuit de sector zelf (steeds strengere wordende (milieu)regels, maatschappelijke druk op aspecten als stikstof, geur, fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.).

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle betrokkenen. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbende hierbij meenemend. Dit visietraject zal worden afgestemd met de ook ingezette gebiedsgerichte aanpak van de provincie in het kader van o.a. de stikstofproblematiek. De gemeente zal het beleid van het rijk en de provincie in acht moeten nemen.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 4

De noodzaak tot ontwikkeling van woningbouwlocaties voor jongeren, starters en senioren is u bekend. Door de zoeklocaties in de dorpen -waarvoor een omgevingsvisie het instrument is -te benoemen, geeft uw Omgevingsvisie een doorkijk, en ook perspectief aan die woningzoekenden. Eén van de zoeklocaties in het dorp Wouw is de Bulkstraat 30. De provincie staat hier positief in en hier is sprake van een initiatief van de eigenaar van de locatie. Dus van onder op. Het sluit daarmee naadloos aan op de nieuwe visie daar waar de burger aan zet is. Inmiddels is genoegzaam door de eigenaar van Bulkstraat 30 gecommuniceerd met een groot aantal uitgangspunten waarop de onderbouwing tot het maken van het gebied tot binnen stedelijk gebied met de volledige mogelijkheid tot snelle ontwikkeling voor de noodzakelijke woningbouwbehoefte. Echter, u heeft in uw antwoord op de 1^e inspraakreactie vermeld dat de kaart met zoekgebieden "verstedelijking afweegbaar" niet meer wordt opgenomen in uw Omgevingsvisie. Waar u dan wel mogelijke uitbreidingslocaties bij de dorpen ziet, wordt daarmee meteen onduidelijk of zelfs geheel ongewis. U schrijft: "Pas daarna kijkt de gemeente waar ze mogelijke uitbreidingslocaties ziet". En daarmee heeft uw Ontwerp-Omgevingsvisie voor de dorpen-en specifiek voor het dorp Wouw-geen of nauwelijks betekenis.

Anders dan waar u wel concreet wordt. Dan rest ons dus u dringend en terstond te verzoeken onze locatie op te nemen in de Omgevingsvisie Roosendaal. Wij zijn altijd bereid deze onderbouwing mondeling nader toe te lichten.

Beantwoording

De door de provincie aangewezen gebieden 'verstedelijking afweegbaar' zijn opgenomen in een kaartje in de omgevingsvisie, maar niet meer op overzichtskaart. Deze gebieden komen uit de provinciale verordening en zijn dus niet bepaald door de gemeente. De gemeente moet bij realisatie van woningbouw in het door de provincie aangegeven buitengebied altijd onderbouwen of verstedelijking ruimtelijk aanvaardbaar is. Dit geldt ook voor de zoekgebieden die de provincie aangeduid heeft. Het kan zelfs zijn dat de zoekgebieden die de provincie heeft aangewezen niet ontwikkeld kunnen worden vanwege bijvoorbeeld milieutechnische belemmeringen. Bovendien is de gemeente niet verplicht om deze locaties te ontwikkelen. Als er vanuit ruimtelijke ordening oogpunt betere ontwikkellocaties zijn, zal de gemeente hierop inzetten. Omdat de provincie de lokale situatie minder goed kent dan de gemeente zelf, heeft de provincie besloten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gebieden 'verstedelijking afweegbaar' uit haar provinciale verordening te schrappen en het bepalen van deze locaties aan de gemeente over te laten. Om deze reden is besloten de zoekgebieden 'verstedelijking afweegbaar' op een apart kaartje aan te geven en niet meer op te nemen op de overzichtskaart in de omgevingsvisie.

De gemeente zal de zoeklocaties voor 'verstedelijking afweegbaar' dus opnieuw tegen het licht moeten houden. Of de zoekgebieden van de provincie, na het schrappen van deze gebieden, nog worden overgenomen, moet dus nog bepaald worden. Het is dus nu nog niet duidelijk of (delen van) dit zoekgebied ontwikkeld gaan worden. De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen en om dit te bepalen is verdere uitwerking van de visie nodig.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 5

Wij hebben de volgende drie documenten gevonden en hebben daarover nog een enkele opmerking m.b.t. 'Glastuinbouw'. Daarnaast willen wij u op de hoogte stellen van de laatste ontwikkelingen m.b.t. de glastuinbouwbedrijven in het gebied Hoeverstein.

1. Omgevingsvisie document: d_NL.IMRO.1674.OMGEVINGSVISIERSD-301.pdf
2. Inspraak en vooroverleg rapport document: b_NL.IMRO.1674.OMGEVINGSVISIERSD-0301_bijlageSV1.pdf
3. Omgevingseffectrapport; document-211206 466308 oer omgevingsvisie Roosendaal

Opmerking 1 betreft document 3 omgevingseffectrapport (hierna: OER)

De documenten bevatten veel overlappingsen maar in document 3 missen wij een onderdeel, het volgende stuk tekst wat wel in 1 en 2 voorkomt:

'Met name in het gebied De Hoevestein is een aantal jaar geleden tot bij de Raad van State geprocedeerd over de invulling van dit gebied, met als uitkomst dat uitbreiding van glastuinbouwbedrijven hier niet mogelijk is. Aan die uitspraak blijven we vasthouden. Conclusie: De inspraakreactie geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.'

Aangezien ons niet duidelijk is welke van deze documenten juridische prioriteit heeft, zien wij bovenstaande tekst graag toegevoegd aan document 3.

Opmerking 2 Verandering van eigenaren Glastuinbouwbedrijven Hoevestein

Zeer recent zijn er wijzigingen in de eigendomssituatie van de glastuinbouwbedrijven in Hoevestein. Zowel de nieuwe aardbeien- als de boomkweker zijn bestaande ondernemingen die elders in de regio reeds actief zijn. Gelden deze bedrijven nu als bestaande bedrijven of als nieuwe bedrijven? Mogen wij er vanuit gaan dat de restrictie ten aanzien van de glastuinbouwbedrijven hier van toepassing blijft, te weten; ' met als uitkomst dat uitbreiding van glastuinbouwbedrijven hier niet mogelijk is'.

Opmerking 3 Bedrijfsvoering glastuinbouw Hoevestein en arbeidsmigranten algemeen

Gelden de strenge regels voor distributiecentra in Brabant, zoals kortgeleden genoemd in de media, ook voor arbeidsintensieve glastuinbouw. Wat zijn de criteria van de gemeente Roosendaal, in het algemeen en zeker in het geval van verkoop en een nieuwe eigenaar en nieuwe bedrijfsvoering in een bestaande glasopstand? Hebben deze bedrijven een meerwaarde voor de regionale economie? Wordt de vraag gesteld of er arbeidsmigranten komen en zo ja hoeveel en welk percentage maken die uit van de medewerkers? Hoe zit het met plannen voor verduurzaming? (verdroging en vervuiling van gronden) Wat zijn de gevolgen voor het verkeer? (al het zwaar materieel op smalle wegen)

Opmerking 4 Huisvesting arbeidsmigranten Hoevestein.

De volgende effecten zijn te bemerken van de huisvesting van arbeidsmigranten aan de Julianaweg. De woonhuizen zijn niet meer beschikbaar op de zo krappe woningmarkt. Uitbuiting van arbeidsmigranten. Huisvesting van arbeidsmigranten als verdienmodel. Het grootste gedeelte van de arbeidsmigranten die op Hoevestein woonachtig zijn, werkt hier niet lokaal. Tegenover de inkomsten van deze huisvesting voor een paar ondernemers staat een veelvoud aan huishoudens die hier omheen wonen, en zeer waarschijnlijk meer bijdragen aan de Nederlandse en Roosendaalse economie, waarvan het woongenot ernstig heeft te leiden?, en gaat hebben onder deze ontwikkeling. Afnemend gevoel van veiligheid bij omwonenden. Er is geen 'goede buur' meer aanwezig die een handje kan toesteken in geval van nood, of een oogje in het zeil houdt in de buurt, straat bij de burens. Daarnaast is er angst voor overlast indien het aantal gehuisveste arbeidsmigranten in de directe omgeving toeneemt.

Men is niet tegen de bedrijven en tegen goede huisvesting. Van belang is dat alleen arbeidsmigranten gehuisvest worden die in aanpalende kassen werkzaam zijn en dat Gemeente Roosendaal een serieus gesprek aangaat met ondernemers betreffende criteria zoals eerder genoemd waarden verduurzaming, afhandeling van verkeer, etc.

Beantwoording

1. Opmerking 1 betreft document 3 OER

Het OER onderzoekt de mogelijke effecten van de omgevingsvisie op de leefomgeving. De tekst zoals aangegeven behoort bij de omgevingsvisie en is een uitgangspunt waarbij de uitbreiding van glastuinbouwbedrijven niet wordt toegestaan. Hieruit volgen dan ook geen effecten welke nader onderzocht dienen te worden in het OER. De omgevingsvisie is in deze juridisch leidend.

2. Opmerking 2 verandering eigenaren glastuinbouwbedrijven Hoevestein

De gemeente Roosendaal is zeer terughoudend als het gaat om uitbreiding van glastuinbouwbedrijven met veel woningen in de omgeving. Voor specifiek rondom het gebied De Hoevestein is tot bij de Raad van State geprocedeerd met als uitkomst dat uitbreiding van glastuinbouwbedrijven hier niet mogelijk is. Aan deze uitspraak blijft de gemeente vasthouden. De gemeente gaat verder uit van de bestaande glastuinbouwbedrijven en het niet toestaan van nieuwe glastuinbouwbedrijven. Dit is een ongewenste ontwikkeling.

Ook uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven is een ongewenste ontwikkeling. Enkel onder voorwaarden kan uitbreiding van glastuinbouw worden toegestaan. Hierbij wordt aangesloten bij de Interim Omgevingsverordening van de provincie. De Interim Omgevingsverordening maakt onder voorwaarden op sommige locaties uitbreiding van bestaande bedrijven mogelijk. De mate waarin dit wordt bepaald is afhankelijk van de omgevingskwaliteiten waarin de locatie is gelegen en waarvoor de uitbreiding wordt gevraagd. Zo wordt uitbreiding in kwetsbare gebieden waar bijvoorbeeld natuur en landschap prevaleren niet voorgestaan. Dit betekent dat maatwerk en een goede belangenafweging in voorkomende gevallen noodzakelijk is.

3. Opmerking 3 Bedrijfsvoering glastuinbouw Hoeverstein en arbeidsmigranten algemeen
De omgevingsvisie zet de koers op hoofdlijnen uit voor de komende jaren. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Er worden bepaalde kaders geschetst echter er worden nog geen concrete uitvoeringsregels opgenomen. De verdere uitwerking voor wat betreft het thema arbeidsmigranten, verduurzaming en verkeer wordt verder uitgewerkt in thema- of gebiedsgerichte deelvisies, een programma of een omgevingsplan. Ook dient men zich aan de geldende bestemmingsplan regels te houden als het gaat om de huisvesting van arbeidsmigranten bij agrarische bedrijfsvoering.

Mocht er sprake zijn van nieuwe bedrijfsvoering in bestaande glasopstand dan zal eerst worden bekeken of de nieuwe bedrijfsvoering ruimtelijk inpasbaar is. Een bestemmingsplan dan wel een wijziging van een omgevingsplan onder de Omgevingswet dient te worden doorlopen om te bekijken of de nieuwe bedrijfsvoering (ontwikkeling) passend is qua goede ruimtelijke ordening dan wel een evenwichtige toedeling van functies onder de Omgevingswet. Hierbij is ook mogelijk afstemming noodzakelijk met de provincie nu het gaat om ontwikkelingen buiten stedelijk gebied.

4. Opmerking 4 Huisvesting arbeidsmigranten Hoeverstein.
Zie hiervoor de vorige opmerking onder 3. Wij begrijpen de zorgen echter de omgevingsvisie is een instrument op hoofdlijnen. In thema- of gebiedsgerichte deelvisies, een programma of een omgevingsplan wordt de uitvoering geconcretiseerd. Verwezen wordt naar de notitie 'kaders arbeidsmigrantenbeleid' waarin maatwerk wordt voorgestaan voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Eveneens wordt verwezen naar de regels in het geldende bestemmingsplan.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 6

Op 1 juli 2021 hebben wij een reactie gegeven op het voorontwerp van de omgevingsvisie. Dank voor het overnemen van merendeel van de opmerkingen en aanvullingen uit ons advies. Ons advies ten aanzien van overstromingsrisico's is echter onvoldoende overgenomen. In paragraaf 4.3.4 klimaatadaptatie onder het onderwerp 'Opgave: zorgen voor een goed evenwicht tussen (milieu-en gezondheids) risico's en de omgeving.', wordt overstromingsrisico benoemd. Onvoldoende wordt in gegaan op de kans op verkleining van de gevolgen van overstromingen. In deze paragraaf dient de volgende tekst te worden toegevoegd: 'De kans van de gevolgen van overstromingen wordt verkleind door een sterke regionale waterkering, een klimaat robuuste inrichting van het achterland en een doelmatige crisisbeheersing.'

Beantwoording

Wij vinden de toevoeging van de tekst in paragraaf 4.3.4 van de omgevingsvisie een goede aanvulling op de omgevingsvisie. Wij nemen deze tekst dan ook over. We gaan in de tekst in op de verkleining van de kansen van de gevolgen van overstromingen.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

In paragraaf 4.34 onder de Opgave: zorgen voor een goed evenwicht tussen (milieu- en gezondheids) risico's en de omgeving wordt de volgende tekst toegevoegd:

'De kans van de gevolgen van overstromingen wordt verkleind door een sterke regionale waterkering, een klimaat robuuste inrichting van het achterland en een doelmatige crisisbeheersing.'

Zienswijze 7

Namens de cumelabedrijven van Cumela Nederland die in de gemeente Roosendaal zijn gevestigd en werkzaam zijn, wordt de zienswijze ingediend in relatie tot de omgevingsvisie. In deze zienswijze worden naast de motivatie als belanghebbende, de activiteiten van de cumelasector en diens maatschappelijke uitdagingen nader toegelicht. Tot slot wordt ingegaan op enkele inhoudelijke thema's.

Om de belangen van de omgevingswaarden voor de bedrijven in het buitengebied te beschermen is deze zienswijze ingediend.

De beschikbaarheid van een bedrijfswoning is essentieel in de organisatie van de cumelabedrijven. Door de platte organisatie is een korte lijn tussen directie en uitvoering zowel bedrijfsmatig als economisch van groot belang.

Cumelabedrijven zijn hoofdzakelijk actief in het buitengebied. Het is essentieel dat deze bedrijven centraal in het werkgebied zijn gelegen met de bedrijfslocatie. Het is van groot belang dat deze positie van deze specifieke bedrijfstak in en voor het landelijk gebied (in brede zin) erkend wordt en behouden blijft, zodat deze bedrijven met inachtneming van de omgevingswaarden de bijdrage kunnen blijven leveren (continuïteit) voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Zienswijze

Men verzoekt om het bestaansrecht van de (lid-) bedrijven te erkennen en de mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Aangaande de ambitie in de visie vervullen de cumelabedrijven reeds een belangrijke rol voor het landelijk gebied in relatie tot aanleg, behouden en versterken van natuur, landschap, economie en passend hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. In de visie wordt ruimte gegeven aan de landbouw om zich duurzaam te ontwikkelen. Dit kan en gaat niet zonder de inbreng en participatie van de cumelabedrijven. Zij zorgen voor een groot deel van het agrarisch beheer en productie van de landbouw- en teeltgronden. Daarnaast dragen de cumelabedrijven zorg voor de aanleg, het onderhoud en het beheer van de overige gronden binnen de gemeente. Een belangrijk kenmerk hierbij is, zoals genoemd, de vestigingsplaats van de cumelabedrijven in het buitengebied. Dit typeert deze bedrijfstak alsmede de concurrentiepositie in de sector. Door cumelabedrijven niet naar een industrieterrein te verplaatsen worden mogelijke hinderlijke situaties voorkomen.

Belangrijke thema's als goede toegankelijkheid en veiligheid alsmede circulaire economie ziet men terug in de omgevingsvisie. Aangaande deze onderwerpen kan de cumelasector een belangrijke bijdrage leveren aan de gemeente. De transitie naar een circulaire economie zal voor alle economische sectoren een omschakeling in productie- en logistieke processen betekenen. Uitdagingen hierbij zijn onder meer:

- De optimalisatie van de inzet van energie en grondstoffen;
- Ketensamenwerking en sluiten van kringlopen;
- Zoeken naar andere productieprocessen en verdienmodellen.

Het hoogwaardig hergebruik van afval- en reststromen staat volop in de belangstelling. Ook beleidsambities met betrekking tot de biobased economy leiden tot een herwaardering van (met name organische) reststromen, namelijk als grondstof voor hoogwaardige biobased producten. Als organisatie is men reeds doende met genoemde 'transitie'. Voormelde ontwikkelingen zijn voor opdrachtgevers en cumelabedrijven reeds aanleiding om anders te kijken naar de reststromen die zij produceren.

Resumé

Zonder uitpuittend te zijn herkennen wij ons als organisatie reeds in grote mate voorliggende omgevingsvisie. Desalniettemin zijn er ook diverse thema's c.q., aspecten, zoals voormeld, welke specifiek en belangrijke mate voor deze unieke bedrijven bijzondere aandacht behoeven en redelijkerwijs erkend dan wel betrokken dienen te worden in de visie. En verdere uitwerking van de instrumenten in het kader van de omgevingswet.

In de omgevingsvisie komt de uitnodiging om het met elkaar samen te werken nadrukkelijk tot uiting. Als organisatie gaan wij graag op deze uitnodiging in. Ten eerste via deze reactie/zienswijze maar ook op andere wijze willen/kunnen wij participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.

Verzocht wordt om de zienswijze gegrond te verklaren en conform de beleidslijn van de Omgevingswet Ja, mits de ontwerp omgevingsvisie gemeente Roosendaal op grond van de genoemde aspecten gewijzigd vast te stellen i.c. de genoemde aspecten in deze visie c.q. bestemmingsplan (later: omgevingsplan) te betrekken.

Verzocht wordt om samen met ons als belangrijke sector in het buitengebied te kijken naar reële mogelijkheden om het buitengebied/grondgebied van de gemeente Roosendaal veiliger, mooier en beter te maken. Wij verzoeken u derhalve om met inachtneming van onderhavige zienswijze de belangen en gevolgen te heroverwegen.

Beantwoording

De opzet van de omgevingsvisie is om een koers uit te zetten voor de komende jaren. Specifiek voor het thema landbouw zijn een aantal aspecten genoemd in de omgevingsvisie.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit), milieuregelgeving, maatschappelijke druk op aspecten als stikstof, geur, fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc..

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle betrokkenen. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbenden hierbij meenemend. Dit visietraject zal worden afgestemd met de ook ingezette gebiedsgerichte aanpak van de provincie in het kader van o.a. de stikstofproblematiek. De gemeente zal het beleid van het rijk en de provincie in acht moeten nemen.

Wij nemen uiteraard uw aanbod aan om op het thema landbouw samen te werken.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 8 en 9 en 11

Opmerkingen worden gemaakt over lay out.

1. Leesbaarheid beter twee A5 bladzijden voor de informatie. Geen goede verwijzingen naar figuren zouden ook vergroot moeten worden.
2. Het ontbreekt aan verwijzingen binnen figuren en kaarten. Voor de leesbaarheid zouden de kaarten dus minimaal 2-3 x vergroot moeten worden.
3. Niet alle relevante uitgangspunten worden genoemd als:
  - a. De Natura 2000 gebieden,
  - b. Alle beschermde gebieden,

- c. Alle natuurgebieden,
  - d. De groenblauwe mantel,
  - e. Alle natte parels.
4. Als de visiekaart als uitgangspunt dient voor de omgevingsvisie dan zullen de punten onder 3, daarop aangegeven moeten worden.
  5. Een aantal beleidsdocumenten ontbreken in de bijlage met overzicht vigerend beleid: Het waterschapsbeleid/verordening, het waterschap convenant, relevante waterschapskaarten en de Interim Omgevingsverordening provincie Noord- Brabant.
Als gevolg hiervan wordt aan de relatie met deze niet gerefereerde beleidsdocumenten in de tekst van de OOR geen aandacht geschonken. Dit zou wel moeten gebeuren. Ook dient dan in de visiekaart aangegeven te worden wat bijvoorbeeld beschermde gebieden zijn in het kader van 'water'.
  6. Als bijlage SV is ook het Omgevingseffectrapport (OER) van de Omgevingsvisie gemeente Roosendaal verschenen. In hoofdstuk drie van het OER wordt de rol van het OER beschreven. De verbonden stad zou de resultaten, conclusies en aanbevelingen uit het OER in de visie meegenomen moeten hebben, zodat duidelijk is welke rol zij spelen in het toekomstige beleid.

Verbeterpunten hebben betrekking op 4.3 Natuur en milieu en op paragraaf 5.4 Vitaal platteland van de OOR.

7. P. 38 De groenblauwe mantel ontbreekt in de derde alinea van paragraaf 4.3. Het toevoegen van de groenblauwe mantel en de versterking en eventuele uitbreiding hiervan, zijn noodzakelijk om een visie te kunnen ontwikkelen.
8. P.70 een viertal thema's worden geformuleerd voor het versterken van het karakter van de deelgebieden. Het is onduidelijk waar een groenblauwe dooradering is en deze ontbreekt in de figuren bij deze paragraaf en in afbeelding 4.9 pagina 39.
9. P.70 Binnen de gemeente behoren delen van het vitale platteland tot de groenblauwe mantel (zie artikel 3.32 Interim Omgevingsverordening). Het is gewenst om als thema de groenblauwe mantel toe te voegen en duidelijk weer te geven in relevante figuren/kaarten in de OOR (b.v. in afbeelding 4.9) en het OER. En tevens dient deze mantel een heldere visie in het OER gedefinieerd te worden.
10. P. 70 naast teeltondersteunende voorzieningen dienen ook effecten op de omgeving van intensieve teelten, containerteelten en een duidelijke visie over landschaps- en milieubeschermdende randvoorwaarden voor het gebruik te worden gegeven. Evenals waterbeschermdende maatregelen zullen benoemd moeten worden.
11. P. 71 Onder het deel onderdeel Glastuinbouw wordt de ontwikkeling van de glastuinbouw en wonen in het buitengebied besproken. Voorgesteld wordt door de indieners deze twee onderdelen afzonderlijk en gescheiden te behandelen, hoewel er ook in de buurt van glastuinbouw natuurlijk bewoning is.
12. P.75 In de OOR wordt gesteld dat 'Natuur en waterbeheer gaat ten koste van de agrarische gebruiksmogelijkheden van het land'. De OOR zal aandacht aan watergebruik moeten schenken ook in die gebieden waar er intensieve teelten, TOV en glastuinbouw zijn.
13. Pag. 75: Volgens OOR is de afweging van de in de lijst genoemde aandachtspunten altijd maatwerk. Dit getuigt niet direct van een visie. Er moeten duidelijke kaders komen, zodat de visie/ambitie gerealiseerd kan worden. Als maatwerk het uitgangspunt blijft, dan is er een grote kans dat een individuele aanvrager prevaleert boven de genoemde aandachtspunten.

De volgende punten hebben betrekking op de OER.

14. P. 53: Figuur 4-18 geeft niet direct het hitte-eiland effect weer.
15. In het OER ontbreken de mogelijke schadelijke effecten van lichtemissie op de natuur en de leefomgeving van mens en dier. Het OER moet worden aangevuld, waarbij effecten op mogelijke mitigatie voor de Natura 2000 gebieden en de groenblauwe mantel moeten worden genoemd en de conclusies moeten vervolgens in de OOR worden ingebracht.

Beantwoording

Opmerkingen over lay out (1 en 2)

De kaarten en figuren zijn nogmaals kritische bekeken naar aanleiding van de opmerkingen. Wij erkennen dat de figuren en kaarten af en toe slecht leesbaar zijn. De omgevingsvisie zal op een andere manier opgemaakt worden, zodat de figuren en kaarten ook vergroot worden en hierdoor beter leesbaar.

Opmerkingen over uitgangspunten en beleidsdocumenten (3 t/m 5) en verbeterpunten (7 t/m 10, 12 en 13)

De omgevingsvisie zet de koers op hoofdlijnen uit voor de komende jaren. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Daarbij is de omgevingsvisie niet uitputtend bedoeld waarin alle uitgangspunten van de groenblauwe mantel, Natura 2000 gebieden en alle natuurgebieden worden benoemd. Er worden bepaalde kaders weergegeven en deze dienen verder uitgewerkt te worden in thema- of gebiedsgerichte deelvisies, omgevingsplan, programma's en omgevingsvergunningen. Ook is het genoemde beleid niet uitputtend bedoeld. Het waterschapsbeleid en de Interim Omgevingsverordening geven wel degelijk de kaders aan voor de omgevingsvisie van Roosendaal. Dit is ook als zodanig genoemd in de tekst van de ontwerp omgevingsvisie. Het opgenomen beleid in de bijlage is het geldende beleid in de gemeente Roosendaal.

Voor wat betreft de genoemde teeltondersteunende voorzieningen dienen de effecten verder uitgewerkt te worden in thema- of gebiedsgerichte deelvisies, omgevingsplan, programma's en omgevingsvergunningen.

Opmerking over de conclusie van het OER meenemen in de omgevingsvisie

Het OER maakt onderdeel uit van de omgevingsvisie. Daarbij heeft een wisselwerking plaats gevonden tussen het OER en de omgevingsvisie. Voorbeelden van de doorwerking van het OER in de Omgevingsvisie zijn met name de conclusies voor de stadsrandzones en de aandachtspunten voor ontwikkeling van Rondje Roosendaal en Vitaal Platteland. De volgende aspecten uit het OER zijn relevant geweest voor de keuzes in de omgevingsvisie:

- De zuidelijke randzone is verkleind in verband met de natuurwaarde van Visdonk;
- Bij ontwikkeling van de noordelijke randzone (Wig) is aandacht voor hoogteverschillen in het landschap;
- De aandachtgebieden die onder de Omgevingswet inzichtelijk moeten worden gemaakt, zijn bij toekomstige ontwikkelingen grotendeels in beeld gebracht;
- De aandachtspunten ten aanzien van het al dan niet verplaatsen van de huidige sportvelden zijn meegenomen;
- De aandachtspunten voor de ontwikkeling van Rondje Roosendaal in het OER bevestigen de te verwachten uitdagingen en maken nieuwe uitdagingen in de omgevingsvisie kenbaar, waaronder het al dan niet verplaatsen van het spooreplacement.

Opmerking over de glastuinbouw en woningbouw (11)

De ontwikkeling van glastuinbouw en de ontwikkeling van wonen zouden niet op pagina 71 van de tekst van de ontwerp omgevingsvisie gezamenlijk besproken dienen te worden. Deze paragraaf is opgenomen om duidelijk aan te geven wat de visie is van de gemeente over glastuinbouw en mogelijke uitbreiding van glastuinbouw. Daarbij is opgenomen dat verdere uitbreiding van glastuinbouw rondom Hoevestein niet voorgestaan wordt.

Opmerkingen welke betrekking hebben op het OER 14 en 15

In het OER zijn op een globale verkennende manier aandachtspunten geïnventariseerd voor mogelijk toekomstige ontwikkelingen (met name woningbouw) in Rondje Roosendaal, de stadsrandzones en vitaal platteland. In deelgebied vitaal platteland is met name gekeken naar aandachtspunten direct rond de dorpen. Ten behoeve van deze inventarisatie is informatie verzameld. Zowel gemeente breed als op het abstractieniveau van de omgevingsvisie. Deze informatie is geschikt voor de globale verkennende inventarisatie in het OER ten behoeve van de Omgevingsvisie. Detailanalyses op specifieke locaties vallen buiten de scope van het OER, omdat in de omgevingsvisie ook niet op dit detailniveau afgewogen worden gemaakt.

Hitte-eilandeffect

- 1 De gebruikte kaart voor het stedelijk hitte-eiland effect is een standaard en gebruikelijke kaart (uit de Klimateffectatlas en Atlas van de Leefomgeving) om hittestress in beeld te brengen. Het laat met name het verschil in hittestress zien tussen de stad/bedrijventerreinen en het buitengebied. De kaart is niet geschikt en bedoeld voor analyse op specifiek locatieniveau. De gevraagde verdiepingsslag in onderzoek gaat voor het abstractieniveau van de Omgevingsvisie te ver.

Schadelijke effecten van licht

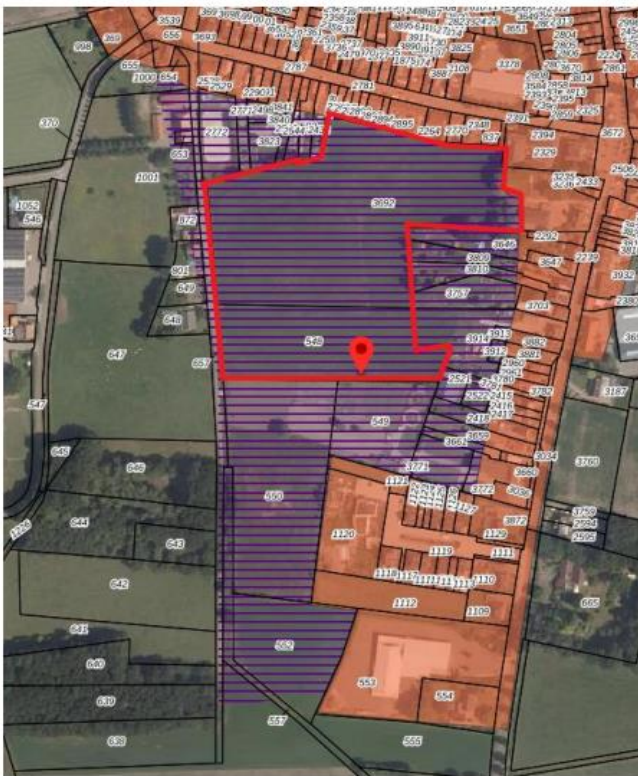
- Figuur 4.28 uit het OER geeft een indicatie van de lichtemissie in de gemeente Roosendaal. Het is op het abstractieniveau van de omgevingsvisie geen wezenlijk aandachtspunt voor de mogelijk toekomstige ontwikkelingen (met name woningbouw) in Rondje Roosendaal, de stadsrandzones en in de dorpen. De omgevingsvisie gaat niet specifiek in op ontwikkelingen op de door de zienswijze indiener genoemde locatie. Detailonderzoek naar mogelijke schadelijke effecten van licht ter plaatse valt daarom buiten de scope van het OER. In de passende beoordeling bij het OER is licht wel als aandachtspunt benoemd in relatie tot Natura2000-gebied Brabantse Wal.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. De omgevingsvisie zal op een andere manier opgemaakt worden, zodat de figuren en kaarten ook vergroot worden.

Zienswijze 10

Namens B(eh) ouwt Nispense Jongeren wordt ingesproken op de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie staat het volgende over Nispen: In Nispen is ten zuiden van het dorp een provinciaal zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling aangeduid. Hier heeft nog geen invulling plaatsgevonden, en ligt mogelijk nog ruimte voor woningbouwontwikkeling in de toekomst. Echter is na gesprekken met de grondeigenaren van het noordelijke gedeelte van het aangeduide stedelijke ontwikkelingsgebied, betreffende perceel 3692& 548 (rood gearceerd) gebleken dat zij geen bereidheid tonen om deze percelen ter beschikking te stellen voor stedelijke ontwikkeling.

Tevens staat er in de huidige omgevingsvisie omschreven dat het noordelijke gebied ook beperkingen heeft m.b.t. de stankcirkel van de omliggende boerderijen.

Wij vrezen dat hierom de mogelijkheden voor woningbouw zeer beperkt blijven ten opzichte van de vraag waarvan voornamelijk jongeren een belemmering ondervinden. Graag zou men meer zoekgebieden willen creëren waardoor de nieuwe omgevingsvisie meer perspectief biedt voor de komende 8 jaar. Doordat wij als CPO in gesprek zijn gegaan met diverse grondeigenaren aan de rand/linten van Nispen, zijn we op de hoogte van de mogelijke potentiële gronden. Omwille van deze reden willen we graag uitbreiding zien omtrent de stedelijke ontwikkeling rondom het dorp Nispen. In onderstaande afbeelding hebben we enerzijds rechts (blauw gearceerd) het gebied liggen wat mogelijk kan aansluiten op Oostmoer 2. Anderzijds aan de linkerzijde (blauw gearceerd) het gebied ten Noorden van Nispen waar al enige lintbebouwing aanwezig is. Hier willen we op de kern kunnen aansluiten waardoor het dorp wederom een geheel zal worden aan de Noordzijde. Binnen/rondom deze gebieden bevindt zich geen intensieve veehouderij waardoor mogelijke stankcirkels geen hinder kunnen vormen voor stedelijke ontwikkelingen.

Conclusie

Middels deze inspraakreactie wensen we extra zoekgebieden te creëren rondom Nispen. Waardoor Nispen een vitaal en leefbaar dorp blijft middels behoud van de jongere generatie.

Beantwoording

De door de provincie aangewezen gebieden 'verstedelijking afweegbaar' zijn opgenomen in een kaartje in de omgevingsvisie. Deze gebieden komen uit de provinciale verordening en zijn dus niet bepaald door de gemeente. De gemeente moet bij realisatie van woningbouw in het door de provincie aangegeven buitengebied altijd onderbouwen of verstedelijking ruimtelijk aanvaardbaar is. Dit geldt ook voor de zoekgebieden die de provincie aangeduid heeft. Het kan zelfs zijn dat de zoekgebieden die de provincie heeft aangewezen niet ontwikkeld kunnen worden vanwege bijvoorbeeld milieutechnische belemmeringen. Bovendien is de gemeente niet verplicht om deze locaties te ontwikkelen. Als er vanuit ruimtelijke ordening oogpunt betere ontwikkellocaties zijn, zal de gemeente hierop inzetten.

Omdat de provincie de lokale situatie minder goed kent dan de gemeente zelf, heeft de provincie besloten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gebieden 'verstedelijking afweegbaar' uit haar provinciale verordening te schrappen en het bepalen van deze locaties aan de gemeente over te laten. Om deze reden is besloten de zoekgebieden 'verstedelijking afweegbaar' niet meer op te nemen in de omgevingsvisie. Tenslotte zullen deze komen te vervallen.

De gemeente zal de zoeklocaties voor 'verstedelijking afweegbaar' dus opnieuw tegen het licht moeten houden. Of de zoekgebieden van de provincie, na het schrappen van deze gebieden, nog worden overgenomen, moet dus nog bepaald worden.

De provincie geeft in haar Interim omgevingsverordening met deze aanduiding alleen aan dat zij, zonder rekening te houden met mogelijke belemmeringen, in deze gebieden verstedelijking eventueel afweegbaar acht. De gemeente hoeft deze gebieden niet te ontwikkelen. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet laat de provincie het bepalen van deze zoekgebieden aan de gemeente over. Of de gemeente de zoekgebieden 'verstedelijking afweegbaar' overneemt, is nu nog niet duidelijk. Dit wordt bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie nog onderzocht.

De overzichtskaart in de omgevingsvisie van de zoekgebieden 'verstedelijking afweegbaar' wordt niet meer opgenomen. Deze gebieden worden tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet opgenomen in de Interim Omgevingsverordening. Daarna zal worden onderzocht welke gebieden de gemeente nog als mogelijke uitbreidingslocaties bij de dorpen ziet.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 12

In de inspraak- en overlegreactie is geen reactie gegeven op hetgeen opgemerkt is over de toekomst van de agrarische sector.

In de zienswijze is het volgende opgenomen:

1. Aandacht voor toekomstige ontwikkelingen in de agrarische sector;
2. Ons bezwaar tegen opgave 2 zoals verwoord in de samenvatting;
3. Paginagewijze opmerkingen, deels samenhangend met hetgeen genoemd onder 1 en 2.

4. Ontwikkelingen agrarische sector

1. Aandacht voor toekomstige ontwikkelingen in de agrarische sector.

Vaak wordt zoals ook in de omgevingsvisie de transitie van de agrarische sector gepresenteerd alsof er nog maar weinig gebeurt en de hele transitie nog opgang moet gaan komen en voelt de betreffende bestuurslaag de noodzaak om er nog een schepje bovenop te doen. In de bijlage is een opsomming gegeven van de veranderingen die zonder meer de komende jaren gerealiseerd gaan worden als gevolg van Europese, landelijke en provinciale regelgeving dan wel andersoortige initiatieven.

Boeren en tuinders hebben 4 richtingen voor de toekomst.

1. bedrijven die nu en in de toekomst produceren voor de grote markt;
2. bedrijven die produceren voor een nichemarkt zoals de biologische markt of streekproducten in korte ketens;
3. bedrijven met een neventak (niet vergeten dat er dus ook sprake is van een hoofdtak);
4. bedrijven die stoppen.

Doorgaans krijgen neventakken en niches de meeste aandacht, gevolgd door de stoppers (probleem: ondermijnende activiteiten). De eerste groep die het grootste deel van het grondgebied van Roosendaal in gebruik heeft, die ook behoorlijke investeringen richting duurzaamheid wil en kan doen, komt er bekaaid vanaf.

Het is heel teleurstellend om te lezen dat deze landbouwvisie, die betrekking heeft op de grootste grondgebruiker in de gemeente, op details na, niet is meegenomen in de visievorming en afwegingen die gemaakt zijn in de Omgevingsvisie. Het ontbreken van de Landbouwvisie in de literatuurlijst is veelzeggend.

Wij vragen u om;

- In zijn algemeenheid de toekomst van de agrarische sector wat objectiever te beschrijven en niet vanuit het perspectief afbraak, beëindiging, zonder toekomst’;
- Te onderschrijven dat voor alle vormen van verduurzaming en extensivering geldt dat de beschikbaarheid van het meest schaarse goed in de Nederlandse land- en tuinbouw, namelijk de beschikbaarheid van agrarische gronden prioriteit nummer 1 is;
- Te benadrukken dat agrarische ondernemers zelf de beste en vrije keuze kunnen en mogen maken voor de toekomst van hun bedrijf, binnen wet- en regelgeving;
- Te benadrukken dat agrarische ondernemers daarbij de keuzes kunnen en mogen maken die economisch perspectief bieden.

Bezwaar tegen opgave 2 zoals in de samenvatting weergegeven

In de samenvatting, opgave 2: ‘Inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid’ staat de volgende zin:

‘In het buitengebied kiezen we voor duurzame landbouw en voor meer natuur. Dat werken we de komende jaren samen met belanghebbenden uit, waarbij we ook ruimte willen bieden voor nieuwe verdienmodellen door agrariërs, zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd’.

De volgende opmerkingen over deze zin:

Duurzame landbouw:

Dit wordt onderschreven en de ontwikkeling is in gang gezet door onder andere Europees landbouwbeleid, nationaal en provinciaal beleid voor mest en gewasbescherming zoals opgenomen in de bijlage;

Wat men niet kan onderschrijven is:

Dat binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal gebieden worden aangewezen waar agrarische dynamiek niet meer leidend is (zuidelijk zandgebied) de gemeente lijkt hier de keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bewaarde agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn; in de visie en in onze ogen zijn er geen argumenten te vinden die deze beperking van de vrij keuze van ondernemers kan motiveren.

Meer natuur:

Dat wordt geboden door de verduurzaming van de agrarische bedrijven, de gevolgen van landelijke wetgeving zoals 7e actieprogramma Nitraat, agrarisch natuurbeheer ed.

Waar men niet achter staat is het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten voor uitbreiding Natuurnetwerk Nederland; wij hebben heertegen de volgende bezwaren:

- De beschikbaarheid van agrarische gronden is voor ons cruciaal om de doelstellingen van verduurzaming te halen en onze bedrijven economisch overeind te houden;
- Alleen de aanwijzing al van gronden voor natuur zorgt voor planologische schaduwwerking;
- De aanwijzing en uitvoering kan directe negatieve gevolge hebben omdat:
- Het gronden betreft die behoren tot je bedrijf of; omdat de aanwezigheid op lange termijn negatief is voor de vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf of;
- Omdat gronden die niet tot je bedrijf behoren maar voor de ontwikkeling op lange termijn nodig zijn voor verduurzaming, niet meer beschikbaar zijn.
- Uit de reactie van het college op het voorstel Groot Visdonk bleek dat dit soort aanwijzingen vooral ingegeven worden door een financieel motief; vergeten wordt dat dergelijke

aanwijzingen op andere manieren een grote (ook financiële) impact hebben op de resterende bedrijven en gronden;

- Opgeroepen wordt om de energie te richten op de afronding van het huidige vastgestelde en overeengekomen NNN, ook daar ligt nog een opgave;

Samen uitwerken:

- Met onze sector zit uw gemeente aan tafel bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brabantse Wal en de Molenbeek dus steek uw energie in deze 2 gebiedsprocessen;
- Men ziet geen noodzaak om nog een nadere uitwerking op te gaan stellen voor het geheel zandgebied ten zuiden van de A58;
- Niet verder gaan dan geijkte opgave voor ecologische verbindingszone
- Plannen voor buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies is men huiverig vanwege potentiële conflictsituaties.;
- Verdienmodellen

Wat wordt hier onder verstaan? Ga niet over tot aanwijzen van deelgebieden voor stimuleren van agrarische sectoren en afschrijven van het zuidelijk zandgebied;

De zinssnede: zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd' lijkt sympathiek maar roept vragen op: wie betaalt er dan de rekening? Is de gemeente partij die ervoor zorgt dat geïnvesteerd wordt in een verdienmodel? De bestemmingsplannen voor buitengebied bieden al verschillende mogelijkheden voor neven- of vervolgcactiviteiten, gaat de gemeente deze uitbreiden.

Tot slot: het is opmerkelijk dat de raad de meest vergaande gebiedsveranderingen voorstelt voor het noordelijke en zuidelijke agrarische deel van het buitengebied maar dit niet laat terugkomen op de visiekaart.

Bezwaren per pagina:

p.18

Alternatieven worden nog te weinig opgepakt'. Welke alternatieven bedoelt u? Waarom bent u van mening dat ze te weinig worden opgepakt? Wat is de reden dat ze niet worden opgepakt? Hebben deze alternatieven geen economisch perspectief? Dit soort uitspraken zonder verdere onderbouwing horen hier niet thuis. Misschien refereert u aan pagina 21 : wij verwijzen naar onze opmerkingen hierover:

p. 21

U spreekt over veranderde geopolitiek en een Europa dat belang hecht aan strategische bevoorraden. Bij de start van de periode van ter inzage legging vonden we dit onbegrijpelijk dat de voedselproductie niet als eerste levensbehoefte niet in dit overzicht is opgenomen. Door de verschrikkelijke gebeurtenissen in de Oekraïne behoeft dit verder geen betoog.

P. 21

Hier wordt een aantal trends en ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst genoemd die wellicht bedoeld zijn op p. 18? Wij voorzien deze ontwikkelingen van een korte reactie maar willen er toch vooral op wijzen dat het aandeel agrarische bedrijven die zich primair zal richten op de voedselproductie onverminderd hoog zal blijven.

Biobased economy en crossovers in de chemie-agrofood: Cosun investeert op haar locatie Nieuw Prinsenland volop in de biobased economy. Alles begint echter met de teelt en primaire productie van suikerbieten voor de suikerproductie.

Bosbouw: de huidige verdien capaciteit is nog ondermaats. Waarop baseert u dat dit een optie zou kunnen zijn? Of eigenlijk worden, het duurt nog wel even voordat de boom als bouw materiaal gebruikt kan worden.

Energieboerderij: Economisch gezien is het telen van een gewas voor energie er vaak niet of is maar net aantrekkelijk. De uitdaging is te zoeken naar combinaties.

Circulaire landbouw

In de landbouwvisie van ZLTO is aangegeven dat hiervoor wel een en ander nodig is, zoals bijvoorbeeld aantrekkelijkere pachttarieven om de afname van gewasopbrengsten te compenseren.

Voedselbos:

Lijkt geen reël verdienmodel, huidige initiatieven leunen op allerlei vormen van ondersteuning.

CO2 opslag in de bodem:

Wat hiervoor nodig is, zijn de agrarische sectoren en duidelijke afspraken om de CO2 vastlegging te belonen. Ziet de gemeente hierin ook een rol voor zichzelf om een verdienmodel te creëren?

Zon-wind-zonthermie-geothermie: hierop hebben we geen enkele hit gevonden op Google. Wat is de bedoelde trend achter deze combinatie van woorden.

P. 33

Wij verzoeken het rapport Kiezen en delen uit de omgevingsvisie te halen, dit is geen vastgesteld beleid maar een studie, een vingeroefening.

P. 36 'Het afstemmen van de teelt op de behoefte van de bio-based industry in de regio'; de biobased industrie gebruikt biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen, voor toepassingen als chemicaliën, materialen, transportbrandstoffen en energie. Waar baseert u de gedachte op dat dit voor ons bedrijf de beste strategie en toekomst is? We zien onze toekomst niet in het produceren van biomassa maar in de productie van voedsel. Of in een combinatie van beiden.

P. 43

Er wordt niet nader ingegaan op de verduurzaming van woningen die niet in buurt- of wijkverband kunnen doen namelijk de woningen in het buitengebied. Hoe moeten die dat gaan doen?

p. 51

Voorgesteld wordt om op voormalige agrarische bedrijfslocaties nieuwe functies toe te staan of een bouw- en sloopregeling (ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbetering) nader uit te werken. Wij vragen ons af wat u met de uitwerking van de bouw- en sloopregeling beoogd? Streeft u naar versoepeling, een betere financiële tegemoetkoming of juist een aanscherping van de bouw- en sloopregeling?

p. 59

Hier worden de buitenhoven geïntroduceerd. Wij hebben grote bezwaren tegen zogenoemde buitenhoven: de toename van woningen in het buitengebied zorgt ervoor dat de potentiële conflicten tussen agrarische bedrijven en hun omgeving alleen maar groter worden.

p.65

Wij verzoeken u om ook in de stadsrandzones uit te gaan van zuinig ruimtegebruik en compact te bouwen.

p.67

Zo zoekt de landbouwsector naar mogelijkheden om de intensieve hoogwaardige landbouw verder te verduurzamen en de economische positie van het agrofoodcomplex te behouden en uit te breiden en naar oplossingen voor natuur-, milieu en klimaatopgaven Met name op de zandgronden spelen aspecten als verdroging en waterberging daarbij een belangrijke rol'. Wij kunnen ons vinden in deze zinsnede. We kunnen ons niet vinden in de toevoeging dat 'de gemeente de vraag moet beantwoorden welke functies ze (waar) in het buitengebied wil toevoegen (ruimte voor duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, recreatie en kleinschalige woningbouwlocaties of (zorg) landgoederen). Belangrijke vraag daarbij is ook hoe deze kunnen worden gecombineerd met de landbouwtransitie, en opgaven op het gebied

van natuur en landschap, de waterhuishouding en bodemgesteldheid.' De gemeente lijkt zich onbewust dat niet altijd sprake is van een combinatie maar van een tegenstelling namelijk dat verduurzaming juist gefrustreerd kan worden door meer aangewezen natuurgebieden of uitbreiding van woonfunctie in het buitengebied.

P. 69-75

Hier staan de meest ingrijpende teksten over het buitengebied en de meest ingrijpende veranderingen in het ruimtegebruik. Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies' zetten ons op scherp. Waarom zouden de mindere (zand) bodems de locaties zijn voor meer natuurinclusieve bedrijfsvoering?

Beantwoording:

Voor de beantwoording van de zienswijze verwijzen we naar de beantwoording in de [zienswijze 15 \(ZLTO\)](#). Grotendeels komt deze zienswijze overeen.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 13 (wijkvisie voor Kortendijk)

Het bewonersplatform Kortendijk vond het eerste concept van de omgevingsvisie zo vaag en algemeen dat zij heeft nagedacht over de wijze waarop men het liefst ziet dat de leefomgeving verder wordt ontwikkeld. Een en ander bezien binnen het kader van de ontwerpen die in de omgevingswet aan de orde komen. Men heeft het de Wijkvisie genoemd.

Het is een praktische vertaling van ambities en beleidsdoelen op het gebied van de leefbaarheid en de leefomgeving in de wijk Kortendijk. Men volgt de onderwerpen van de omgevingsvisie maar vertellen zo concreet mogelijk op welke wijze die zich wat hen betreft zouden moeten ontwikkelen.

Op de volgende onderwerpen heeft de wijk Kortendijk een concrete uitwerking gegeven:

Wonen, Economie, Landschap, openbare ruimten, Natuur en milieu, Water, Duurzaamheid, Klimaatadaptatie, Milieuveiligheid, milieuhinder, Sociaal, Zorg, Onderwijs, Voorzieningen, Cultuur-Evenementen, Sociale veiligheid, Verkeer-Mobiliteit, mobiliteitsmanagement, openbaar vervoer, handhaving.

Realiseren.

De wijkvisie voor Kortendijk zou door de gemeente Roosendaal geadopteerd moeten worden.

Beantwoording

Wij danken u voor de uitgebreide visie voor de wijk Kortendijk. Inspirerend om te lezen hoe er vanuit de wijk ideeën zijn voor de genoemde thema's uit de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is echter een overkoepelende visie voor heel de gemeente en is thema gericht uitgewerkt en niet per wijk/gebied op alle thema's. Omdat de visie niet ingaat op een uitwerking per wijk, wordt de door u voorgestelde wijkvisie niet geadopteerd.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 14

Hierbij een zienswijze op de Omgevingsvisie Roosendaal verbonden stad, namens het Landgoed Wouwse Plantage BV, in mijn hoedanigheid als directeur en rentmeester van de vennootschap cq het landgoed.

De visie komt wat betreft het landgoed grotendeels overeen met de bestaande planologische inzichten cq de feitelijke situatie. Toch is er een punt waarvoor nader aandacht wordt gevraagd, dat betreft de agrarische activiteiten op het landgoed zelf, die vallen in de visie niet in benoemde agrarische onderzoeksgebieden.

Deze activiteiten maken wel een onlosmakelijk onderdeel uit van het cultuurhistorische ensemble als landgoed. Graag zouden wij in de visie zien opgenomen dat deze activiteit zal kunnen worden voortgezet.

Beantwoording

De omgevingsvisie schetst het beleid voor de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen. De omgevingsvisie gaat niet in op concrete individuele gevallen. Voor wat betreft de aanduiding voor agrarische activiteiten op het landgoed is de omgevingsvisie niet het juiste juridische instrument om hierin nader te verwijzen. In de tekst van de omgevingsvisie wordt het volgende weergegeven over de agrarische zoekgebieden tussen Wouw en de Wouwse Plantage:

'In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekleigebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg), en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.'

Om een ontwikkeling zoals de agrarische activiteiten mogelijk te kunnen maken moet deze ruimtelijk inpasbaar zijn op de betreffende locatie. Hiervoor dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. (bestemmingsplan of onder de nieuwe Omgevingswet een wijziging van het omgevingsplan)

Er zijn gesprekken gaande met de eigenaar over een totaal-herziening van het bestemmingsplan voor dit cultuurhistorisch waardevolle gebied. Wij willen niet op slechts een klein onderdeel vooruitlopen maar willen graag in goed overleg met initiatiefnemer en met de Provincie Noord-Brabant de totaal-ontwikkeling in een partiële herziening van het bestemmingsplan opnemen.

Voor wat betreft het cultuurhistorisch ensemble is dit in de Interim Omgevingsverordening als zodanig opgenomen: het betreft een gebied dat moet worden aangemerkt als complex van cultuurhistorisch belang en als cultuurhistorisch vlak. In het bestemmingsplan Buitengebied Wouw is hier uitvoering aangegeven door voor het perceel de vereiste gebiedsaanduidingen te geven.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 15 (ZLTO)

De transitie van de agrarische sector.

Men heeft met de opstelling van de Landbouwvisie gemeend een goede bijdrage te kunnen leveren aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Men vindt het jammer, dat de landbouwvisie (gelet op de literatuurlijst) geen plaats heeft gekregen in de Omgevingsvisie, enkele uitzonderingen daar gelaten.

Men wil nogmaals de aandacht vestigen op de landbouwvisie. Agrariërs hebben een sleutelrol bij het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken; of het nu gaat om voedselveiligheid en -zekerheid, leefbaarheid van het platteland, gezondheid of verbetering van milieukwaliteit, klimaat of energie. Het valt of staat ook bij het behoud van een economisch perspectief. Met name de voorstellen voor een extra gebiedsgerichte uitwerking en het toelaten van extra woningen in het buitengebied zorgen ervoor dat er grote zorgen zijn over het perspectief voor de agrarische sector.

De huidige Europese, landelijke en provinciale regelgeving legt al voldoende druk op de hiervoor genoemde opgaven en een verdere gemeentelijke verzwaring is niet wenselijk. De prioriteit ligt bij de beschikbaarheid van agrarische gronden voor verdere verduurzaming en extensivering van de bedrijven. Binnen de kaders die al gesteld worden vanuit hogere beldisorganen willen wij zelf voor de bedrijven de juiste en bedrijfseconomische goede keuzes maken voor onze bedrijven.

Bezwaar tegen opgave 2 zoals in de samenvatting weergegeven

In de samenvatting, opgave 2: 'Inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid' staat de volgende zin:

'In het buitengebied kiezen we voor duurzame landbouw en voor meer natuur. Dat werken we de komende jaren samen met belanghebbenden uit, waarbij we ook ruimte willen bieden voor nieuwe verdienmodellen door agrariërs, zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd'.

De volgende opmerkingen over deze zin:

Duurzame landbouw:

Dit wordt onderschreven en de ontwikkeling is in gang gezet door onder andere Europees landbouwbeleid, nationaal en provinciaal beleid ;

Wat men niet kan onderschrijven is:

Dat binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal gebieden worden aangewezen waar agrarische dynamiek niet meer leidend is (zuidelijk zandgebied) de gemeente lijkt hier de keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bepaalde agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn; in de visie en in onze ogen zijn er geen argumenten te vinden die deze beperking van de vrij keuze van ondernemers kan motiveren.

Dat er zo terughoudend wordt geacteerd met betrekking tot teeltondersteunende voorzieningen; te gemakkelijk wordt deze effectieve manier om teelt te verduurzamen afgeserveerd, Maak gebruik van de ruimte die provinciaal wordt geboden en sta toe onder voorwaarden.

Meer natuur:

Dat wordt geboden de verduurzaming van de agrarische bedrijven, de gevolgen van landelijke wetgeving zoals het 7e actieprogramma Nitraat , agrarisch natuurbeheer ed.

Waar men niet achter staat is het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten voor uitbreiding Natuurnetwerk Nederland;

Het veel verder gaat dan de geijkte opgave voor ecologische verbindingzones.

wij hebben hier tegen de volgende bezwaren:

- De beschikbaarheid van agrarische gronden is voor ons cruciaal om de doelstellingen van verduurzaming te halen en onze bedrijven economisch overeind te houden;
- Alleen de aanwijzing al van gronden voor natuur zorgt voor planologische schaduwwerking;
- De aanwijzing en uitvoering kan directe negatieve gevolge hebben omdat:
- Het gronden betreft die behoren tot je bedrijf of; omdat de aanwezigheid op lange termijn negatief is voor de vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf of;
- Omdat gronden die niet tot je bedrijf behoren maar voor de ontwikkeling op lange termijn nodig zijn voor verduurzaming, niet meer beschikbaar zijn.
- Uit de reactie van het college op het voorstel Groot Visdonk bleek dat dit soort aanwijzingen vooral ingegeven worden door een financieel motief; vergeten wordt dat dergelijk aanwijzingen op andere manieren een grote (ook financiële) impact hebben op de resterende bedrijven en gronden;
- Men wijst op de provinciale afspraken over de realisering van NNN en ecologische verbindingzones.
- Opgeroepen wordt om de energie te richten op de afronding van het huidige vastgestelde en overeengekomen NNN, ook daar ligt nog een opgave;

Samen uitwerken:

- Met onze sector zit uw gemeente aan tafel bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brabantse Wal en de Molenbeek dus steek uw energie in deze 2 gebiedsprocessen; Houdt daarbij de ogen gefocust op de bal te weten de stikstofproblematiek en wateropgave: in onze ervaring leiden een steeds toenemende uitdijende lijst van opgaven en wensen tot een infarct bij dit soort processen.
- Men ziet geen noodzaak om nog een nadere uitwerking op te gaan stellen voor het geheel zandgebied ten zuiden van de A58;

- Niet verder gaan dan geijkte opgave voor ecologische verbindingzone
- Plannen voor buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies is men huiverig vanwege potentiële conflictsituaties.;
- Verdienmodellen

Wat wordt hier onder verstaan? Ga niet over tot aanwijzen van deelgebieden voor stimuleren van agrarische sectoren en afschrijven van het zuidelijk zandgebied;

De zinssnede: zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd' lijkt sympathiek maar roept vragen op: wie betaalt er dan de rekening? Is de gemeente partij die ervoor zorgt dat geïnvesteerd wordt in een verdienmodel? De bestemmingsplannen voor buitengebied bieden al verschillende mogelijkheden voor neven- of vervolgactiviteiten, gaat de gemeente deze uitbreiden.

Tot slot: het is opmerkelijk dat de raad de meest vergaande gebiedsveranderingen voorstelt voor het noordelijke en zuidelijke agrarische deel van het buitengebied maar dit niet laat terugkomen op de visiekaart.

Bezwaren per pagina:

p.18

'Alternatieven worden nog te weinig opgepakt'. Welke alternatieven bedoelt u? Waarom bent u van mening dat ze te weinig worden opgepakt? Wat is de reden dat ze niet worden opgepakt? Hebben deze alternatieven geen economisch perspectief? Dit soort uitspraken zonder verdere onderbouwing horen hier niet thuis. Misschien refereert u aan pagina 21 : wij verwijzen naar onze opmerkingen hierover:

p. 18

U spreekt over de lage arbeidsparticipatie en het tekort aan medewerkers in een aantal sectoren. U vergeet daarbij de agrarische sector.

p. 21

U spreekt over veranderde geopolitiek en een Europa dat belang hecht aan strategische bevoorraden. De voedselproductie dient als eerste levensbehoefte ook in dit overzicht opgenomen te worden.

P. 21

Hier wordt een aantal trends en ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst genoemd die wellicht bedoeld zijn op p. 18? Wij voorzien deze ontwikkelingen van een korte reactie maar willen er toch vooral op wijzen dat het aandeel agrarische bedrijven die zich primair zal richten op de voedselproductie onverminderd hoog zal blijven., dan wel genoemde activiteiten in aansluiting of in combinatie met de primaire (voedsel) productie zullen plaatsvinden.

p.27 Keuze voor de bouw van 2.500 extra woningen voor de opvang van overloop uit de randstad, liefst hoger opgeleid en meer verdienend die in de uitbreidingswijken in de stadsrandzones gaan wonen: wij roepen u op tot een zuinig ruimtegebruik en ruimte voor onze kinderen om te wonen.

P. 33

Wij verzoeken het rapport Kiezen en delen uit de omgevingsvisie te halen, dit is geen vastgesteld beleid maar een studie, een vingeroefening.

P. 36 'Het afstemmen van de teelt op de behoefte van de bio-based industry in de regio'; de biobased industrie gebruikt biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen, voor toepassingen als chemicaliën, materialen, transportbrandstoffen en energie. Waar baseert u de gedachte op dat dit voor ons bedrijf de beste strategie en toekomst is? We zien onze toekomst niet in het produceren van biomassa maar in de productie van voedsel. Of in een combinatie van beiden.

p.36

Hier wordt gesteld dat er alleen een verruiming van mogelijkheden voor teelt ondersteunende voorzieningen kan worden geboden als er geen storende effecten zijn voor natuur en landschap. Wij willen dit graag wat breder trekken zoals ook in de landbouwvisie aangegeven. Voor de verduurzaming van onze bedrijven kan het noodzakelijk zijn teeltondersteunende voorzieningen toe te passen., waterbassins aan te leggen buiten de bouwvlakken of andere innovatieve bouwwerken op onze bouwvlakken te realiseren. Wij vragen u hiervoor open te staan en mogelijkheden te bieden.

p.37

Wat is de betekenis van de categorie 'agrarisch' in figuur 4.6 cultuurhistorische waarden; waar is dit op gebaseerd en wat voor consequenties verbindt uw raad hier aan?

p. 41:

hier staat: we werken verdelingsafspraken uit voor grondwater (in plaats van vrij aftapbaar) met boeren en particulieren, in relatie tot klimaatadaptatie en verdrogingsproblematiek'. We kunnen dit niet helemaal overzien: is de gemeente hier partij, wat betekent dit voor onze mogelijkheden voor beregening en de afspraken in de bedrijfswaterplannen?

p. 42

Bedrijven leveren in principe geen elektriciteit terug aan het elektriciteitsnet om overbelasting te voorkomen; komen daarmee landelijke doelstellingen niet in gevaar?

P. 43

Er wordt niet nader ingegaan op de verduurzaming van woningen die niet in buurt- of wijkverband kunnen doen namelijk de woningen in het buitengebied. Hoe moeten die dat gaan doen?

p. 45 hier wordt aangegeven: we gaan veel verder dan de geijkte opgave voor de ecologische verbindingzone? Het uitgangspunt dat uw gemeenteraad veel verder wil gaan verontrust ZLTO. Hoe ver wilt u gaan? Realiseert u zich dat het vasthouden van water om verdroging tegen te gaan er toe leidt dat de sponswerking wordt verkleind en dus geen reservecapaciteit is in de bodem (de grootste wateropvang) bij overmatige regenval?

p.47

Bij netwerk schaarste wordt voorgesteld om de woongebieden prioriteit te geven en uit te zoeken of dat wettelijk geregeld kan worden. Wij lezen hierin dat het netwerk in woongebieden verzaamd moet worden omdat de elektriciteitsbehoefte door de energietransitie toeneemt. In de praktijk is zichtbaar dat elektriciteitsopwekking voor levering aan derden juist buiten de woongebieden plaatsvindt zoals op de daken van stallen en loodsen. Aandacht voor netwerk schaarste bij de energieproducent lijkt ons net zo belangrijk als aandacht voor netwerk schaarste bij de energieconsument.

p. 51

Voorgesteld wordt om op voormalige agrarische bedrijfslocaties nieuwe functies toe te staan of een bouw- en sloopregeling (ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbetering) nader uit te werken. Wij vragen ons af wat u met de uitwerking van de bouw- en sloopregeling beoogd? Streeft u naar versoepeling, een betere financiële tegemoetkoming of juist een aanscherping van de bouw- en sloopregeling?

p. 53 onveilige wegverkeerssituaties in het buitengebied waar zowel het (zwaardere) landbouwverkeer als het recreatieverkeer gebruik maken van smalle wegen zijn voor ons een punt van zorg. Het thema 'wegen buitengebied afstemmen op functie en gebruik met balans voor landbouw- is nog wat eufemistisch: balans wat betekent dat/kan het iets betekenen?

p.57

Provinciale gebieden 'verstedelijking afweegbaar' stonden in het voorontwerp nog op de visiekaart, in de visie wordt omschreven dat deze nu niet meer worden opgenomen op de kaart maar dat uitwerking ervan nog actueel is? Hiermee wordt in onze beleving de verwarring nog groter, mede omdat de stadsrandzones wel gewoon op de visiekaart zijn opgenomen.

p. 58

Op de visiekaart worden verschillende gebieden rond Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten aangewezen voor uitbreiding natuur rond NNN. Met de plannen voor de Bulkenaar heeft uw gemeenteraad al een groot areaal landbouwgronden aan de sector onttrokken. In de zienswijze voor de Bulkenaar hebben wij al aangegeven dat uitbreiding volgens afspraken zou moeten leiden tot vermindering van natuurambities elders. De toevoeging van deze 3 grote gebieden vinden wij niet acceptabel.

p. 59 en 72

Hier worden de buitenhoven geïntroduceerd. Wij hebben grote bezwaren tegen zogenoemde buitenhoven: de toename van woningen in het buitengebied zorgt ervoor dat de potentiële conflicten tussen agrarische bedrijven en hun omgeving alleen maar groter worden.

p.65

Wij verzoeken u om ook in de stadsrandzones uit te gaan van zuinig ruimtegebruik en compact te bouwen.

p.67

Zo zoekt de landbouwsector naar mogelijkheden om de intensieve hoogwaardige landbouw verder te verduurzamen en de economische positie van het agrofoodcomplex te behouden en uit te breiden en naar oplossingen voor natuur-, milieu en klimaatopgaven Met name op de zandgronden spelen aspecten als verdroging en waterberging daarbij een belangrijke rol'. Wij kunnen ons vinden in deze zinsnede. We kunnen ons niet vinden in de toevoeging dat 'de gemeente de vraag moet beantwoorden welke functies ze (waar) in het buitengebied wil toevoegen (ruimte voor duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, recreatie en kleinschalige woningbouwlocaties of (zorg) landgoederen). Belangrijke vraag daarbij is ook hoe deze kunnen worden gecombineerd met de landbouwtransitie, en opgaven op het gebied van natuur en landschap, de waterhuishouding en bodemgesteldheid.' De gemeente lijkt zich onbewust dat niet altijd sprake is van een combinatie maar van een tegenstelling namelijk dat verduurzaming juist gefrustreerd kan worden door meer aangewezen natuurgebieden of uitbreiding van woonfunctie in het buitengebied.

P. 69-75

Hier staan de meest ingrijpende teksten over het buitengebied en de meest ingrijpende veranderingen in het ruimtegebruik. Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies' zetten op scherp. Waarom zouden de mindere (zand) bodems de locaties zijn voor meer natuurinclusieve bedrijfsvoering?

p. 69

We streven in het buitengebied naar zorgvuldig ruimtegebruik Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied'. Deze zinssnede leidt bij ons tot de volgende reactie. Waarom spreken van zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van verstening: indien verdere verduurzaming van bedrijven hier om vraagt zouden er mogelijkheden geboden moeten kunnen worden. Waarom spreken van ontwikkelruimte die verdiend moet worden als de met verduurzaming gepaard gaande ontwikkelruimte in zich al een vorm van verdienen is.

p. 78-79

Onder grondbeleid staat iets over kostenverhaal: als je een initiatief wil ontplooiën kan de gemeente kosten in rekening brengen om elders iets aan natuur, landschap, klimaatadaptatie te doen. Hier zou ik een juridische check willen.

Beantwoording

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de landbouwsector. Het is veel meer een opgave die er voor ons samen ligt.

De landbouwvisie is niet benoemd in de bijlage met daarin de opgesomde vigerende beleidstukken maar wel degelijk er op na geslagen. De lijst met beleidstukken is het interne beleid vanuit de gemeente Roosendaal. Deze lijst is dan ook niet uitputtend bedoeld.

Daarnaast moet een nieuw aandachtspunt benoemd worden:

Recent is er een belangrijk aandachtspunt/uitgangspunt bij gekomen: Het door het kabinet naar aanleiding van de stikstofproblematiek aangekondigde Nationaal Programma Landelijk Gebied (hierna: NPLG), zoals verwoord in de 10 juni jl. gepresenteerde startnotitie. Hierin wordt een landelijke visie aangekondigd op de toekomst van het buitengebied.

Dit leidt tot grote opgaven voor en veranderingen in het landelijk gebied: klimaatneutraal maken, kwaliteit van de natuur verbeteren, het watersysteem robuuster en gezonder maken. Europese verplichtingen, het creëren van ruimte voor duurzame (agro-) economische en maatschappelijke ontwikkelingen en de ontwikkeling van een toekomstbestendige landbouw leiden ertoe dat het water- en bodemsysteem sturend wordt voor het landgebruik in het landelijk gebied. Dit vanwege Europese verplichtingen ten aanzien van natuur-, water- en klimaatdoelstellingen en het ruimte willen blijven creëren voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit wel in samenhang met een toekomst-bestendige ontwikkeling van de landbouw. De ontwikkeling van landbouwbedrijven kan in de optiek van het NPLG gericht zijn op innovatie, extensivering, omschakelen naar nieuwe vormen van landbouw, verbreding van de bedrijfsvoering of combinaties hiervan en verplaatsing of beëindiging van bedrijven.

In het NPLG legt het rijk structurerende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast als basis voor integrale provinciale programma's. De gemeente wil graag samen met de belanghebbenden om tafel met de provincie om invulling te geven aan een gebiedsprogramma. Het Rijk wil dat dit uiterlijk juli 2023 wordt opgesteld. Het gebiedsprogramma biedt dan een belangrijke richtinggevende basis voor de verdere uitwerking van een visie op het buitengebied van Roosendaal."

Ad2) ons bezwaar tegen opgave 2 zoals verwoord in de samenvatting

In het rapport "Kiezen en delen" (Ministerie van BZK, 2021), één van de voorstudies van het NPLG is het zuidelijk en westelijk deel van het buitengebied Roosendaal aangeduid als droogtegevoelig gebied en daarmee/daardoor als beoogd gebied voor extensieve grondgebonden landbouw. Het overig deel van het buitengebied van Roosendaal is niet aangeduid als droogtegevoelig en aangeduid als beoogd gebied voor intensieve grondgebonden landbouw.

De gemeente wil hiermee aangeven dat er belangrijke aandachtspunten en opgaven liggen in verschillende gebieden in Roosendaal. Hiermee wordt de problematiek waarmee de landbouwsector onder andere kampt mee bloot gelegd. Als gemeente is het belangrijk om de verschillende opgaven die er liggen op het netvlies te hebben en daarmee de samenwerking te kunnen opzoeken met de landbouwsector.

Algemeen gesteld is het Vitaal Platteland het deelgebied met conflicterende belangen en daarmee de belangrijkste aandachtspunten voor het vervolg van de visie- en plan/besluitvorming. Roosendaal zet in de omgevingsvisie voor het buitengebied in op een duurzame ontwikkeling van verwevenheid aan functies en opgaven, waarbij het behoud van duurzaam vruchtbare bodems, biodiversiteit en een goede balans tussen natuur en milieu, economie en mens voorop staat, en waarbij geen afwenteling van milieuproblemen naar de toekomst optreedt. Roosendaal wil op zoek naar een nieuw evenwicht tussen het beschermen van een veilige, gezonde, natuurrijke en rustige leefomgeving en het optimaal benutten en ontwikkelen van het buitengebied voor verschillende functies.

- Behoud van de vitale duurzame agrarische sector en ruimte bieden aan innovaties die leiden tot een duurzame en rendabele landbouw, bij voorkeur circulaire en/of natuurvriendelijke landbouw. Ruimte voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten. Ruimte voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. Rekening houdend met het herstel van ecosystemen, verbetering van de kwaliteit van de bodem en het watersysteem, klimaatadaptie, milieu, dierenwelzijn, gezondheid en behoud en versterking van natuur en landschap. Dit in balans met economisch perspectief
- Ruimte voor nieuwe functies als (kleinschalig) wonen in de dorpen, linten en buitenhoven
- Behoud en versterking van de landschappelijke cultuurhistorische identiteit en verscheidenheid.
- Versterking van de relaties met het stedelijk gebied, het buitengebied zou toegankelijker moeten zijn.
- Behoud en versterken van ecologische- en waterstructuur en de biodiversiteit
- Enerzijds wateroverlast tegengaan, anderzijds water vasthouden voor tijden van droogte.

De lat ligt daarmee in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid. Zo is er vanuit de tuinbouw- en kwekerijsector behoefte aan meer ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen (groter en voor langere perioden). Dit kan ten koste gaan van landschappelijke waarden, natuur en water.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Verdienmodellen

Met de term “verdienmodellen” werd bedoeld “welke randvoorwaarden kan de gemeente bieden om de sector ruimte te geven voor het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen”. Doordat dit nog niet

nader is uitgewerkt leidt de term tot veel onduidelijkheid. Daarom wordt de term “verdienmodellen” uit de Omgevingsvisie geschrapt. We kiezen er voor het volgende op te nemen:

‘De randvoorwaarden voor de transitie van de sector werken we de komende jaren samen met alle belanghebbenden uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met de agrariërs, landbouworganisaties en andere belanghebbenden en overheden.’

Visiekaart

We hebben het noordelijke en zuidelijke deel van de onderzoeksgebieden uit het rapport ‘Kiezen en delen’ niet opgenomen in de visiekaart omdat deze gebieden zich nog bevinden in de onderzoeksfase. In de visiekaart zijn bepaalde keuzes dan wel ontwikkelingen opgenomen.

Ad3 Bezwaren per pagina

p. 18 alternatieven worden te weinig opgepakt.

Deze term wordt uit de omgevingsvisie geschrapt. Zie de beantwoording onder verdienen modellen.

p. 18 lage arbeidsparticipatie

De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Het is niet de bedoeling om elke sector apart te benoemen waarin een lage arbeidsparticipatie voorkomt. De sectoren die benoemd zijn, zijn als voorbeelden benoemd in de omgevingsvisie.

p. 21 voedselbehoefte en trends en ontwikkelingen

Deze tekst gaat om mogelijke ontwikkelingen en er worden voorbeelden gegeven. Ook hier geldt dat dit niet uitputtend is bedoeld en uiteindelijk verdere uitwerking en verdieping benodigd is om deze ontwikkelingen beter te kunnen duiden.

p.27 oproep zuinig ruimte gebruik en p. 65 stadrandzones zuinig ruimtegebruik

Zie hiervoor de beantwoording onder Ad2 en de potentiële conflictsituaties.

p.33 rapport Kiezen en Delen uit omgevingsvisie

In het rapport “Kiezen en delen” (Ministerie van BZK, 2021), één van de voorstudies van het NPLG is het zuidelijk en westelijk deel van het buitengebied Roosendaal aangeduid als droogtegevoelig gebied en daarmee/daardoor als beoogd gebied voor extensieve grondgebonden landbouw. Het overig deel van het buitengebied van Roosendaal is niet aangeduid als droogtegevoelig en aangeduid als beoogd gebied voor intensieve grondgebonden landbouw.

p.36 produceren biomassa

De opties als bio-based industry voedselbos, energiebos etc worden als voorbeelden genoemd. Het is niet de opzet om met deze opties de landbouwsector te dwingen tot een bepaalde genoemde transitie.

p.36 teeltondersteunende voorzieningen, waterbassins buiten bouwvakken, etc.

Voor het antwoord verwijzen we naar het eerder gestelde onder Ad2.

p. 37 betekenis categorie agrarisch in figuur 4.6

De aangehaalde figuur 4.6 is een cultuurhistorische waardenkaart. De gronden aangeduid als ‘agrarisch’ worden als cultuurhistorisch waardevol gekwalificeerd. Dit vloeit voort uit een rapport uit 2011 waarin een erfgoedkaart voor de gemeente Roosendaal is opgesteld. Hierin worden de cultuur historisch waardevolle agrarische gronden nader geduid en omschreven.

p.41

Het spanningsveld van verdroging en klimaatadaptatie zullen we samen moeten uitwerken met daarbij onder andere boeren, particulieren, waterschap en provincie. Hiervoor zal een thema- of gebiedsgerichte deelvisie of wel programma voor moeten worden opgesteld.

p.42 landelijke doelstellingen elektriciteitsnet

De landelijke doelstellingen komen hiermee niet in gevaar. Overbelasting van het elektriciteitsnet dient voorkomen te worden.

p. 43 verduurzaming woningen in buitengebied.

In de omgevingsvisie wordt dit aangepast door niet alleen te verwijzen naar wijken, buurten maar ook naar gebieden.

p.45 verder gaan dan de geijkte opgave voor de ecologische verbindingzone
Zie antwoord bij p. 41.

p.47 Netwerkschaarste

Netwerkschaarste is op dit moment een actueel onderwerp dat onze aandacht heeft.

p.51 en pagina 69 nieuwe functies op agrarische bedrijfslocaties of bouw- sloopregeling

De bedoeling van de nieuwe functies op voormalige agrarische bedrijfslocaties of de bouw- sloopregeling vloeit voort uit het bestemmingsplan Buitengebied Wouw.

Als gevolg van diverse ontwikkelingen in de landbouwsector komen agrarische bedrijfsgebouwen vrij. Beëindiging van het agrarisch gebruik kan leiden tot verloedering van (cultuurhistorisch waardevolle) bebouwing en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. Indien hergebruik samen gaat met sloop van (niet cultuurhistorisch waardevolle) bebouwing kan dit bijdragen aan ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Bovendien kan hergebruik een impuls leveren aan de versterking van de leefbaarheid op het platteland en kan het kapitaalvernietiging voorkomen. Gezien de agrarische hoofdfunctie van het grootste deel van het buitengebied heeft bij hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing agrarisch hergebruik de voorkeur. Indien dit niet mogelijk is, wordt hergebruik voor andere economische dragers nagestreefd. In het bestemmingsplan is hergebruik van vrijkomende boerderijen mogelijk voor recreatieve voorzieningen, opslagactiviteiten, kleinschalige niet-agrarische bedrijvigheid en voor wonen. Voorwaarde voor hergebruik is dat hierbij een bijdrage wordt geleverd aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Voorts is er een nieuw actieprogramma: 'Nieuwe Woonvormen en Zelfbouw' vanuit de provincie met als doel om de realisatie van alternatieve woonvormen en zelfbouw te stimuleren en te versnellen. Met het actieprogramma wil de provincie stevig bijdragen aan de realisatie van verschillende woonvormen. In het actieprogramma worden onder andere geclusterde woonvormen, begeleid wonen, studio's, tiny houses, flexwonen en gesplitste woningen genoemd. De woontypen leiden tot kwaliteitsverbetering en zijn altijd maatwerk.

p.53 wegen buitengebied afstemmen op functie en gebruik

Met het woord 'balans' wordt hier bedoeld dat zowel de wegen afgestemd worden op het gebruik door recreatief verkeer als landbouw verkeer en dat hiermee rekening wordt gehouden met de verkeersveiligheid van de verschillende verkeersdeelnemers.

p.57 verstedelijking afweegbaar

De gemeente heeft de stadsrandzones rond Roosendaal nadrukkelijk aangewezen als zoekgebied voor mogelijk toekomstige ontwikkelingen. Daarmee laat de raad de hardheid van de stedelijke contour van Roosendaal los. De raad heeft echter ook aangegeven dat zij wil onderzoeken welke uitbreidingsmogelijkheden er zijn voor de dorpen. Vanwege de krapte op de woningmarkt zal de gemeente vooral eerst op zoek gaan naar inbreidingslocaties in Roosendaal zelf, maar zij kan daarnaast ook op zoek gaan naar uitbreidingslocaties bij Roosendaal en de dorpen.

p.58 Toevoeging 3 natuurgebieden

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekeleigebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) , en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik, en grotendeels naar het beperken van verdere verstedelijking. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per

saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Hiermee wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld in bijvoorbeeld zoals aangegeven verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit), maar ook aandachtspunten vanuit de sector zelf (steeds strengere wordende (milieu)regels, maatschappelijke druk op aspecten als stikstof, geur, fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.).

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied. In dat buitengebied blijft overigens ook in de toekomst landbouw naar verwachting de grootste ruimtegebruiker.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle belanghebbenden. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbenden hierbij meenemend. Dit visietraject zal worden afgestemd om de ook ingezette gebiedsgerichte aanpak van de provincie in het kader van o.a. de stikstofproblematiek.

Pagina 65

De exacte uitbreidingslocaties moeten nog bepaald en uitgewerkt worden. Specifieke randvoorwaarden worden bij de uitwerking bepaald.

Pagina 59 en 72: Buitenhoven

Zie hiervoor de beantwoording onder Ad2 en de potentiële conflictsituaties

Pagina 67 en 69-75 potentiële conflictsituaties en ruimtegebruik

Zoals eerder aangegeven onder Ad2 zijn wij ons bewust van potentiële conflictsituaties. Het is belangrijk om de bestaande landbouwbedrijven expliciet te benoemen in de omgevingsvisie. We wijzigen op dit punt de tekst van de omgevingsvisie en voegen bestaande landbouw toe.

Pagina 67 bovenaan, "...ontwikkelingen kunnen worden gecombineerd met de bestaande landbouw, de landbouwtransitie etc..." (bestaande landbouw toevoegen)

Pagina 78-79 grondbeleid

In hoofdstuk 13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat de gemeente kosten in rekening kan brengen om elders iets te doen aan natuur, landschap en klimaatadaptatie.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Nieuwe teksten worden opgenomen in de omgevingsvisie over specifiek de landbouwsector.

Paragraaf 2.6 wordt de volgende alinea verwijderd:

'Verduurzaming biedt ook kansen voor vernieuwingen in de landbouw, onder meer voor de bosbouw (hout als bouw materiaal) en voor nieuwe vormen van bedrijvigheid zoals de energie-boerderij, circulaire landbouw en voedselbos. Daarnaast wordt onderzocht of de huidige landbouwgebieden ruimte kunnen bieden voor functies zoals CO2-opslag in bodem en zon-wind-zonthermie-geothermie.'

We willen namelijk eerst de kansen voor verduurzaming uitwerken met de direct betrokkenen in de agrarische sector.

De term “verdienmodellen” wordt uit de omgevingsvisie geschrapt. We kiezen er voor het volgende op te nemen:

‘De randvoorwaarden voor de transitie van de sector werken we de komende jaren samen met alle belanghebbenden uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met de agrariërs, landbouworganisaties en andere belanghebbenden en overheden.’

De term ‘alternatieven’ wordt geschrapt.

Naast wijken en buurten worden gebieden in de tekst van de omgevingsvisie opgenomen.

P. 67: deze tekst wordt aangepast

Pag 67 bovenaan, “...ontwikkelingen kunnen worden gecombineerd met de bestaande landbouw, de landbouwtransitie etc...” (bestaande landbouw is toegevoegd)

Zienswijze 16

1.2 Samenspraak:

Zijn de genoemde methodes van onderzoek beoordeeld door een onafhankelijke partij, om zeker te zijn dat hiermee het juiste resultaat wordt verkregen? Lijkt mij voor dit onderwerp wel belangrijk.

Je kunt met bepaalde methoden en manier van vragen direct sturen in het resultaat, hetgeen hier zeker onwenselijk is.

2.3 Roosendaal nu: Gezondheid en milieu "kan beter"

De publieke gezondheid en het milieu staan op diverse manieren onder druk, bijvoorbeeld door stikstof en fijnstof in de lucht en geluidsoverlast. De zuidwestelijke rand van Roosendaal heeft een relatief hoge geurbelasting. De luchtkwaliteit voldoet aan Europese normen, maar is door transport en verkeer relatief slecht ten opzichte van andere gemeenten. De concentratie van PM2,5 (fijnstof) overschrijdt – net als in het grootste deel van Nederland – wel de strengere adviesnorm van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

Waarom wordt er daar precies een nieuw ziekenhuis geprojecteerd. Lijkt mij zeer onlogisch.

3.3 Overkoepelende opgaven voor Roosendaal.

Waarom moet er in Roosendaal gebouwd worden voor overloop uit de Randstad? Bouwen voor de autonome groei lijkt mij meer dan voldoende. Uitbreiding van de stadrandzones is dan niet of in mindere mate aan de orde.

4.2.2. Economie.

Logistiek is economisch belangrijk maar draagt weinig bij aan werkgelegenheid. Waarom hebben we daar dan de voorbije jaren zoveel in geïnvesteerd (Dozendaal)? Mensen geven aan weinig carrièrekansen te zien en pleiten voor technische innovatie en goed passend onderwijs.

4.2.3. Landschap en openbare ruimte.

Opgave: duurzaam gebruik en beheer buitengebied

In verband met klimaatverandering en de milieugezondheidslast zoals beschreven in de Foto van Roosendaal en de visie op een aangenaam leef- en woonklimaat, is het een opgave om het buitengebied te ontzien van een sluipende en ongecontroleerde verstedelijking.

We versterken de identiteit van stad en dorpen door het handhaven en ontwikkelen van

de landschappelijke en cultuurhistorische basisstructuren in het buitengebied en van de bebouwde omgeving.

Bovenstaande visie staat haaks op het plan Bulkenaar.

4.4.6 Sociale veiligheid:

Opgave: tegengaan van georganiseerde criminaliteit in het buitengebied.

Het landschapspark in plan Bulkenaar wordt een ideale plek voor drugsdealers. Uit het zicht en voorzien van een directe ontsluitingsweg naar de A58. Ook op dit gebied wordt Roosendaal logistiek weer een hoogstandje.

5.2.2 De Bulkenaar

Ik ben van mening dat de manier waarop de keuze voor de bouw van een ziekenhuis en aanleg van een landschapspark volledig onprofessioneel tot stand gekomen is en enkel gedreven is door het op relatief korte termijn beschikbaar zijn van deze locatie. Tot heden heb ik nog geen enkel bewijs gezien waarin op basis van juiste criteria, beschikbare informatie en opgebrachte alternatieve mogelijkheden, deze locatie onomstotelijk als enig juiste naar voor komt.

Sterker nog, diverse instanties, waaronder Brandweer Midden-en West Brabant geven aan dat het ziekenhuis in de nieuwe Omgevingswet gezien moet worden als een zeer kwetsbaar object. Dit object wordt nu geplaatst pal langs een snelweg, spoorlijn, buisleidingstraat en in nabijheid van bestaande intensieve veehouderijen. Ook geldt dat specifiek in dit gebied het met de luchtkwaliteit (met name fijnstof) en geurbelasting zeer slecht gesteld is. Verder wordt volgens de omgevingsvisie hier toekomstig ook nog een dedicated goederen spoorlijn (Robellijn) bijgevoegd. Kortom een slechtere locatie voor een ziekenhuis is bijna niet denkbaar.

Voor het landschapspark geldt dat niemand hier om gevraagd heeft en dat dit park enkel dient om de schade aan de natuur door de bouw van het ziekenhuis te compenseren.

Link je dit plan met deze omgevingsvisie voor Roosendaal dan zou het verstandiger zijn om de bouw van het Ziekenhuis te koppelen aan de toekomstige ontwikkeling van de Weihoek , inclusief een fatsoenlijke ontsluiting van deze wijk.

Beantwoording

1.2 Samenspraak

Het proces van samenspraak is niet getoetst door een onafhankelijke partij. Dit is ook niet gebruikelijk. Samenspraak is een proces gericht op het verkennen van wat inwoners belangrijk vinden en dat kan op vele manieren. Hierbij is een mix van middelen ingezet, steeds met een veelal open vraagstelling. Het proces van samenspraak is vooral gericht geweest op het naar boven halen van wat inwoners in brede zin belangrijk vinden voor de toekomst van stad en dorpen, niet op hun standpunten over specifieke vraagstukken. Daarna is, conform onze inspraakverordening, de voorontwerp omgevingsvisie nogmaals voor inspraak ter inzage gelegd. Dit is een formele vorm van participatie die voldoet aan de wettelijke vereisten.

3.3 Overkoepelende opgaven voor Roosendaal

Overloop uit andere gebieden is een gegeven waar we mee te maken hebben. Vervolgens is het inderdaad een keuze om er actief op in te spelen. Uit het oogpunt "sterke steden" wil Roosendaal graag een sterke en aantrekkelijke stad zijn en blijven. Zorgen voor huisvesting om op de overloop uit andere gebieden in te spelen biedt de mogelijkheid te groeien in inwoners en bovenal om de effecten van vergrijzing te verminderen. Nieuwe inwoners die zich vestigen zijn doorgaans mensen met een baan en vaak ook gezinnen. Deze nieuwe inwoners helpen bij het behouden van draagvlak voor voorzieningen, winkels, scholen en verenigingen.

4.2.3 Landschap en openbare ruimte.

In de inspraakreactie wordt gesteld dat logistiek weinig bijdraagt aan de werkgelegenheid. In de omgevingsvisie staat dat bij verdergaande robotisering er mogelijk sprake is van een afnemend belang voor de werkgelegenheid. Dit neemt niet weg dat de logistieke sector een substantieel

deel van de totale werkgelegenheid inneemt: in 2020 werkten 2.529 mensen in de logistiek in Roosendaal. De Associate Degree Academie in Roosendaal heeft een succesvolle HBO-opleiding niveau 5 in de logistiek die wel degelijk carrièrekansen biedt. Ook biedt de robotisering werk voor technische profielen bij de toeleverende bedrijven.

2.3, 4.2.3, 4.4.6 en 5.5.2 ten aanzien van de ontwikkeling Bulkenaar

Voor het ontwerpbestemmingsplan Bulkenaar heeft de raad de gebiedsvisie vastgesteld, het college heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht en een milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Inmiddels is op 10 februari 2022 het bestemmingsplan door de raad vastgesteld. Vanwege het feit dat voor deze ontwikkeling een aparte ruimtelijke procedure wordt doorlopen, wordt dit in de omgevingsvisie niet nogmaals onderzocht. In de omgevingsvisie wordt de ontwikkeling van een nieuw ziekenhuis in de Bulkenaar gezien als een ontwikkeling waarvoor reeds een aparte ruimtelijke procedure wordt doorlopen. De gebiedsvisie voor de Bulkenaar is door de raad vastgesteld en in de omgevingsvisie wordt dit raadsbesluit als zodanig meegenomen. Wij gaan daarom niet nader in op de reacties ten aanzien van de ontwikkeling van het bestemmingsplan Bulkenaar. Voor deze ontwikkeling geldt een aparte juridische procedure waarbij een ieder kan inspreken.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 17

De agrarisch sector heeft ruimte nodig om te ondernemen en te investeren in de opgaven op het gebied van milieu en verduurzaming die er al liggen. Ons melkveebedrijf is al jaren bezig met verduurzaming en milieu. Wij doen mee aan verschillende duurzaamheidsinitiatieven van de zuivelsector en de provincie. Wij leveren melk onder het keurmerk Planet-Proof en we doen mee aan de biodiversiteitsmonitor. Dit betekent dat wij veel eiwit van eigen land halen, een lage co2 uitstoot hebben, lage ammoniakuitstoot, hoog dierenwelzijn en veel weidegang toepassen. Om al deze doelen te behalen is het zeer belangrijk dat wij voldoende landbouwgrond onder ons bedrijf hebben. In de omgevingsvisie van de gemeente is het plan om nieuwe natuur te maken rondom landgoed Wouwse plantage. Wij pachten 24 hectare landbouwgrond van landgoed Wouwse Plantage. Deze grond valt allemaal binnen het gebied van "nieuwe natuur" waardoor we deze grond niet meer kunnen pachten. Voor ons betekent dit dat we niet meer kunnen voldoen aan de eisen van planetproof melk, de biodiversiteitsmonitor en de grondgebonden melkveehouderij. Door de hoge druk op landbouwgrond is het voor ons niet mogelijk om ergens anders grond te pachten. Ons bedrijf zal hierdoor veel minder duurzaam zijn en minder rendabel omdat we veel voer aan moeten kopen en mest moeten afvoeren. In onze ogen wordt dus juist het doel om een duurzamere gemeente te krijgen juist tegen gewerkt door deze visie.

Beantwoording

Wij horen natuurlijk graag dat de agrarische sector zich inzet op het gebied van verschillende duurzaamheidsinitiatieven van de zuivelsector en de provincie.

In de omgevingsvisie is in paragraaf 5.4.2 het volgende aangegeven over het buitengebied: 'Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies. Het gaat daarbij met name over de zandgronden in het zuiden van de gemeente (ruwweg tussen Wouwse Plantage, Roosendaal en Rucphen) en de gebieden grenzend aan de stad in het westen (Bulkenaar/Weihoek, tussen Tolberg en de A58. Transformatie van agrarische bedrijven gebeurt altijd op vrijwillige basis. De gemeente zet in op stimuleren en faciliteren.' Hiermee wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld in bijvoorbeeld zoals aangegeven verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in de Wouwse Plantage.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, geur, afname biodiversiteit), maar ook aandachtspunten vanuit de sector zelf, maatschappelijke druk op

aspecten als stikstof, geur, fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.).

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle betrokkenen. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbenden hierbij meenemend. Dit visietraject zal worden afgestemd met de ook ingezette gebiedsgerichte aanpak van de provincie in het kader van o.a. de stikstofproblematiek.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 18

Men kan zich grotendeels vinden in de omgevingsvisie. Men maakt zich echter zorgen over een aspect: dat we de lijn van de complete en compacte stad loslaten. De opgave inspelen op extra groei heeft ingrijpende consequenties. Met name voor de stadsrandzone Oost (het zuidelijke deel ervan) die aangewezen wordt als potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw.

Men pleit er voor om aan/in de stadsrandzone Oost (inclusief het zuidelijke deel ervan) niet gebouwd wordt, ook niet na 2030. Ik zal dit toelichten.

Er wordt op basis van aannames bepaald dat er 3000 tot 4500 woningen in de komende 10 jaar bij moeten komen waarvan voor 2500 woningen 'de komende jaar buiten de huidige bebouwingscontour plek moet worden gevonden zoals op pagina 31 staat.

De gemeente zou pas op de plaats moeten maken en uit moeten gaan van een pragmatische redenering waarbij de vraag centraal staat wat we binnen de schaarse ruimte aan ambities kunnen realiseren. Dan kan de groene stadsrandzone gevrijwaard blijven van bebouwing.

In de omgeving van Roosendaal is weinig natuur. We missen met name bossen binnen de gemeentelijk grenzen. Gelukkig zijn er bossen in de naastgelegen gemeente Rucphen, dichtbij de oostrand van de stad.

Deze bossen worden door een strook van groen van 500 à 750 m van de stad gescheiden. Dit wordt aangeduid als de stadsrandzone Oost. Als je de omgevingsvisie leest dat wordt dit gezien als loze ruimte. Als een gebied zonder ruimtelijke kwaliteiten dat dus geschikt is voor bebouwing.

De stadrandzone zou beter tot zijn recht komen als de bossen in tekst en kaartjes erbij aangegeven zouden worden. Dan krijgt de rustige kant van de stad een heel ander karakter, meer betekenis en grote waarde. Dan zal men deze entree naar het buitengebied niet gemakkelijk meer typeren als landbouwgrond dat gezien kan worden 'als een potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw'. Het is de groene route naar de Rucphense bossen'.

Het zou jammer zijn als hier gebouwd gaat worden. Groen, rust en ruimte worden definitief aangetast door woningen, infrastructuur en dynamiek. Ook zal de druk toenemen op de bossen wat gevolgen heeft voor de natuur en Roosendalers die hier hun ontspanning vinden. Daarbij wordt aangetekend dat 'Roosendaal op diverse sporen actief is op provinciale en (sub) regionale schaal (pagina 19). Dan is het vreemd om een plan te overwegen om de bebouwde kom door te trekken tot aan de 'tuin' van de burens.

Veel jonge mensen, alleenstaanden en ouderen zullen minder behoefte hebben om op een locatie te wonen die zo ver van het centrum verwijderd is. Kortom gepleit wordt om de stadsrandzone Oost in de Omgevingsvisie niet aan te wijzen als potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw.

Beantwoording:

In uw zienswijze geeft u aan dat u zich zorgen maakt over de stadsrandzone Oost die aangewezen wordt als potentiële zoeklocatie voor woningbouw in de omgevingsvisie.

Met het opnemen van de stadsrandzones wil de gemeente aangeven dat de stedelijke contour van Roosendaal losgelaten wordt. De stadsrandzones zijn in de visiekaart aangegeven met cirkels en vormen een indicatie van het zoekgebied. Om een goede afweging te kunnen maken, worden alle stadsrandzones op hoofdlijnen bekeken. Daarna kunnen exacte uitbreidingslocaties middels nader onderzoek verder worden uitgewerkt. Op dit moment staan de zoekgebieden met cirkels en pijlen aangegeven in de visiekaart. De pijlen zouden kunnen impliceren dat op deze plekken op termijn in woningbouwlocaties kunnen worden ontwikkeld. Wij zullen dit aanpassen voor wat betreft de stadsrandzone Oost omdat dit gebied voor de middellange termijn niet in aanmerking zal komen. De visiekaart zal op dit punt worden aangepast waarbij de pijlen bij de stadsrandzone Oost er uit worden gehaald.

Daarbij geeft deze zienswijze aanleiding om ook de tekst te nuanceren met betrekking tot de potentiële zoeklocatie voor de stadsrandzone Oost. Op de middellange termijn zien wij hier namelijk geen potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw. Op langere termijn, naar verwachting na 2030, lijkt het zuidelijke deel wel geschikt voor ontwikkeling, in lage concentraties en met veel groen om een goede aansluiting met het aansluitende groene en ruime buitengebied te borgen.

De locaties in Rondje Roosendaal en de stadsrandzone Zuidwest (Weihoek) krijgen prioriteit boven de oostelijke stadsrandzone. Wanneer in de toekomst daar bovenop behoefte ontstaat aan aanvullende woningbouwlocaties, zal worden onderzocht of stadsrandzone Oost mogelijkheden biedt. Daarbij blijft de hoofdlijn dat op beperkte schaal ontwikkeling in de stadsrandzones plaats zal vinden, mits goed ruimtelijk inpasbaar. Eerst zal gekeken worden naar inbreidingslocaties en vervolgens op middellange termijn naar de stadsrandzones waarbij de stadsrandzone zuidwest prioriteit geniet.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Naar aanleiding van de zienswijze wordt de visiekaart en de tekst van de omgevingsvisie aangepast. In de visiekaart worden de pijlen weggehaald bij het zoekgebied rondom stadsrandzone Oost.

In de tekst wordt het volgende gewijzigd:

Paragraaf 5.2:

Indien blijkt dat de inbreidingslocaties niet voldoende zijn om aan de vraag (bijvoorbeeld vanuit woningbouwbehoefte) te voldoen dan zal ook gekeken worden naar mogelijke uitbreidingslocaties in de stadsrandzones.

Gewijzigd in de volgende tekst:

Indien blijkt dat de inbreidingslocaties niet voldoende zijn om aan de vraag (bijvoorbeeld vanuit woningbouwbehoefte) te voldoen dan zal ook gekeken worden naar mogelijke uitbreidingslocaties in de stadsrandzones; op middellange termijn vooral en primair in stadsrandzone zuidwest.

Tekst onder paragraaf 5.3.2 Oost wijzigen:

In deze oostelijke stadsrandzone zien we een potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw. Met name het zuidelijk deel hiervan lijkt geschikt voor ontwikkeling, bijvoorbeeld aangrenzend aan de bestaande woonwijk. De locaties in Rondje Roosendaal en de stadsrandzone Zuidwest (Weihoek) krijgen prioriteit boven de oostelijke stadsrandzone. Wanneer in de toekomst daar bovenop behoefte ontstaat aan aanvullende woningbouwlocaties, dan komt de stadsrandzone Oost in beeld.

In de volgende tekst:

In deze oostelijke stadsrandzone zien we voor de middellange termijn geen potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw. Op lange termijn, naar verwachting na 2030, lijkt het zuidelijk deel mogelijk wel geschikt voor ontwikkeling, bijvoorbeeld aangrenzend aan de bestaande woonwijk, in

lage concentraties en met veel groen om een goede aansluiting met het aansluitende groene en ruime buitengebied te borgen. De locaties in Rondje Roosendaal en de stadsrandzone Zuidwest (Weihoek) krijgen prioriteit boven de oostelijke stadsrandzone. Wanneer in de toekomst daar bovenop behoefte ontstaat aan aanvullende woningbouwlocaties, zal worden onderzocht of stadsrandzone Oost mogelijkheden biedt.

Zienswijze 19

In het verleden zijn er vergunde rechten door u als gemeentebestuur van de gemeente Roosendaal vergund. Dieraantallen met de daarbij behorende emissie cijfers en het gekozen emissieluchtbehandelingsstelsel. Wij verzoeken u rekening te houden met de wensen van ons als varkenshouder om het stelsel te kiezen waarvoor wij produceren en niet m er beperkt te worden door de omgevingsvisie die nu voorligt dan in actuele landelijke/ Europese regelgeving die is vastgelegd.

Wij willen een eerlijk/ eenzelfde behandeling (artikel 1 grondwet) zonder enige vorm van willekeur net als voor alle andere ondernemers in onze sector en verwachten dat Gemeente Roosendaal zonder onnodige belemmeringen ons als ondernemer faciliteert om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen. Er dient op bedrijfsniveau maatwerk te worden geleverd door gemeente Roosendaal. Gemeente Roosendaal moet zich bedienen van onafhankelijke deskundigen die ook door de initiatiefnemer akkoord moet worden bevonden. Deze deskundige adviseert wat op bedrijfsniveau het meest duurzaam/ economisch is voor ons als ondernemer om het bedrijf te kunnen voortzetten. Mochten initiatiefnemers en Gemeente Roosendaal niet tot een voor beide partijen akkoord bevonden deskundige kunnen komen zal de Rechtbank een deskundige aanwijzen. Wij wensen niet zoals bij onze laatste vergunningsaanvraag waarbij de gemeente gebruik maakt van een zogenaamd "U vraagt wij draaien bureau" (de Roever). Wat geheel NIET onafhankelijk en sturend optreedt in opdracht van gemeente Roosendaal met voor ons grote nadelige financiële consequenties.

Beantwoording

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de landbouwsector. Het is vooral ook een gezamenlijke opgave.

Verder lijkt deze zienswijze vooral in te gaan op concrete zaak, de juridische procedure bij de rechtbank. Het is nu aan de rechter om een oordeel te geven over deze zaak.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 20

De landbouwactiviteiten komen hierdoor in het gedrang.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekelegebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg), en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Hiermee wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Voorbeelden van ontwikkelingen zijn verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 21

De transitie van de agrarische sector. Men heeft met de opstelling van de Landbouwvisie gemeend een goede bijdrage te kunnen leveren aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Men vindt het jammer, dat de landbouwvisie (gelet op de literatuurlijst) geen plaats heeft gekregen in de Omgevingsvisie, enkele uitzonderingen daar gelaten.

Men wil nogmaals de aandacht vestigen op de landbouwvisie. Agrariërs hebben een sleutelrol bij het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken; of het nu gaat om voedselveiligheid en -zekerheid, leefbaarheid van het platteland, gezondheid of verbetering van milieukwaliteit, klimaat of energie. Het valt of staat ook bij het behoud van een economisch perspectief.

Met name de voorstellen voor een extra gebiedsgerichte uitwerking en het toelaten van extra woningen in het buitengebied zorgen ervoor dat er grote zorgen zijn over het perspectief voor de agrarische sector.

De huidige Europese, landelijke en provinciale regelgeving legt al voldoende druk op de hiervoor genoemde opgaven en een verdere gemeentelijke verzwaring is niet wenselijk. De prioriteit ligt bij de beschikbaarheid van agrarische gronden voor verdere verduurzaming en extensivering van de bedrijven. Binnen de kaders die al gesteld worden vanuit hogere beldisorganen willen wij zelf voor de bedrijven de juiste en bedrijfseconomische goede keuzes maken voor onze bedrijven.

Bezwaar tegen opgave 2 zoals in de samenvatting weergegeven

In de samenvatting, opgave 2: 'Inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid' staat de volgende zin:

'In het buitengebied kiezen we voor duurzame landbouw en voor meer natuur. Dat werken we de komende jaren samen met belanghebbenden uit, waarbij we ook ruimte willen bieden voor nieuwe verdienmodellen door agrariërs, zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd'.

De volgende opmerkingen over deze zin:

Duurzame landbouw:

Dit wordt onderschreven en de ontwikkeling is in gang gezet door onder andere Europees landbouwbeleid, nationaal en provinciaal beleid;

Wat men niet kan onderschrijven is:

Dat binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal gebieden worden aangewezen waar agrarische dynamiek niet meer leidend is (zuidelijk zandgebied) de gemeente lijkt hier de keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bepaalde agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn; in de visie en in onze ogen zijn er geen argumenten te vinden die deze beperking van de vrij keuze van ondernemers kan motiveren.

Dat er zo terughoudend wordt geacteerd met betrekking tot teelt ondersteunende voorzieningen; te gemakkelijk wordt deze effectieve manier om teelt te verduurzamen afgeserveerd, maak gebruik van de ruimte die provinciaal wordt geboden en sta toe onder voorwaarden.

Meer natuur:

Dat wordt geboden de verduurzaming van de agrarische bedrijven, de gevolgen van landelijke wetgeving zoals 7e actieprogramma Nitraat, agrarisch natuurbeheer ed.

-Waar men niet achter staat is het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk, Wouwe Plantage en Moerstraten voor uitbreiding Natuurnetwerk Nederland;

- het veel verder gaat dan de geijkte opgave voor ecologische verbindingzones.

Wij hebben heertegen de volgende bezwaren:

- De beschikbaarheid van agrarische gronden is voor ons cruciaal om de doelstellingen van verduurzaming te halen en onze bedrijven economisch overeind te houden;
- Alleen de aanwijzing al van gronden voor natuur zorgt voor planologische schaduwwerking;
- De aanwijzing en uitvoering kan directe negatieve gevolge hebben omdat:
- Het gronden betreft die behoren tot je bedrijf of; omdat de aanwezigheid op lange termijn negatief is voor de vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf of;
- Omdat gronden die niet tot je bedrijf behoren maar voor de ontwikkeling op lange termijn nodig zijn voor verduurzaming, niet meer beschikbaar zijn.
- Uit de reactie van het college op het voorstel Groot Visdonk bleek dat dit soort aanwijzingen vooral ingegeven worden door een financieel motief; vergeten wordt dat dergelijke aanwijzingen op andere manieren een grote (ook financiële) impact hebben op de resterende bedrijven en gronden;
- Men wijst op de provinciale afspraken over de realisering van NNN en ecologische verbindingzones.
- Opgeroepen wordt om de energie te richten op de afronding van het huidige vastgestelde en overeengekomen NNN, ook daar ligt nog een opgave;

Samen uitwerken:

- Met onze sector zit uw gemeente aan tafel bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brabantse Wal en de Molenbeek dus steek uw energie in deze 2 gebiedsprocessen; Houdt daarbij de ogen gefocust op de bal te weten de stikstofproblematiek en wateropgave: in onze ervaring leiden een steeds toenemende uitdijende lijst van opgaven en wensen tot een infarct bij dit soort processen.
- Men ziet geen noodzaak om nog een nadere uitwerking op te gaan stellen voor het geheel zandgebied ten zuiden van de A58;
- Niet verder gaan dan geijkte opgave voor ecologische verbindingzone
- Plannen voor buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies is men huiverig vanwege potentiële conflictsituaties.;
- Verdienmodellen
Wat wordt hier onder verstaan? Ga niet over tot aanwijzen van deelgebieden voor stimuleren van agrarische sectoren en afschrijven van het zuidelijk zandgebied;
De zinssnede: zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd' lijkt sympathiek maar roept vragen op: wie betaalt er dan de rekening? Is de gemeente partij die ervoor zorgt dat geïnvesteerd wordt in een verdienenmodel? De bestemmingsplannen voor buitengebied bieden al verschillende mogelijkheden voor neven- of vervolgactiviteiten, gaat de gemeente deze uitbreiden.
Tot slot: het is opmerkelijk dat de raad de meest vergaande gebiedsveranderingen voorstelt voor het noordelijke en zuidelijke agrarische deel van het buitengebied maar dit niet laat terugkomen op de visiekaart.

Bezwaren per pagina:

p.18

Alternatieven worden nog te weinig opgepakt'. Welke alternatieven bedoelt u? Waarom bent u van mening dat ze te weinig worden opgepakt? Wat is de reden dat ze niet worden opgepakt? Hebben deze alternatieven geen economisch perspectief? Dit soort uitspraken zonder verdere onderbouwing horen hier niet thuis. Misschien refereert u aan pagina 21 : wij verwijzen naar onze opmerkingen hierover:

p. 18

U spreekt over de lage arbeidsparticipatie en het tekort aan medewerkers in een aantal sectoren. U vergeet daarbij de agrarische sector.

p. 21

U spreekt over veranderde geopolitiek en een Europa dat belang hecht aan strategische bevoorraden. De voedselproductie dient als eerste levensbehoefte ook in dit overzicht opgenomen te worden.

P. 21

Hier wordt een aantal trends en ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst genoemd die wellicht bedoeld zijn op p. 18? Wij voorzien deze ontwikkelingen van een korte reactie maar willen er toch vooral op wijzen dat het aandeel agrarische bedrijven die zich primair zal richten op de voedselproductie onverminderd hoog zal blijven., dan wel genoemde activiteiten in aansluiting of in combinatie met de primaire (voedsel) productie zullen plaatsvinden.

p.27 Keuze voor de bouw van 2.500 extra woningen voor de opvang van overloop uit de randstad, liefst hoger opgeleid en meer verdienend die in de uitbreidingswijken in de stadsrandzones gaan wonen: wij roepen u op tot een zuinig ruimtegebruik en ruimte voor onze kinderen om te wonen.

P. 33

Wij verzoeken het rapport Kiezen en delen uit de omgevingsvisie te halen, dit is geen vastgesteld beleid maar een studie, een vingeroefening.

P. 36 'Het afstemmen van de teelt op de behoefte van de bio-based industry in de regio'; de biobased industrie gebruikt biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen, voor toepassingen als chemicaliën, materialen, transportbrandstoffen en energie. Waar baseert u de gedachte op dat dit voor ons bedrijf de beste strategie en toekomst is? We zien onze toekomst niet in het produceren van biomassa maar in de productie van voedsel. Of in een combinatie van beiden.

p.36

Hier wordt gesteld dat er alleen een verruiming van mogelijkheden voor teelt ondersteunende voorzieningen kan worden geboden als er geen storende effecten zijn voor natuur en landschap. Wij willen dit graag wat breder trekken zoals ook in de Landbouwvisie aangegeven/ Voor de verduurzaming van onze bedrijven kan het noodzakelijk zijn teeltondersteunende voorzieningen toe te passen., waterbassins aan te leggen buiten de bouwvlakken of andere innovatieve bouwwerken op onze bouwvlakken te realiseren. Wij vragen u hiervoor open te staan en mogelijkheden te bieden.

p.37

Wat is de betekenis van de categorie 'agrarisch' in figuur 4.6 cultuurhistorische waarden; waar is dit op gebaseerd en wat voor consequenties verbindt uw raad hieraan?

p. 41:

Hier staat: we werken verdelingsafspraken uit voor grondwater (in plaats van vrij aftapbaar) met boeren en particulieren, in relatie tot klimaatadaptatie en verdrogingsproblematiek'. We kunnen dit niet helemaal overzien: is de gemeente hier partij, wat betekent dit voor onze mogelijkheden voor beregening en de afspraken in de bedrijfswaterplannen?

p. 42 Bedrijven leveren in principe geen elektriciteit terug aan het elektriciteitsnet om overbelasting te voorkomen; komen daarmee landelijke doelstellingen niet in gevaar?

P. 43

Er wordt niet nader ingegaan op de verduurzaming van woningen die niet in buurt- of wijkverband kunnen doen namelijk de woningen in het buitengebied. Hoe moeten die dat gaan doen?

p. 45 hier wordt aangegeven: we gaan veel verder dan de geijkte opgave voor de ecologische verbindingzone? Het uitgangspunt dat uw gemeenteraad veel verder wil gaan verontrust ZLTO. Hoe ver wilt u gaan? Realiseert u zich dat het vasthouden van water om verdroging tegen te gaan er toe leidt dat de sponswerking wordt verkleind en dus geen reservecapaciteit is in de bodem (de grootste wateropvang) bij overmatige regenval?

p.47

Bij netwerk schaarste wordt voorgesteld om de woongebieden prioriteit te geven en uit te zoeken of dat wettelijk geregeld kan worden. Wij lezen hierin dat het netwerk in woongebieden verzaamd moet worden omdat de elektriciteitsbehoefte door de energietransitie toeneemt. In de praktijk is zichtbaar dat elektriciteitsopwekking voor levering aan derden juist buiten de woongebieden plaatsvindt zoals op de daken van stallen en loodsen. Aandacht voor netwerk schaarste bij de energieproducent lijkt ons net zo belangrijk als aandacht voor netwerk schaarste bij de energieconsument.

p. 51

Voorgesteld wordt om op voormalige agrarische bedrijfslocaties nieuwe functies toe te staan of een bouw- en sloopregeling (ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbetering) nader uit te werken. Wij vragen ons af wat u met de uitwerking van de bouw- en sloopregeling beoogt? Streeft u naar versoepeling, een betere financiële tegemoetkoming of juist een aanscherping van de bouw- en sloopregeling?

p. 53 onveilige wegverkeerssituaties in het buitengebied waar zowel het (zwaardere) landbouwverkeer als het recreatieverkeer gebruik maken van smalle wegen zijn voor ons een punt van zorg. Het thema 'wegen buitengebied afstemmen op functie en gebruik met balans voor landbouw- is nog wat eufemistisch: balans wat betekent dat/kan het iets betekenen?

p.57

Provinciale gebieden 'verstedelijking afweegbaar stonden in het voorontwerp nog op de visiekaart, in de visie wordt omschreven dat deze nu niet meer worden opgenomen op de kaart maar dat uitwerking ervan nog actueel is? Hiermee wordt in onze beleving de verwarring nog groter, mede omdat de stadsrandzones wel gewoon op de visiekaart zijn opgenomen.

p. 58

Op de visiekaart worden verschillende gebieden rond Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten aangewezen voor uitbreiding natuur rond NNN. Met de plannen voor de Bulkenaar heeft uw gemeenteraad al een groot areaal landbouwgronden aan de sector onttrokken. In de zienswijze voor de Bulkenaar hebben wij al aangegeven dat uitbreiding volgens afspraken zou moeten leiden tot vermindering van natuurambities elders. De toevoeging van deze 3 grote gebieden vinden wij niet acceptabel.

p. 59 en 72

Hier worden de buitenhoven geïntroduceerd. Wij hebben grote bezwaren tegen zogenoemde buitenhoven: de toename van woningen in het buitengebied zorgt ervoor dat de potentiële conflicten tussen agrarische bedrijven en hun omgeving alleen maar groter worden.

p.65

Wij verzoeken u om ook in de stadsrandzones uit te gaan van zuinig ruimtegebruik en compact te bouwen.

p.67

Zo zoekt de landbouwsector naar mogelijkheden om de intensieve hoogwaardige landbouw verder te verduurzamen en de economische positie van het agrofoodcomplex te behouden en uit te breiden en naar oplossingen voor natuur-, milieu en klimaatopgaven. Met name op de zandgronden spelen aspecten als verdroging en waterberging daarbij een belangrijke rol'. Wij kunnen ons vinden in deze zinsnede. We kunnen ons niet vinden in de toevoeging dat 'de gemeente de vraag moet beantwoorden welke functies ze (waar) in het buitengebied wil toevoegen (ruimte voor duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, recreatie en kleinschalige woningbouwlocaties of (zorg) landgoederen). Belangrijke vraag daarbij is ook hoe deze kunnen worden gecombineerd met de landbouwtransitie, en opgaven op het gebied van natuur en landschap, de waterhuishouding en bodemgesteldheid.' De gemeente lijkt zich onbewust dat niet altijd sprake is van een combinatie maar van een tegenstelling namelijk dat verduurzaming juist gefrustreerd kan worden door meer aangewezen natuurgebieden of uitbreiding van woonfunctie in het buitengebied.

P. 69-75

Hier staan de meest ingrijpende teksten over het buitengebied en de meest ingrijpende veranderingen in het ruimtegebruik. Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies zetten ons op scherp. Waarom zouden de mindere (zand) bodems de locaties zijn voor meer natuurinclusieve bedrijfsvoering?

p. 69

We streven in het buitengebied naar zorgvuldig ruimtegebruik en grotendeels naar het beperken van verdere verstening. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied'. Deze zinssnede leidt bij ons tot de volgende reactie. Waarom spreken van zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van verstening: indien verdere verduurzaming van bedrijven hier om vraagt zouden er mogelijkheden geboden moeten kunnen worden. Waarom spreken van ontwikkelruimte die verdiend moet worden als de met verduurzaming gepaard gaande ontwikkelruimte in zich al een vorm van verdienen is.

p. 78-79

Onder grondbeleid staat iets over kostenverhaal: als je een initiatief wil ontplooiën kan de gemeente kosten in rekening brengen om elders iets aan natuur, landschap, klimaatadaptatie te doen. Hier zou ik een juridische check willen.

Beantwoording

Voor de beantwoording van de zienswijze verwijzen we naar de eerdere beantwoording in de [zienswijze 15 \(ZLTO\)](#). Grotendeels komt deze zienswijze overeen.

Voorts is onderstaande opmerking nieuw ten opzichte van zienswijze 15 (ZLTO)

Pagina 78-79 grondbeleid

In hoofdstuk 13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat de gemeente kosten in rekening kan brengen om elders iets te doen aan natuur, landschap en klimaatadaptatie.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 22

De landbouw ziet men duidelijk terug en men leest niet wat de gemeente Roosendaal nu concreet wil met deze sector.

Men heeft een boomkwekerij/paardenhouderij/varkenshouderij in Nispen. Doorgaans gaan bedrijven over van ouders op kinderen en is het overnemen van een agrarisch bedrijf (makkelijker). Onze situatie is wat complexer. Wij zijn in maatschap getreden met de eigenaresse waar wij de grond en gebouwen pachtte. Zij heeft geen opvolgers maar wilt wel zo lang mogelijk genieten van het leven buitenaf. Een win-win situatie, wij kunnen geleidelijk de gronden en gebouwen overnemen. En zij kan genieten van het leven buitenaf op de boerderij. Een minpunt is dat wij zelf hierdoor niet bij het bedrijf kunnen wonen wat voor de dierlijke kant van onze onderneming soms wel cruciaal kan zijn. Wij fokken pony's en bij een geboorte moet je vaak snel aanwezig zijn om complicaties te voorkomen. Wij hopen in de nabije toekomst dat hier een oplossing voor zou kunnen komen.

Om ons bedrijf gezond en stabiel te maken en te houden dient er het e.e.a. gebouwd/verbouwd te worden. Ook moeten we ons richten op de toekomst. Een toekomst waarin wij als bedrijf zelfvoorzienend moeten gaan worden. Laten we beginnen met de wateropvang. Hoe meer hemelwater en water wat van de bedrijfsgebouwen komt opvangen en weer hergebruiken. Hoe minder water we uit de grond moeten halen. Echter dienen de wateropslag voorzieningen binnen het bouwvlak te vallen. Ik denk dat meer agrariërs erbij gebaat zijn als hier maatwerk voor komt. Dat ook buiten bouwvlakken dit soort voorzieningen mogelijk gemaakt zouden moeten worden. Datzelfde geldt voor containerteelten en teelt ondersteunende voorzieningen.

Nu worden er naar regels verwezen per bedrijf. Is het niet wenselijker dit over de gemeente te trekken. De ene agrariër heeft namelijk gezien zijn bedrijf meer behoefte aan teelt ondersteunende voorzieningen dan het andere bedrijf. Waar vele agrariërs nu vaak mee kampen is een 'te klein' bouwblok. Alles moet binnen het bouwblok passen waardoor het of te dicht bebouwd wordt of niet kan worden gebouwd omdat er simpelweg geen plaats voor is. De nood voor dergelijke voorzieningen is er wel om een gezond en stabiel bedrijf te behouden. In de omgevingsvisie heeft u het over buitenhoven. Een erg mooi concept en ik snap uw achterliggende gedachten. Steeds meer boerderijen komen leeg te staan en steeds meer burgers willen buitenaf gaan wonen. Wat is dan mooier en praktischer dan een boerderij ombouwen tot woonbestemming voor burgers. Ik kan u vertellen dat dit zeer zwaar weegt bij ons als agrarische sector. De burgers welke graag buitenaf willen wonen hebben namelijk een ideaal beeld in gedachten. Heerlijk buiten in de natuur de rust in de omgeving en de frisse lucht van de bomen en de weilanden. De koeien en paarden die in de wei lopen. Allemaal heel idealistisch want vervolgens wonen ze er en is dit beeld toch een stuk anders dan gedacht.

De rust lijkt verstoord door agrariërs die werken met machines en tractoren, de frisse lucht wordt gedeeltelijk vervangen door geuren van dieren en mest. En de koeien en paarden in de wei schijnen ook nog geluid te maken. Tja en dan begint het er komen conflicten tussen burger en boer.

Uiteindelijk zijn wij als agrarische sector hier de dupe van. Wij worden gekort in onze werkzaamheden. Kunnen wellicht niet meer uitbreiden of hebben andere problemen door klagende burgers. Al bij al een mooi plan maar de uitvoering hiervan zal onze sector in een conflictsituatie zetten! Aan de rand van een dorp waarin je de grens binnen en buiten de bebouwde kom heb zou je wellicht wel wat kunnen toepassen door bij voorbeeld lintbebouwing. Ook wordt er gesproken over een verdeling van een noordelijk en zuidelijk gedeelte. Wij als ondernemers zouden graag zelf op de locatie waar we zitten kunnen groeien en innoveren. Er zit een reden achter waarom onze bedrijven gevestigd zijn daar waar ze nu zijn. Wat ik u wil vragen is probeer als gemeente hierbij mee te denken met de ondernemer. Ieder bedrijf is uniek en heeft zijn eigen wensen en visie. Blijf meedenken met de plannen die er zijn en probeer niet te veel in hokjes te stoppen en/of een maximale aan te geven.

De ene agrariër is gebaat bij meer ruimte voor woning arbeidsmigranten. De ander voor teelt ondersteunende voorzieningen. Weer een ander is gebaat bij wateropvang buiten en bouwblok of heeft een vergroting nodig. Kijk als gemeente naar de situatie aan zich en denk mee met onze sector. In uw omgevingsvisie had ik graag wat meer teruggezien over de ruimte die de gemeente Roosendaal biedt aan onze landbouwsector en het meedenken met bestaande en eventueel nieuw te komen bedrijven. De ruimte die de gemeente biedt om ons te kunnen laten ontwikkelen, innoveren en gewoon ons werk te doen op de gronden waar we nu geworteld zijn. Datgeen wat ons gelukkig maakt, de reden waarom wij voor dit vak hebben gekozen. Ons bedrijf, onze sector maar we doen het samen en hebben ook jullie gemeente Roosendaal hierbij nodig.

Beantwoording

Wij begrijpen dat u toekomst perspectief wilt voor uw bedrijf en dat daarvoor onder andere de nodige voorzieningen en gebouwen noodzakelijk zijn.

Algemeen gesteld is het Vitaal Platteland het deelgebied met de grootste mogelijke conflicterende belangen in ambities en daarmee de belangrijkste aandachtspunten voor het vervolg van de visie- en plan/besluitvorming.

Roosendaal zet in de omgevingsvisie voor het buitengebied in op een duurzame ontwikkeling van verwevenheid aan functies en opgaven, waarbij er geen afwenteling van milieuproblemen naar de toekomst mag optreden en er een goede balans tussen natuur en milieu, economie en de mens moet zijn. Roosendaal wil op zoek naar een nieuw evenwicht tussen het beschermen van een veilige, gezonde, natuurrijke en rustige leefomgeving en het optimaal benutten en ontwikkelen van het buitengebied voor verschillende functies.

Behoud van de vitale duurzame agrarische sector en ruimte bieden aan innovaties die leiden tot een duurzame en rendabele landbouw, bij voorkeur circulaire en/of natuurvriendelijke landbouw. Ruimte voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten. Ruimte voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing.

Rekening houdend met het herstel van ecosystemen, verbetering van de kwaliteit van de bodem en het watersysteem, klimaatadaptie, milieu, dierenwelzijn, gezondheid en behoud en versterking van natuur en landschap. Dit in balans met economisch perspectief.

Ruimte voor nieuwe functies als (kleinschalig) wonen in de dorpen, linten en buitenhoven

Behoud en versterking van de landschappelijke cultuurhistorische identiteit en verscheidenheid.

Versterking van de relaties met het stedelijk gebied, het buitengebied zou toegankelijker moeten zijn.

Behoud en versterken van ecologische- en waterstructuur en de biodiversiteit

Enerzijds wateroverlast tegengaan, anderzijds water vasthouden voor tijden van droogte.

De lat ligt daarmee in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid. Zo is er vanuit de tuinbouw- en kwekerijsector behoefte aan meer ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen (groter en voor langere perioden). Dit kan ten koste gaan van landschappelijke waarden, natuur en water.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Voor wat betreft de regels met betrekking voor teeltondersteunende voorzieningen, bouwblokken en woningen voor arbeidsmigranten verwijzen we in algemeenheid naar de regels die gelden uit de bestemmingsplannen en de Interim Omgevingsverordening van de provincie. Echter geldt natuurlijk mede afhankelijk van de specifieke situatie maatwerk. Hiermee wordt bedoeld dat per situatie een ruimtelijke afweging gemaakt wordt of een ruimtelijke ontwikkeling passend is.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de

gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 23

De omgevingsvisie die door uw overheid is opgesteld is zeer veelomvattend en kan grote impact hebben op ons als agrarische ondernemers binnen gemeente Roosendaal.

Indiener is een man van 28 jaar en runt samen met zijn ouders een melkveebedrijf in Moerstraten. In 2015 is hij toegetreden tot de maatschap en is fulltime werkzaam op het bedrijf. Hij schrijft:

Vanaf 2015 is er bovendien ook zeer veel veranderd in de sector en dit heeft grote gevolgen gehad voor de melkveehouders. Het Europese melkquotum is afgeschaft en vervolgens kwam er het fosfaatrechtensysteem.

Dit nieuwelandelijke fosfaatrechtensysteem had tot gevolg dat we 8,3% van onze rechten moesten inleveren aan de overheid. Met als gevolg dat we voor hetzelfde aantal koeien nieuwe rechten moeten staan kopen. Waardoor we nu als sector met een veel hogere kostprijs moeten werken als de omliggende landen binnen de Europese Unie. Nu hebben we als sector te maken met de Green Deal en in Nederland met de stikstof problematiek, dit zijn zeer grote thema's met enorme gevolgen voor ons als melkveehouders.

Wat die gevolgen concreet betekenen weet echter niemand omdat er nog zeer weinig concreet is en er vooral door de landelijke overheid geen langetermijn perspectief wordt geboden. Dit geeft voor ons als jonge agrariërs veel onzekerheid over onze toekomst.

Nu laat de oorlog in Oekraïne zien hoe kwetsbaar vrijheid is en wat de enorme gevolgen kunnen zijn voor de voedselzekerheid op ons continent en mogelijk ook wereldwijd. Want de laatste jaren ka er geconcludeerd worden dat het aantal bedrijfsopvolgers zeer snel achteruit gaat. Niet alleen in Nederland maar ook in alle andere landen van de wereld. Hierdoor wordt naar mijn mening de balans tussen duurzaamheid en voedselzekerheid iets om zeer goed in oog te houden, voor men aan beleidswijzigingen begint.

In de omgevingsvisie viel me vooral op dat er veel termen worden gebruikt die nietszeggend zijn en ook niet concreet omschrijven wat dit voor gevolgen heeft. De punten die me opvielen zal ik hieronder omschrijven.

- 1 In de omgevingsvisie wordt gesproken over groene verbindingen. Wat houdt dit concreet in en wat zijn de gevolgen voor de landbouw?
- 2 Ook wordt er gesproken over hoge arme gebieden waar maïs verbouw mogelijk is. De hoge arme gebieden die agrariërs beboeren worden op zeer efficiënte wijze gewassen verbouwd. Dit kan ook op de arme gebieden. En dat zal ook wel moeten aangezien het areaal landbouwgrond binnen onze gemeente eerder zal afnemen dan toenemen. Met als gevolg dat de grond druk alleen maar hoger wordt, wanneer de functie van armere landbouwgrond zou veranderen.
- 3 Op pagina 24, wordt gesproken over de balans tussen bebouwd gebied de landbouw de natuur en de recreatie. Ik vraag me af wat er met deze balans bedoeld wordt en wat er veranderd in deze balans de komende jaren?
- 4 Op pagina 36, wordt er gesproken over zones met bepaalde functies. Wat zijn hiervan de gevolgen voor bestaande landbouwgronden wanneer functies worden veranderd. Deze beleidspunten kunnen ook weer de gronddruk doen toenemen. Evenals de zonneweiden waar op pagina 41 over wordt gesproken. Zonnepanelen op landbouwgrond is naar mijn mening not done, dit kun je in 2022 niet meer uitleggen aan agrariërs waar toch al makkelijk de agrarische bestemming van landbouwgrond afgehaald wordt.
- 5 Op pag 73, wordt gesproken over zorglandgoederen. Wat heeft dit voor gevolgen als er in het buitengebied een dergelijk complex geopend wordt. Het lijkt mij dat wanneer er een landbouwbedrijf naast gelegen is eerder een bedreiging dan een kans.

Afsluitend wil ik aangeven dat de jonge agrariërs in onze gemeente Roosendaal van belang zijn voor de toekomst van de landbouw in onze gemeente. Dus ik zou het fijn vinden als er op dat gebied vaker gesprekken over betreffend beleid zou plaatsvinden.

Beantwoording

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de landbouwsector. Het is veel meer een opgave die er voor ons samen ligt.

De landbouwvisie is niet benoemd in de bijlage met daarin de opgesomde vigerende beleidstukken maar wel degelijk er op na geslagen. De lijst met beleidstukken is het interne beleid vanuit de gemeente Roosendaal. Deze lijst is dan ook niet uitputtend bedoeld.

Daarnaast moet een nieuw aandachtspunt benoemd worden:

Recent is er een belangrijk aandachtspunt/uitgangspunt bij gekomen: Het door het kabinet naar aanleiding van de stikstofproblematiek aangekondigde Nationaal Programma Landelijk Gebied (hierna: NPLG), zoals verwoord in de 10 juni jl. gepresenteerde startnotitie. Hierin wordt een landelijke visie aangekondigd op de toekomst van het buitengebied.

Dit leidt tot grote opgaven voor en veranderingen in het landelijk gebied: klimaatneutraal maken, kwaliteit van de natuur verbeteren, het watersysteem robuuster en gezonder maken. Europese verplichtingen, het creëren van ruimte voor duurzame (agro-) economische en maatschappelijke ontwikkelingen en de ontwikkeling van een toekomstbestendige landbouw leiden ertoe dat het water- en bodemsysteem sturend wordt voor het landgebruik in het landelijk gebied.

Dit vanwege Europese verplichtingen ten aanzien van natuur-, water- en klimaatdoelstellingen en het ruimte willen blijven creëren voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit wel in samenhang met een toekomst-bestendige ontwikkeling van de landbouw. De ontwikkeling van landbouwbedrijven kan in de optiek van het NPLG gericht zijn op innovatie, extensivering, omschakelen naar nieuwe vormen van landbouw, verbreding van de bedrijfsvoering of combinaties hiervan en verplaatsing of beëindiging van bedrijven.

In het NPLG legt het rijk structurende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast als basis voor integrale provinciale programma's. De gemeente wil graag samen met de belanghebbenden om tafel met de provincie om invulling te geven aan een gebiedsprogramma. Het Rijk wil dat dit uiterlijk juli 2023 wordt opgesteld. Het gebiedsprogramma biedt dan een belangrijke richtinggevende basis voor de verdere uitwerking van een visie op het buitengebied van Roosendaal."

- 1 In de samenvatting van de omgevingsvisie wordt inderdaad gesproken over meer groene verbindingen. Hiermee wordt bedoeld dat de locaties met groen ook met elkaar verbonden worden als groene verbindingen. Het feit dat groene locaties met elkaar verbonden worden, heeft geen direct gevolg voor de landbouw.
- 2 In het rapport "Kiezen en delen" (Ministerie van BZK, 2021), één van de voorstudies van het NPLG is het zuidelijk en westelijk deel van het buitengebied Roosendaal aangeduid als droogtegevoelig gebied en daarmee/daardoor als beoogd gebied voor extensieve grondgebonden landbouw. Het overig deel van het buitengebied van Roosendaal is niet aangeduid als droogtegevoelig en aangeduid als beoogd gebied voor intensieve grondgebonden landbouw.
De gemeente wil hiermee aangeven dat er belangrijke aandachtspunten en opgaven liggen in verschillende gebieden in Roosendaal. Hiermee wordt de problematiek waarmee de landbouwsector onder andere kampt mee bloot gelegd. Als gemeente is het belangrijk om de verschillende opgaven die er liggen op het netvlies te hebben en daarmee de samenwerking te kunnen opzoeken met de landbouwsector.
- 3 Algemeen gesteld is het Vitaal Platteland het deelgebied met conflicterende belangen en daarmee de belangrijkste aandachtspunten voor het vervolg van de visie- en plan/besluitvorming. Roosendaal zet in de omgevingsvisie voor het buitengebied in op een duurzame ontwikkeling van verwevenheid aan functies en opgaven, waarbij het behoud van duurzaam vruchtbare bodems, biodiversiteit en een goede balans tussen natuur en milieu, economie en mens voorop staat, en waarbij geen afwenteling van milieuproblemen naar de toekomst optreedt. Roosendaal wil op zoek naar een nieuw evenwicht tussen het beschermen van een veilige, gezonde, natuurrijke en rustige leefomgeving en het optimaal benutten en ontwikkelen van het buitengebied voor verschillende functies.
  - Behoud van de vitale duurzame agrarische sector en ruimte bieden aan innovaties die leiden tot een duurzame en rendabele landbouw, bij voorkeur circulaire en/of natuurvriendelijke landbouw. Ruimte voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten. Ruimte voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. Rekening houdend met

het herstel van ecosystemen, verbetering van de kwaliteit van de bodem en het watersysteem, klimaatadaptie, milieu, dierenwelzijn, gezondheid en behoud en versterking van natuur en landschap. Dit in balans met economisch perspectief

- Ruimte voor nieuwe functies als (kleinschalig) wonen in de dorpen, linten en buitenvelden
- Behoud en versterking van de landschappelijke cultuurhistorische identiteit en verscheidenheid.
- Versterking van de relaties met het stedelijk gebied, het buitengebied zou toegankelijker moeten zijn.
- Behoud en versterken van ecologische- en waterstructuur en de biodiversiteit
- Enerzijds wateroverlast tegengaan, anderzijds water vasthouden voor tijden van droogte.

De lat ligt daarmee in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid. Zo is er vanuit de tuinbouw- en kwekerijsector behoefte aan meer ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen (groter en voor langere perioden). Dit kan ten koste gaan van landschappelijke waarden, natuur en water.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

- 4 Als de zones in de omgevingsvisie worden aangewezen heeft dat geen juridische gevolgen voor inwoners.

Als deze zones in een bestemmingsplan (of straks een omgevingsplan) worden aangewezen zijn hier aparte procedures voor nodig. In de omgevingsvisie wordt slechts aangegeven dat dit een mogelijkheid is. Als bestemmingen of functies gewijzigd worden, zijn hier aparte ruimtelijke procedures voor nodig. Bij de beoordeling van de plannen dient sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening of een evenwichtige toedeling van functies.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

- 5 Het antwoord op deze vraag is gelijklopend aan het antwoord op vraag 4. Zie hiervoor het antwoord bij 4.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen

Zienswijze 24

Middels deze brief reageer ik graag op het voorontwerp Omgevingsvisie Roosendaal. Het heeft op vele dingen invloed, zo ook op de toekomst van ons agrarisch familiebedrijf. Momenteel melken we nog zo'n 50 melkkoeien, deze zullen van de zomer het bedrijf verlaten. Waarna de akkerbouw op ons bedrijf de hoofdactiviteit zal worden, aangevuld met vleeskoeien. Hierin komen vele uitdagingen op ons pad. De belangrijkste, forse reductie van de gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest. Een andere manier van telen is geen keuze meer. Het moet, anders red je het gewoon niet. Ik ben absoluut niet tegen verandering, want dat zou stilstand betekenen. Alle uitdagingen geven me als jonge boer juist veel energie om er vol gas voor te gaan. Zo stel ik me nu de vraag: 'Hoe kan ik agroforestry implementeren in een gangbaar akkerbouwbedrijf?' Hiertoe heb ik afgelopen december 16 walnotenbomen geplant in een klein weiland naast de boerderij. Hier kunnen de vleeskoeien straks lekker grazen en uit de zon onder de bomen gaan liggen. Met deze inleiding, wil ik aangeven dat er al veel gebeurt. En dat is niet alleen bij mij zo. De Gemeente Roosendaal kan zich gelukkig prijzen met zoveel jonge agrariërs vol energie.

Door zowel Europees, landelijk en provinciaal beleid, word de koers die gevaren moet worden niet veel duidelijker (Denk hierbij aan: Gemeenschappelijk landbouwbeleid, 7e Actieprogramma Nitraat, Gebiedsgerichte aanpak). Je ziet door de bomen het bos niet meer. Met hier nog een gemeentelijk sausje over, word dit nog erger. Daarom pleit ik ervoor om als gemeente aan te haken bij de Gebiedsgerichte aanpak. Met keukentafel gesprekken, creëren we maatwerk voor iedereen. En niet domweg een tweedeling, noordelijk en zuidelijk van de A58 of zomaar plekken aanwijzen voor uitbreiding natuur rond Natuurnetwerk Nederland. Schriftelijk kan ik het niet altijd goed verwoorden. Daarom sta ik altijd open voor een gesprek.

Beantwoording

Als gemeente zijn we blij met agrariërs die met volle energie de uitdagingen in de landbouwsector aanpakken.

De gemeente is zich daarbij bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de agrarische sector. Het is veel meer een opgave die er voor ons samen ligt.

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeeleigebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) , en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Hiermee wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld in bijvoorbeeld zoals aangegeven verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit), noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

Dat maakt de visie voor het buitengebied lastig en noodzaakt tot afstemming met alle betrokkenen. In de vast te stellen omgevingsvisie is dan ook beschreven dat de visie op het buitengebied nog nader uitgewerkt zal worden, betrokken belangen en belanghebbenden hierbij meenemend.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 25

Ik ontving de beoordeling op mijn inspraakreactie op de voorontwerp omgevingsvisie. Het betreft inspraakreactie nummer 13 op de pagina's 40 en 41 van het rapport. Hoewel hier de nadruk wordt gelegd op mijn perceel nr 61 en eventuele (mantel) bouwkundige uitbreiding mis ik enige uitleg dan wel onderbouwing van uw reactie. Tevens wil ik nog wijzen op het speciale karakter van dit gebied. Zie bijvoorbeeld het feit dat hier de grens al eerder is afgesloten. Dat hier mensen wonen die regelmatig aangiftes hebben gedaan over verhandeling van drugs e.d. Vergezeld van vele camerabeelden. Uw Burgemeester heeft hier op ons terrein nog een middag vertoefd samen met

politie en hierdoor heterdaadjes betrappt. Dat leidde tot camerabewaking wat ook weer gunstige gevolgen had. Dit kleine gebied tussen het dorp Nispen en de grens is nog geen 900 meter breed. Er is matige lintbebouwing. Er is een CPO project van 14 starterswoningen tot stand gekomen. Er zijn pal tegen de grens, tegenover nr 61 een zevental villa's gebouwd. Buitengebied!! Een voormalig restaurant is nu bewoond door een aantal families Het pal ernaast- gelegen restaurant dat (al jaren gesloten) krijgt geen kans om te slopen en een woonbestemming te krijgen zodat alles onderkomt en de eigenaar machteloos staat. Deze 900 meter is de enige verbinding tussen Essen en het dorp Nispen. Is anno 2022 een veel te zeer drukke verkeersweg waar voor voetgangers geen veilig verkeer mogelijk is. Voor fietsers geldt hetzelfde. Om deze relatief korte verbinding verkeersluwer en veiliger te maken is aan uw afdeling verkeer een voorstel ingediend om het geheel autoluw te maken en dat hoeft niet eens zoveel te kosten. Hopelijk volgt er binnenkort (re) actie. Er is veel verkeer tussen Dorp Nispen en Essen. Vice Versa. Geen veilige afbakening zoals bij overige invalswegen. Last but not least: Veel Nispense inwoners en met name de bewoners van Essenseweg en Grensstraat voelen ons in een verloren, vergeten gebied wonen. De paar stukken "buitengebied" zouden DEELS gebruikt kunnen worden om het geheel wat uitnodigender en toegankelijker te maken. De provincie is graag bereid voor een gesprek met ons, bewoners, mits er iemand van de Gemeente bij is.

Beantwoording

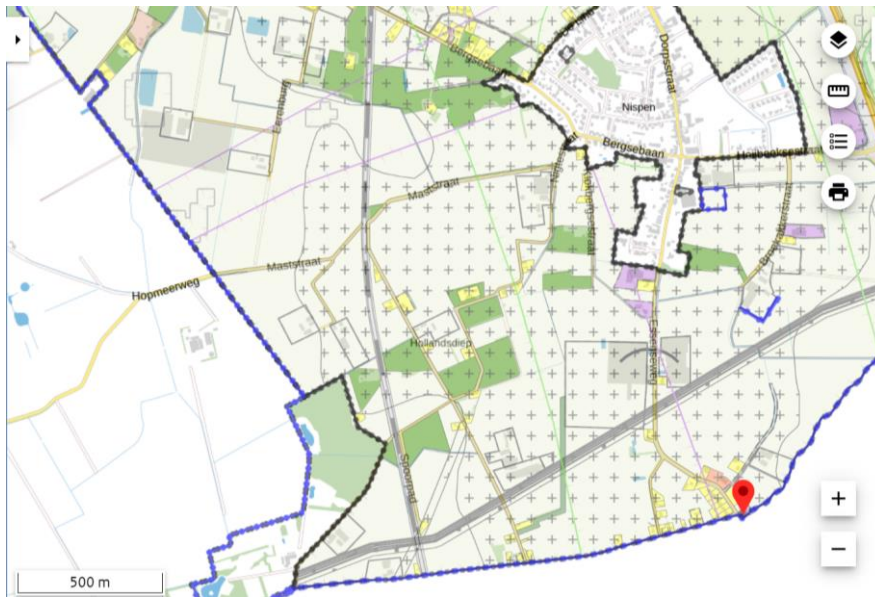
In de beantwoording van uw inspraakreactie op de ontwerp omgevingsvisie zijn we ingegaan op de inhoudelijke kenmerken van een omgevingsvisie en concrete plannen. De omgevingsvisie leent zich niet om een inhoudelijke onderbouwing te leveren over mantelzorgwoningen. De omgevingsvisie schetst het beleid op hoofdlijnen. Dit betekent dan ook over de specifieke verkeerssituatie dat de omgevingsvisie hier geen uitsluitsel over kan geven.

Speciale karakter grensgebied

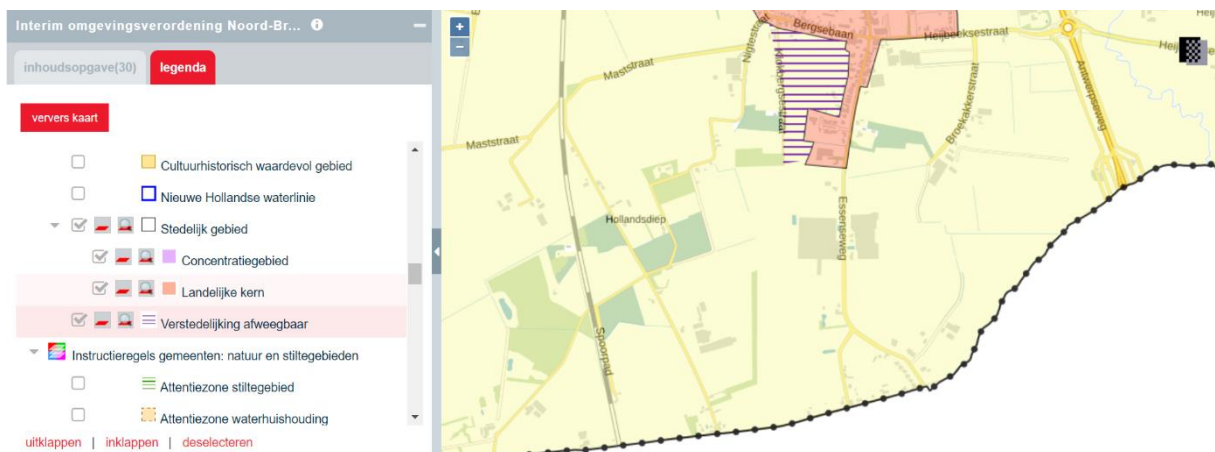
De functies en het beeld van de Essenseweg in zuidelijke richting is divers. De Essenseweg kenmerkt zich door een aantal bedrijfsbestemmingen, agrarische bestemmingen, een horeca bestemming en woonbestemmingen. Ook de maat en schaal van de bebouwing varieert. Deze afwisseling maakt dat de Essenseweg veel kan verdragen, zonder dat het karakter van deze weg verandert. De Essenseweg valt deels in de kom van Nispen als ook in het buitengebied. Ten zuiden van Essenseweg 60 begint het landelijk gebied.

Richting de grens met België verdicht het lint zich weer met meer woningbouw. De Essenseweg stopt, net als de Kloosterweg en de Hollands Diepstraat, bij de Grensstraat. Het noordelijk deel van de Grensstraat is Nederlands grondgebied, het zuidelijk deel van de Grensstraat ligt in Essen (België). Het noordelijk deel wordt in de provinciale verordening aangeduid als landelijk gebied, terwijl het zuidelijke deel duidelijk onderdeel uitmaakt van het stedelijk gebied van Essen (België). Dit is een bijzondere situatie.

De gemeente Roosendaal wil de Essenseweg niet verder verdichten en voorkomen dat Nispen en Essen aan elkaar groeien. Aan het einde van de Essenseweg en de Kloosterstraat is er weer sprake van lintbebouwing met woningen. Ook verdichting aan de noordkant van de Grensstraat wordt op dit moment niet voorzien, omdat de noordkant van deze straat duidelijk deel uitmaakt van het landelijk gebied in Nederland. Deze straat vormt niet alleen de grens tussen Nederland en België, maar ook tussen het Nederlandse landelijk gebied en het Belgische stedelijk gebied.

Bron: ruimtelijke plannen Buitengebied Roosendaal-Nispen (bestemmingsplan, onherroepelijk)

Bron: interim omgevingsverordening Noord-Brabant (geconsolideerd 15-04-2022): landelijke kern Nispen (roze), verstedelijking afweegbaar (gestreept gebied) en landelijk gebied (geel)

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. Het grensgebied wordt duidelijker omschreven in de omgevingsvisie.

Zienswijze 26

In Nispen is aan de zuidwestzijde van het dorp een provinciaal zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling aangeduid. In het plan staat op pagina 68 dat hier mogelijk ruimte is voor woningbouw ontwikkeling in de toekomst. Met deze mogelijke woningbouw zijn wij het niet eens. Wij runnen een melkveebedrijf aan de Nigtestraat 2 en hebben de laatste jaren ons bedrijf aangepast, zodat wij klaar zijn voor de toekomst. Woningbouw op deze locatie ligt veel te kort bij ons bedrijf. Dit komt de ontwikkeling van het bedrijf niet ten goede. Een gedeelte van de grond in het zoekgebied wordt door ons gepacht. Hierdoor verliezen wij grond die voor ons belangrijk is binnen de bedrijfsvoering om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Wij zijn van mening dat woningbouw hier niet op zijn plaats is, omdat dit voor ons een grote belemmering wordt in onze bedrijfsvoering. Wij werken met levend vee en dat kan overlast geven, waar bewoners niet op zitten te wachten. Naar onze mening kan de

gemeente beter een locatie kiezen die niet in de buurt van een agrarisch bedrijf ligt. Verder zijn wij van mening dat er toekomst moet zijn. Voor de agrarische sector in het buitengebied. Dat er mogelijkheden zijn om onze bedrijven door te ontwikkelen zonder belemmeringen. Dan kunnen wij innovaties toepassen en werken met nieuwe technieken. De agrarische sector zorgt voor een goed onderhouden buitengebied en is de voedselproducent van morgen.

Beantwoording

Wij begrijpen dat u als agrarisch bedrijf perspectief wilt voor de toekomst.

De lat ligt in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de agrarische sector. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 27

Met veel interesse hebben wij de omgevingsvisie gelezen. Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om bezwaar te maken op enkele punten. In Nispen is aan de zuidwestzijde van het dorp een provinciaal zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling aangeduid. In het plan staat op pagina 68 dat hier mogelijk ruimte is voor woningbouw ontwikkeling in de toekomst. Met deze mogelijke woningbouw zijn wij het niet eens. Wij runnen een melkveebedrijf aan de Nigtestraat 2 en hebben de laatste jaren ons bedrijf aangepast, zodat wij klaar zijn voor de toekomst. Woningbouw op deze locatie ligt veel te kort bij ons bedrijf. Dit komt de ontwikkeling van het bedrijf niet ten goede. Een gedeelte van de grond in het zoekgebied wordt door ons gepacht. Hierdoor verliezen wij grond die voor ons belangrijk is binnen de bedrijfsvoering om te kunnen voldoen aan wet en regelgeving. Wij zijn van mening dat woningbouw hier niet op zijn plaats is, omdat dit voor ons een grote belemmering wordt in onze bedrijfsvoering. Wij werken met levend vee en dat kan overlast geven, waar bewoners niet op zitten te wachten.

Naar onze mening kan de gemeente beter een locatie kiezen die niet in de buurt van een agrarisch bedrijf ligt. Verder zijn wij van mening dat er toekomst moet zijn voor de agrarische sector in het buitengebied. Dat er mogelijkheden zijn om onze bedrijven door te ontwikkelen zonder belemmeringen. Dan kunnen wij innovaties toepassen en werken met nieuwe technieken. De

agrarische sector zorgt voor een goed onderhoud en buitengebied en is de voedselproducent van morgen. Wij hopen dat u onze argumenten serieus meeneemt in u visie. Het gaat om onze toekomst.

Beantwoording

Wij begrijpen dat u als agrarisch bedrijf perspectief wilt voor de toekomst.

De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 28

In 1999 heb ik als varkenshouder Dordrecht moeten verlaten en ben komen te wonen en ondernemen in Nispen.

In Dordrecht werd zogenaamde Randstadpolitiek bedreven, dat houdt in dat agrarische ondernemers van bovenaf geregeerd werden.

Men bepaalde hoe en wat de agrarische sector moest doen en vooral wat men niet moest doen.

Conclusie is geworden dat er geen agrarische sector meer over gebleven is in Dordrecht.

De randstad is verworden tot een stenen landschap van huizen en industrie.

Ik heb mijn hart verpand aan Roosendaal en haar dorpen en zeker ook de mensen.

Brabanders zijn namelijk gastvrije mensen die saamhorig zijn en die in goede harmonie samen leven en dat is zeker in de dorpen.

Uniek is ons buitengebied, waar vind je op een 5 vierkante kilometer een rijkschool, een tuinder een varkenshouder een outletcenter een drukkerij een koeboer en een sterrenrestaurant en honderden wandelaars en fietsers. Wat goed is moet je niet veranderen maar als ik de zienswijze moet alles anders omdat het zogenaamd anders moet. Met ongeloof moet ik constateren dat de gemeente Roosendaal het niet zo goed op heeft met haar boeren en tuinders. Het buitengebied en zijn agrarische ondernemers moeten zich maar aanpassen aan de wil van het bestuur. Misselijk makend vind ik de stelling dat de sector kampt met milieuproblemen, geen toekomst heeft en dat alternatieven niet worden opgepakt. (citaat pagina 18)

Zelf heb ik voor 300 duizend euro geïnvesteerd in maatregelen ten goede van het milieu ,85% amoniakreductie heb ik gerealiseerd (65 % de sector)

Bijna alle bedrijven die ik ken hebben een opvolger.

En het verbreden waar men het zo graag over heeft moet wel mogelijk binnen de geldige regelgeving zijn en er moet een markt voor zijn .

Ik snap totaal niet de opdeling van gebieden waar en wat voor landbouw er mogelijk is. Het is naar alle waarschijnlijk gewoon achter een bureau gemaakt door mensen met totaal geen verstand van de materie. Wat er is moet weg en waar het niet is moet het komen.

Zandgronden zijn geschikt voor gras tuinbouw en boomkwekerijen.

Klei (zwarte grond) is geschikt voor akkerbouw

Daarom is het gebruik van die gronden bewust gedaan voor de tak waar het voor geschikt is.

De gemeente moet niet de boel gaan regisseren dat moet aan de ondernemer worden overgelaten .

En die ondernemer moet zich gewoon houden aan de wet en richtlijnen die worden opgesteld door de overheid.

De visie komt bij mij over dat ik maar moet slikken wat Roosendaal wil, ik moet mij maar opofferen aan andere doelen. Hoe anders is dat geregeld bij industriebestemmingen en bij woonbestemming.

Waarom niet gewoon buitengebied voor landbouw en verder doen zoals we het altijd hebben gedaan in Roosendaal.

Groen is mooi maar zonder boerenbedrijven zal het groene verdwijnen . En zal het een uitbreiding worden naar Randstadmodel.

Als laatste wil ik iets toevoegen voor het uitbreiden van woningen in de dorpen.

Ik zie namelijk in geen 1 dorp starters woningen gebouwd worden , als je wilt dat er doorstroming komt zullen er toch echt betaalbare woningen gebouwd moeten voor de jeugd anders vergrijzen de dorpen in een rap tempo.

Beantwoording

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de landbouwsector. Het is veel meer een opgave die er voor ons samen ligt.

Recent is er een belangrijk aandachtspunt/uitgangspunt bij gekomen: Het door het kabinet naar aanleiding van de stikstofproblematiek aangekondigde Nationaal Programma Landelijk Gebied (hierna: NPLG), zoals verwoord in de 10 juni jl. gepresenteerde startnotitie. Hierin wordt een landelijke visie aangekondigd op de toekomst van het buitengebied.

In het NPLG legt het rijk structurerende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast als basis voor integrale provinciale programma's. De gemeente wil graag samen met de belanghebbenden om tafel met de provincie om invulling te geven aan een gebiedsprogramma. Het Rijk wil dat dit uiterlijk juli 2023 wordt opgesteld. Het gebiedsprogramma biedt dan een belangrijke richtinggevende basis voor de verdere uitwerking van een visie op het buitengebied van Roosendaal."

In het rapport "Kiezen en delen" (Ministerie van BZK, 2021), één van de voorstudies van het NPLG is het zuidelijk en westelijk deel van het buitengebied Roosendaal aangeduid als droogtegevoelig gebied en daarmee/daardoor als beoogd gebied voor extensieve grondgebonden landbouw. Het overig deel van het buitengebied van Roosendaal is niet aangeduid als droogtegevoelig en aangeduid als beoogd gebied voor intensieve grondgebonden landbouw.

De gemeente wil hiermee aangeven dat er belangrijke aandachtspunten en opgaven liggen in verschillende gebieden in Roosendaal. Hiermee wordt de problematiek waarmee de landbouwsector onder andere kampt mee bloot gelegd. Als gemeente is het belangrijk om de verschillende opgaven die er liggen op het netvlies te hebben en daarmee de samenwerking te kunnen opzoeken met de landbouwsector.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Starterswoningen

De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Er worden bepaalde kaders geschetst echter er worden nog geen concrete uitvoeringsplannen opgenomen. In de omgevingsvisie wordt aangegeven dat één van de leidende principes is het beschikken over een gevarieerd woningaanbod voor grotere en kleinere huishoudens, voor ouderen, gezinnen en jongeren, voor alle inkomens. De uitwerking hiervan vindt

plaats in thema- of gebiedsgerichte deelvisies, programma's dan wel bestemmingsplannen of omgevingsplanwijzigingen (onder de Omgevingswet) en omgevingsvergunningen. In uw specifieke geval wordt in de woonagenda van 2021-2025 aangegeven dat in de woningbouwprogrammering ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de woonbehoefte en aanbod voor starters.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 29

In de inspraak zou geen antwoord gegeven zijn op de hoofdvraag: 'om hoofdlijnen en kaders over het bijzondere gebied Grensstraat en eerste stuk Essenseweg toe te voegen aan de omgevingsvisie van de gemeente Roosendaal zodat die later in het omgevingsplan en programma's kunnen worden uitgewerkt.'

Hierop werd geantwoord dat de omgevingsvisie enkel betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Roosendaal en niet buiten de grenzen van de gemeente.

De vraag ging echter juist over Roosendaals grondgebied grenzend aan de stad Essen. Dit Roosendaals grondgebied heeft een uitzonderlijke dynamiek, bevat 37 huizen aan de Nederlandse kant, geclusterd in de Grensstraat en Essenseweg. Dit zijn bepaald geen verspreide huizen in het buitengebied, maar een duidelijke verstedelijking. Dit Roosendaals grondgebied wordt afgescheiden van Roosendaal in gevallen van corona of MKZ als de grenzen sluiten. Dit Roosendaals grondgebied ontvangt water en wateroverlast van Belgisch water. We dragen in onze inspraak een oplossing aan: de bebouwde kom verleggen en u geeft aan dat dit niet kan. Maar daarmee gaat u niet in op onze gestelde vraag: Dit gebied te benoemen in de omgevingsvisie en daar hoofdlijnen en kaders, of op zijn minst een duiding aan mee te geven.

De Belgische kant van de grensstraat bevat 53 huizen, een basisschool, een kleuterschool, een sportschool, en een appartementencomplex van 30 appartementen, echt stedelijk gebied, en dat passeert allemaal door de grensstraat. Daarachter ligt nog de gehele stad Essen waarbij de Essenseweg de hoofdontsluitingsweg aan de Noordkant voor Essen is. Dit Roosendaals grondgebied is geen buitengebied, ziet er niet uit als buitengebied, ziet er niet uit als een buurtschap, het is verstedelijking.

We verzoeken u alsnog dit gebied te benoemen in de omgevingsvisie en daar hoofdlijnen en kaders, of op zijn minst een duiding aan mee te geven in de wijze waarop u het ziet en dat recht doet aan de huidige stand van zaken in dit Roosendaals grondgebied.

Beantwoording:

De zienswijze komt overeen met de zienswijze van 25. Zie voor de beantwoording [zienswijze 25](#).

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. Het grensgebied wordt duidelijker omschreven in de omgevingsvisie.

Zienswijze 30

Naar aanleiding van de Omgevingsvisie "Roosendaal, verbonden stad" wil ik mijn visie geven op pagina 68, dorp "Nispen". Hierin is aan de Zuidwest zijde van Nispen een zoekgebied aangeduid voor toekomstige woningbouw. Dit vind ik niet terecht en zou liever zien om eerst andere zoekgebieden te onderzoeken. Denk hierbij aan voor-en achterzijde Oostmoer, hier is de ontsluiting van het woon-werkverkeer vele malen gunstiger en wordt de kruising kerkplein ontzien. Verder denk ik aan de linkerzijde Essenseweg binnen de bebouwde kom, Plein Nisipa, Wit-Gele kruisgebouw, de noordzijde van De Lind en de Flamingostraat voor uitbreiding binnen de bebouwde kom. Hierdoor blijft de Essenseweg en Bergsebaan gevrijwaard van bebouwing aan de achterzijde.

Beantwoording

De gemeente heeft de stadsrandzones rond Roosendaal nadrukkelijk aangewezen als zoekgebied voor mogelijk toekomstige ontwikkelingen. Daarmee laat de raad de hardheid van de stedelijke contour van Roosendaal nadrukkelijk los. De raad heeft echter ook aangegeven dat zij wil

onderzoeken welke uitbreidingsmogelijkheden er zijn voor de dorpen. Vanwege de krapte op de woningmarkt zal de gemeente vooral eerst op zoek gaan naar inbreidingslocaties in Roosendaal zelf, maar zij kan daarnaast ook op zoek gaan naar uitbreidingslocaties bij Roosendaal en de dorpen.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 31

In de ontwerp omgevingsvisie wordt volop aandacht besteed aan woningbouwontwikkeling in de stad met de realisatie van 2.500-3.000 woningen in de stad en diverse uitbreidingsgebieden/stadsrandzones. Stadsrandzones die ingezet worden voor de opvang van de overloop uit de randstad in hoogwaardige woonmilieus.

Men doet een oproep om aandacht te schenken aan het wonen in de dorpen, waar we ons thuis voelen, onze wortels hebben de leefbaarheid op peil kunnen houden, in betaalbare woningen voor starters.

In het voorontwerp was het zoekgebied voor de uitbreiding van Nispen nog op de visiekaart aangegeven. Nu is de aanduiding op de visiekaart vervallen maar toch ook weer niet, als ik de tekst goed lees.

Wat ik begrijp is dat de provincie min of meer leidend is als het gaat om de richting waarop eventuele woningbouwuitbreiding in Nispen plaats mag vinden. Tegelijkertijd geeft u op pagina 68 ook aan dat u met de provincie in overleg wilt gaan over een eventuele verdere verdichting langs de Grensstraat.

Het bezwaar richt zich tegen het feit dat alleen het gebied ten zuidwesten van de Essenseweg in beeld is voor woningbouw:

- De locatie sluit weliswaar in ruimtelijk opzicht goed aan op de Rozenakker maar is, gelet op de feitelijke situatie nog voor decennia onhaalbaar;
- Er zijn andere locaties aansluitend aan de bestaande bebouwing van Nispen (noordrand en oostelijk) die net zo goed uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar zijn en die wellicht realistischer zijn als het gaat om realisering binnen afzienbare tijd (ik wil u erop wijzen dat de situatie met betrekking tot de aanwezige agrarische bedrijven zoals genoemd op pagina 102 van het OER niet meer actueel is
- U geeft aan over de Grensstraat in overleg te willen gaan met de provincie: doe dat ook voor alle andere uitbreidingsrichtingen van Nispen; u bent als gemeente zelf toch beter op de hoogte van de lokale situatie en beter in staat om de goede ruimtelijke afweging te maken.

Men pleit voor meerdere locaties in Nispen voor woningbouwuitbreiding in het vizier te houden. Alleen dan kunnen er binnen een realistisch tijdspad betaalbare woningen worden gerealiseerd (ik ben aangesloten bij B (eh)ouwt Nispense Jongeren.

Beantwoording

Stadsrandzones

De gemeente heeft de stadsrandzones rond Roosendaal nadrukkelijk aangewezen als zoekgebied voor mogelijk toekomstige ontwikkelingen. Daarmee laat de raad de hardheid van de stedelijke contour van Roosendaal nadrukkelijk los. De raad heeft echter ook aangegeven dat zij wil onderzoeken welke uitbreidingsmogelijkheden er zijn voor de dorpen. Vanwege de krapte op de woningmarkt zal de gemeente vooral eerst op zoek gaan naar inbreidingslocaties in Roosendaal zelf, maar zij kan daarnaast ook op zoek gaan naar uitbreidingslocaties bij Roosendaal en de dorpen.

Verstedelijking afweegbaar

De door de provincie aangewezen gebieden 'verstedelijking afweegbaar' zijn opgenomen in een kaartje in de omgevingsvisie. Deze gebieden komen uit de provinciale verordening en zijn dus niet bepaald door de gemeente. De gemeente moet bij realisatie van woningbouw in het door de provincie aangegeven buitengebied altijd onderbouwen of verstedelijking ruimtelijk aanvaardbaar is. Dit geldt ook voor de zoekgebieden die de provincie aangeduid heeft. Het kan zelfs zijn dat de zoekgebieden die de provincie heeft aangewezen niet ontwikkeld kunnen worden vanwege bijvoorbeeld

milieutechnische belemmeringen. Bovendien is de gemeente niet verplicht om deze locaties te ontwikkelen. Als er vanuit ruimtelijke ordening oogpunt betere ontwikkellocaties zijn, zal de gemeente hierop inzetten. Omdat de provincie de lokale situatie minder goed kent dan de gemeente zelf, heeft de provincie besloten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gebieden 'verstedelijking afweegbaar' uit haar provinciale verordening te schrappen en het bepalen van deze locaties aan de gemeente over te laten. Om deze reden is besloten de zoekgebieden 'verstedelijking afweegbaar' niet meer op te nemen in de omgevingsvisie. Tenslotte zullen deze komen te vervallen.

De gemeente zal de zoeklocaties voor 'verstedelijking afweegbaar' dus opnieuw tegen het licht moeten houden. Of de zoekgebieden van de provincie, na het schrappen van deze gebieden, nog worden overgenomen, moet dus nog bepaald worden.

Essenseweg

De functies en het beeld van de Essenseweg in zuidelijke richting is divers. De Essenseweg kenmerkt zich door een aantal bedrijfsbestemmingen, agrarische bestemmingen, een horeca bestemming en woonbestemmingen.

Ook de maat en schaal van de bebouwing varieert. Deze afwisseling maakt dat de Essenseweg veel kan verdragen, zonder dat het karakter van deze weg verandert. De Essenseweg valt deels in de kom van Nispen als ook in het buitengebied. Ten zuiden van Essenseweg 60 begint het landelijk gebied.

Richting de grens met België verdicht het lint zich weer met meer woningbouw. De Essenseweg stopt, net als de Kloosterweg en de Hollands Diepstraat, bij de Grensstraat. Het noordelijk deel van de Grensstraat is Nederlands grondgebied, het zuidelijk deel van de Grensstraat ligt in Essen (België). Het noordelijk deel wordt in de provinciale verordening aangeduid als landelijk gebied, terwijl het zuidelijke deel duidelijk onderdeel uitmaakt van het stedelijk gebied van Essen (België). Dit is een bijzondere situatie.

De gemeente Roosendaal wil de Essenseweg niet verder verdichten en voorkomen dat Nispen en Essen aan elkaar groeien. Aan het einde van de Essenseweg en de Kloosterstraat is er weer sprake van lintbebouwing met woningen. Ook verdichting aan de noordkant van de Grensstraat wordt op dit moment niet voorzien, omdat de noordkant van deze straat duidelijk deel uitmaakt van het landelijk gebied in Nederland. Deze straat vormt niet alleen de grens tussen Nederland en België, maar ook tussen het Nederlandse landelijk gebied en het Belgische stedelijk gebied.

Lijst actuele agrarische locaties

De lijst die gebruikt is voor het opstellen van de aanwezige agrarische locaties komt voort uit de lijst welke is gebruikt voor het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Wouw 2020. Deze lijst is inderdaad niet meer actueel.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. Het grensgebied wordt duidelijker omschreven in de omgevingsvisie.

Zienswijze 32

Client heeft een eerdere reactie ingediend onder het voorontwerp. Helaas is niet inhoudelijk ingegaan op een deel van hetgeen door client is aangedragen. Mede daarom ziet client zich genoodzaakt om een zienswijze in te dienen tegen het voorliggende ontwerp.

Om de navolgende redenen kan client zich met het ontwerp niet verenigen.

Zonder motivering wordt van de kernwaarden van de huidige Structuurvisie afgestapt

Client stelt vast dat de ontwerp omgevingsvisie in aanzienlijke mate afwijkt van de fundamentele keuzes die uw raad eerder heeft gemaakt, dat wordt afgeweken van de provinciale omgevingsvisie en dat er (vooralsnog) onvoldoende blijkt wordt gegeven van een daadwerkelijke zoektocht en zorgvuldige afweging aangaande zorgvuldig ruimtegebruik. Een inhoudelijke reactie waarin de echte beweegredenen van de raad aanleiding is geweest om de eerder gekozen uitgangspunten te herzien blijft uit bij de beantwoording van de inspraakreactie. Enkel wordt aan gegeven dat de omgevingsvisie een

actualisatie en herijking is van het ruimtelijk beleid en dat daarin nieuwe beleidsuitgangspunten mogen worden neergelegd.

De ontwikkeling van het gebied Bulkenaar is onvoldoende onderzocht

De ontwikkeling van dit gebied ten behoeve van het Bravis ziekenhuis is hoogst onzeker en onvoldoende onderzocht. Hierover heeft client uitvoerig correspondentie met uw gemeente gevoerd. Voor de inhoud wordt verwezen naar de reactie op het voorontwerp bestemmingsplan van 10 maart 2021 en naar de zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan van 13 augustus 2021. Deze stukken dienen hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd. Verwezen wordt naar alternatieve locaties. In ieder geval vraagt cliënt om de komst van het ziekenhuis naar het gebied Bulkenaar niet als een voldongen feit in de omgevingsvisie vast te leggen.

Onduidelijk is hoe de gezondheid van omwonenden van het gebied Bulkenaar wordt gewaarborgd

De nut en noodzaak van de ontsluiting van de wijk Tolberg richting de A58 is nog onvoldoende onderzocht

Client merkt op dat het nut en de noodzaak omtrent de ontsluiting van de wijk via een zuidelijke ontsluitingsweg nog allerm minst voldoende is onderzocht. In de planontwikkeling van het ziekenhuis wordt iedere keer betoogd dat de ontwikkeling van het ziekenhuis separaat van de ontsluitingsweg wordt gezien. Het is bezwaarlijk dat in het ontwerp steeds wordt voorgesorteerd op een dergelijke ontwikkeling en dat deze al wordt gepresenteerd als ware het een gebeurtenis die zeker gaat gebeuren, zonder dat hier een gedegen onderzoek naar is verricht.

In de omgevingseffectrapportage (OER) moeten ook de gevolgen van de zuidelijke ontsluitingsweg worden opgenomen

Het is van belang om de effecten van de ontsluiting Tolberg mee te wegen in het OER. Client is het er niet mee eens om simpelweg in het OER en de omgevingsvisie de ontsluitingsweg van Tolberg te benoemen zonder de effecten ervan deugdelijk te onderzoeken.

Voorts merkt client (nogmaals op dat het onjuist is dat in paragraaf 3.3.2 van de OER het volgende staat vermeld:

Voor de Bulkenaar loopt een separaat plan- en besluitvormingstraject, in het kader waarvan een eigen MER wordt opgesteld. Onderdeel van dit MER is ook een studie naar een nieuwe ontsluiting van het gebied richting de A58. De effecten van het nieuwe ziekenhuis, het zorglandschap en de nieuwe ontsluiting maken daarom geen onderdeel uit van dit OER.'

Het ter inzage liggende bestemmingsplan ziet echter enkel op de ontwikkeling van het ziekenhuis, het landschapspark en de verbindingsweg.

Client verzoekt u bij het opstellen van de OER de gevolgen van de beoogde ontwikkelingen te onderzoeken waaronder de mogelijke zuidelijke ontsluiting. U dient daarbij integraal te beoordelen welke mogelijke negatieve gevolgen de in de beoogde omgevingsvisie geplande ontwikkelingen kunnen hebben. Volledigheidshalve wijs ik u er op dat client hier reeds in zijn reactie op de NRD op heeft gewezen.

Client vraagt u om de omgevingsvisie niet vast te stellen

Hij verzoekt met klem om rekening te houden met vorenstaande punten en de omgevingsvisie overeenkomstig deze zienswijze aan te passen.

Beantwoording

Structuurvisie Roosendaal 2025

Nogmaals herhalen wij de reactie in het inspraakrapport: de omgevingsvisie is een actualisatie en herijking van het ruimtelijk beleid voor de fysieke leefomgeving aangevuld met overige aspecten uit die leefomgeving. In een herijking kunnen en mogen nieuwe beleidsuitgangspunten gesteld worden door

bij voorbeeld veranderingen in wet- en regelgeving en beleid, voortschrijdende inzichten en veranderingen in maatschappelijke opgaven en ambities. Hierbij kunnen dus ook veranderingen worden meegenomen ten opzichte van de Structuurvisie Roosendaal 2025.

Bulkenaar

Voor het ontwerpbestemmingsplan Bulkenaar heeft de raad de Gebiedsvisie vastgesteld, het college heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht en een milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Inmiddels is het bestemmingsplan Bulkenaar op 10 februari 2022 vastgesteld. Gezien dit aparte traject, wordt dit in de omgevingsvisie niet nogmaals onderzocht. In de omgevingsvisie wordt de ontwikkeling van een nieuw ziekenhuis in de Bulkenaar gezien als reeds in een ander traject/procedure onderzochte ontwikkeling. Wij gaan daarom niet nader in op de reacties ten aanzien van de ontwikkeling van het bestemmingsplan Bulkenaar. Voor deze ontwikkeling geldt een aparte juridische procedure.

Ontsluiting Tolberg

In de toekomst zal ook de verbinding met de A58 voor de wijk Tolberg aan de westflank van Roosendaal worden verbeterd. Want ondanks de geografische ligging van de wijk Tolberg in de nabijheid van de A58, is de wijk niet optimaal aangesloten op het rijkswegennet. Ook de ligging tussen de sporen (gelijkvloerse spoorwegovergangen) richting België en Zeeland maakt de ontsluiting van de wijk kwetsbaar. Deze verbetering is al sinds 2009 een wens van de gemeente en is daarom meegenomen in de gebiedsvisie Bulkenaar. Deze visie is door de raad op 28 mei 2020 vastgesteld en vormt daarmee het beleidskader voor deze nieuwe verbinding.

Een nieuwe ontsluiting van Tolberg is reeds in 2009 onderzocht, maar kon toen niet worden gerealiseerd. In 2019 is het onderzoek geactualiseerd voor het planjaar 2030. Hierbij zijn de nieuwe inzichten, zoals de realisatie van een regionaal ziekenhuis op de Bulkenaar ten westen van Tolberg en de verbetering van de ontsluiting van Tolberg meegenomen. Op basis van de bevindingen uit het onderzoek, impact op de omgeving en de ruimtelijke inpassing is gekozen voor de zuidelijke verbindingsweg Tolberg. Het zoekgebied waarbinnen deze zuidelijke verbindingsweg kan worden gerealiseerd is opgenomen in de gebiedsvisie De Bulkenaar (zie bijgevoegd kaartje uit de gebiedsvisie De Bulkenaar). Bewoners van Tolberg krijgen hiermee een alternatieve route richting de A58. Voor de verdere uitwerking van het tracé en de realisatie van de zuidelijke verbindingsweg wordt een aparte planprocedure doorlopen.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In paragraaf 5.2.2. wordt de tekst aangepast over de ontsluitingsweg Tolberg en kaarten worden toegevoegd met daarin het zoekgebied voor de realisatie zuidelijke verbindingsweg.

Zienswijze 33

Door middel van deze brief willen wij, namens de eigenaresse van perceel Wouw, sectie O nummer 738, onze zienswijze verwoorden. Aanleiding hiervoor is het volgende. Wij hebben op 31 januari 2022 van uw gemeente een brief ontvangen op basis van onze inspraakreactie van 22 juli 2021. Na overleg met een stedenbouwkundig bureau zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij onze zienswijze op de omgevingsvisie voor nu slechts beperken tot de vraag of de gemeente bereid zou zijn om (nader in te vullen) lintbebouwing op te nemen tussen de Roosendaalsebaan 27 en 39. Bij deze willen wij u derhalve verzoeken om in uw omgevingsvisie een deel van het perceel Wouw O738 mee te nemen als nader in te vullen woningbouw aan de linten. Binnen afzienbare tijd zullen wij hiertoe een plan indienen. Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet.

Beantwoording

In de beantwoording op de inspraakreactie hebben wij eerder aangegeven dat de omgevingsvisie een document is op hoofdlijnen. Het verzoek om een deel van het perceel Wouw O738 mee te nemen als nader in te vullen woningbouw aan de linten is een te concreet verzoek voor de omgevingsvisie. Hier zal eerst planologisch moeten worden gekeken of de bestemming woningbouw ruimtelijk inpasbaar is op de betreffende locatie. Dit moet via een bestemmingsplanprocedure dan wel onder de toekomstige omgevingswet onder een omgevingsplanwijziging nader worden onderzocht.

Tevens dient bij het planologisch onderzoeken van woningbouw de Interim Omgevingsverordening van de provincie te worden nageslagen. In deze Omgevingsverordening zijn zoekgebieden voor toekomstige ontwikkelingen opgenomen. In de omgevingsvisie worden deze zoekgebieden ook benoemd. We hebben de zoeklocaties en zoekrichtingen op enkele plekken geconcentreerd. Rond Wouw ligt het zoekgebied aan de zuidzijde van de kern. De door u genoemde Roosendaalsebaan maakt echter geen onderdeel uit van dit zoekgebied. In de tijd tussen de beantwoording van de inspraakreactie en de beantwoording van uw zienswijze is dit zoekgebied niet gewijzigd.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 34 SKIN

Als Roosendaalse kerken willen we onze zienswijze indienen op het ontwerp omgevingsvisie Roosendaal 'De Verbonden Stad'. Op 11 augustus 2021 hebben wij een overlegreactie ingediend op het voorontwerp omgevingsvisie. Dit betrof de noodzaak om meer ruimte voor religieuze organisaties te creëren in het bestemmingsplan en het voorontwerp omgevingsvisie.

Op onze brief hebben we geen inhoudelijke reactie ontvangen, en ook in het nu voorliggende ontwerp omgevingsvisie Roosendaal 'De verbonden stad' wordt helaas nog steeds niets gezegd over religieuze organisaties en hun behoefte aan huisvesting. Uit het document blijkt duidelijk dat de gemeente Roosendaal een verbindende stad wil zijn en dat u heel goed inzet op het sociale vlak en gezondheid. Tegelijkertijd lezen we helaas niets over de plek die kerkgemeenschappen kunnen in nemen in deze verbinding. Dat geldt niet alleen voor christelijke gelovigen, maar over de gehele bandbreedte van religieuze gemeenschappen. Geloofsgemeenschappen maken onderdeel uit van de Roosendaalse gemeenschap en het culturele en sociale leven van Roosendaal. Ze zijn belangrijk in het wel zijn en de beleef wereld van inwoners van Roosendaal. Er is voldoende onderzoek dat dit aantoonst. Omdat er in Roosendaal steeds minder vierkante meter met bestemming religieus beschikbaar is voor kerken, kunnen nieuwe kerken nauwelijks meer terecht, en daar hebben met name hun maatschappelijk relevante activiteiten ernstig onder te lijden. Zoals we ook in onze vorige brief beschreven, organiseren kerken in Roosendaal velerlei activiteiten voor kinderen, jeugd, alleenstaanden, gezinnen en ouderen. Denk aan ontmoetings- en inspiratiemomenten, kinderactiviteiten, jongerenwerkdiaconie. Hiermee werken kerken mee aan het preventiebeleid (veiligheid) en leveren ze een positieve bijdrage aan de armoede problematiek en eenzaamheid en versterken ze hiermee het voorliggend veld in onze stad. Kerken zijn netwerken van betrokken mensen die midden in de samenleving en onze stad staan. Inclusiviteit en verbinding zijn kern begrippen in de omgevingsvisie. Inclusiviteit betekent dat er ruimte moet zijn voor iedereen, en dat betekent ook voldoende ruimte voor geloofsgemeenschappen om samen te komen en hun religieuze maar ook maatschappelijke functie te kunnen uitoefenen. In onze ogen is het een maatschappelijke taak van de gemeente om hier ook ruimte voor te laten en liever nog actief ruimte voor te bieden.

Beantwoording

De zienswijze komt grotendeels overeen met de inspraakreactie op de voorontwerp omgevingsvisie. Wij herhalen daarom voor een deel onze eerdere beantwoording uit het inspraakrapport. Wij begrijpen het belang van huisvesting van de kerkelijke organisaties. Voor bijna iedere activiteit waaraan behoefte is, dient in principe onder voorwaarden ruimte te zijn. Welke gebieden, panden, percelen daarvoor in aanmerking kunnen komen, geschiedt op basis van een afweging van locatie specifieke aspecten en andere relevante belangen.

Er is een kerkenvisie in voorbereiding, waarin ook aandacht besteed wordt aan de huisvestingsbehoeften van religieuze organisaties en genootschappen.

De omgevingsvisie is echter een document op een abstracter niveau dan een bestemmingsplan dan wel het toekomstig omgevingsplan. Dit betekent dat de functies voor maatschappelijk en religie hierin niet worden vastgelegd. De maatschappelijke functies zijn in de vigerende bestemmingsplannen opgenomen.

Wanneer een verzoek wordt ingediend om op een bepaalde locatie religieuze activiteiten te mogen ontplooiën, dan wordt dit verzoek beoordeeld vanuit de vraag of de betreffende locatie daarvoor gelet op omgevingsfactoren geschikt is (dit is een ruimtelijke afweging).

Wij zullen uiteraard zo goed mogelijk waar nodig bij aanvragen voor wijziging van bestemmingsplannen (toekomstig omgevingsplan) faciliteren.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 35 (Heemkundekring de Heerlijkheid Nispen)

Onze vereniging Heemkundekring, de Heerlijkheid Nispen maakt zich al meer dan 30 jaar sterk voor het onderzoeken, beschermen en promoten van het Nispens cultuur-historisch erfgoed. Vanuit onze doelstelling hebben we een inspraakreactie gegeven op de voorontwerp omgevingsvisie. Een aantal van de opmerkingen zijn verwerkt in de ontwerp omgevingsvisie. Daarvoor zijn wij zeer erkentelijk.

Toch zijn er nog enkele opmerkingen over de ontwerp omgevingsvisie:

Pagina 15:

De restanten van 'kasteel' Moerendaal worden niet expliciet benoemd bij de beschrijving van Nispen. Bij Wouw worden de restanten van het kasteel wel vermeld. Op kaart 4.8 staat het perceel, waarin restanten van Moerendaal zich bevinden, wel aangeduid als archeologisch monument.

Pagina 37

Opgave: beschermen en zichtbaar maken cultuurhistorisch erfgoed

De bijbehorende omschrijving verwijst naar het kasteel van Wouw. Op kaart 4.8 (Cultuurhistorie) staat ook de locatie Moerendaal aangeduid als archeologisch monument. Bij onze vereniging bestaan echter zorgen over de toestand van de relictten van het archeologisch monument Moerendaal. Deze zijn aangekaart bij Waterschap Brabantse Delta, de eigenaar van de grond, maar tot op heden is er door het Waterschap geen actie ondernomen.

Monumentale bomen

Op kaart 4.7 (historische groenstructuren) staan onder andere monumentale bomen aangegeven. De Julianalinde (hoek Dorpsstraat-De Lind) is daarbij herkenbaar. In de dorpskern staan nog twee aanduidingen van monumentale bomen. Een daarvan zal waarschijnlijk de lindeboom op het schoolplein van basisschool De Linde in de Dorpsstraat zijn. Welke de andere is, is niet duidelijk (mogelijk de rodenbeuk bij de R.K. begraafplaats?). Op de kaart ontbreken de Beatrixlinde (hoek bergsebaan en Klokbergsestraat). Tevens staan de Amalialinde (Patrijsstraat) en de Koningslinde (Oostmoer) er niet op. Buiten de bebouwde kom staan ook nog twee bomen bij Eerenburg en een boom in het Everlandwegje als monumentaal aangeduid. Het is voor ons niet helder om welke bomen dit gaat.

Wij hopen dat u bovenstaande reactie gaat verwerken in de omgevingsvisie.

Beantwoording

De restanten van kasteel Moerendaal worden naar aanleiding van de zienswijze aangegeven in de tekst van de omgevingsvisie. Bomen worden niet specifiek opgenomen in de omgevingsvisie. Voor monumentale bomen geldt dat deze in het bestemmingsplan dan wel in het toekomstige omgevingsplan worden opgenomen.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

De restanten van kasteel Moerendaal worden in de tekst in de omgevingsvisie aangegeven.

Zienswijze 36 (TENNET)

Binnen de gemeente Roosendaal bevinden zich diverse hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations (110 KV en hoger) die onderdeel uitmaken van het landelijk hoogspanningsnet en die in beheer en eigendom zijn van TenneT. Men verzoekt de gemeente om op passende wijze rekening te (blijven) houden met de aanwezigheid van deze bestaande vitale infrastructuur binnen uw gemeente en eventuele doorwerking naar een bestemmingsplan/omgevingsplan.

Door de aanwezigheid van de verschillende hoogspanningsverbindingen en/of hoogspanningsstations vormt Tennet namelijk een van de ruimtevragers en belanghebbenden binnen de gemeente Roosendaal. Deze bestaande assets wensen wij op een juiste manier planologisch te borgen en te behouden ten behoeve van de leveringszekerheid.

Deze ruimtelijke functie is niet doorvertaald op de verbeelding van de Omgevingsvisie. Met name bij de relatief grootschalige hoogspanningsinfrastructuur kan het waardevol zijn het bestaande en eventuele toekomstige ruimtebeslag op te nemen. Tennet verzoekt om toevoeging van deze functie op de verbeelding te overwegen, zodat een zorgvuldige belangenafweging kan worden gemaakt.

Men wil aandacht vragen voor de volgende ontwikkelingen die plaatsvinden ter plaatse of in de nabijheid van bestaande verbindingen of in de nabijheid van hoogspanningsstations. Bij de vormgeving van deze ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de bestaande hoogspanningsinfrastructuur.

1. In hoofdstuk 4.2 is te lezen dat nieuwe ontwikkelingen op het gebied van energie een groot effect hebben op de ruimte. Aan de westkant van Roosendaal, ten westen van de A58, vindt op dit moment een energie-ontwikkeling plaats door de realisatie van een 380 kv verbinding Zuidwest-Oost. Hiervoor ligt inmiddels een inpassingsplan ter inzage. Deze ontwikkeling missen we in de omgevingsvisie. Wel wordt aangegeven dat er ruimte rondom het bestaande hoogspanningsstation wordt voor toekomstige uitbreidingen. We verzoeken om het tracé zoals opgenomen in het Inpassingsplan voor de toekomstige 380 KV ook mee te nemen in de omgevingsvisie.
2. Onder 4.3.3 wordt gesproken over de doelstellingen m.b.t. duurzaam opwekken van energie. Tot 2030 worden er geen extra windturbines gerealiseerd, maar de mogelijkheid van kleine windturbines wordt onderzocht op boerenerven. Voor het toestaan van deze windturbines moet rekening gehouden worden met de bovengrondse en ondergrondse infrastructuur. Verzocht om hiervoor regels op te nemen in het beleidsdocument of in de regels van een bestemmingsplan.
3. Op pagina 42 staan overwegingen te lezen die uit de Warmtetransitievisie komen. De hier genoemde buisleidingenstraat kan een belangrijke rol spelen. De buisleidingenstraat is niet zonder meer geschikt voor hoogspanningskabels in combinatie met de leidingen die hier worden aangegeven. Hierin speelt technisch veiligheidsaspect en interferentie een belangrijke rol en daarnaast de bereikbaarheid en een goede borging van de kabels. Om die reden kunnen wij niet in een buisleidingenstraat liggen. Men verzoekt om hierbij vroegtijdig afstemming te zoeken met TenneT over de mogelijkheden hiervan. De buisleidingenstraat is wel opgenomen op de visiekaart, maar de daar eveneens aanwezige hoogspanningsverbindingen niet. Een bovengrondse verbinding heeft meer ruimte nodig dan een ondergrondse. Het lijkt ons van belang om in voldoende mate rekening hiermee te houden en door deze ruimte op te nemen op de visiekaart.
4. Op de visiekaart staat eveneens een uitbreiding natuur rondom NNN aan de westkant van de gemeentegrens. Hier bevindt zich de bestaande 380 kV hoogspanningsverbinding Geertruidenberg- Rilland. Zoals door ons beoordeeld zal de hoogspanningsverbinding binnen de uitbreiding vallen. Hierdoor wordt het onderhoud van de verbinding belemmerd. Zie voor meer uitleg de bijlage.
5. Onder 5.3.1 noord-oost lezen we dat dit gebied als strategische locatie ook een (sub) regionale rol zal gaan vervullen door ontwikkeling van functies als bedrijventerrein, waterberging en elektriciteitsinfrastructuur zoveel mogelijk te combineren. We verzoeken bij de ontwikkeling van dit gebied zoveel mogelijk te combineren. Tevens verzoeken we zo vroeg mogelijk betrokken te worden, zodat we tijdig aan kunnen geven wat wel of niet mogelijk is vanuit leveringszekerheid en veiligheid en zodoende de knelpunten vroegtijdig aan te kunnen geven.

Toegevoegde bijlage

In de toegevoegde bijlage staan situaties aangegeven die de leveringszekerheid en veiligheid (nadelig) van bestaande infra kunnen beïnvloeden en daardoor uitval kunnen veroorzaken. Bij deze het verzoek om ontwikkelingen die mogelijk de betrouwbaarheid en veiligheid van het functioneren kunnen schaden, vooraf af te stemmen met TenneT en pas toe te staan na een

positief verkregen advies van TenneT. Eveneens verzoeken we om de toe te passen werkwijze (bijvoorbeeld voor kleinschalige windturbines, BRZO bedrijven) op te nemen in uw handboek.

Beantwoording

De bestaande hoogspanningsleidingen zijn als ruimtelijke functie niet doorvertaald op de figuren/kaarten van de Omgevingsvisie. Met name bij de relatief grootschalige hoogspanningsinfrastructuur kan het waardevol zijn het bestaande en eventuele toekomstige ruimtebeslag op te nemen. TenneT verzoekt om toevoeging van deze functie op de verbeelding te overwegen, zodat een zorgvuldige belangenafweging kan worden gemaakt. Wij kunnen instemmen met het opnemen van de bestaande hoogspanningsleidingen in figuur 4.11 van de omgevingsvisie.

Ad1

De 380 KV hoogspanningsleiding wordt nog niet opgenomen in de omgevingsvisie. De 380 KV hoogspanningsleiding is opgenomen in een ontwerp provinciaal inpassingsplan: 'Zuid-West 380 KV West'. Wanneer de 380 KV wordt opgenomen in een onherroepelijk provinciaal inpassingsplan dan kan de 380 KV hoogspanningsleiding bij de actualisatie van de omgevingsvisie worden doorvertaald in de kaarten.

Ad2

Bij verdere uitwerking van plannen/omgevingsvergunningen zal altijd voldaan moeten worden aan een goede ruimtelijke ordening dan wel aan een evenwichtige toedeling van functies onder de toekomstige Omgevingswet. Voor de onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening worden onderzoeken geleverd. Onder andere aan het aspect externe veiligheid moet worden voldaan voor een goede ruimtelijke ordening/evenwichtige toedeling van functies. Wij zoeken uiteraard afstemming met TenneT bij ruimtelijke procedures die van invloed kunnen zijn op de hoogspanningsleidingen.

Ad3

Wij zoeken in een vroeg stadium afstemming met elkaar. Zoals blijkt uit de vorige beantwoording moet bij nieuwe ontwikkelingen voldaan worden aan een goede ruimtelijke ordening/evenwichtige toedeling van functies. Voorts hebben wij aangegeven de bestaande hoogspanningsleidingen op te nemen in de omgevingsvisie.

Ad4

Mocht sprake zijn van uitbreiding van NNN binnen het gebied van de 380 KV hoogspanningsleidingen dan moet hiervoor afstemming gezocht worden met de provincie, de gemeente en andere belanghebbenden.

Ad5

Uiteraard zullen we TenneT in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken om zoveel mogelijk te kunnen combineren en vroegtijdig te weten wat de mogelijkheid is vanuit leveringszekerheid.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

De bestaande hoogspanningsleidingen worden in figuur 4.11 van de omgevingsvisie aangegeven.

Zienswijze 37

Natuurlijk betrokken Tolberg is een stichting waarvan de deelnemers woonachtig zijn in de uiterste zuidwesthoek van Tolberg. De bewoners voelen zich nauw betrokken bij hun direct woonomgeving en het aan de wijk aansluitende buitengebied.

De zienswijze richt zich op de voorgestane ontwikkeling/verandering in het deelgebied Zuidwest binnen Roosendaal (gebied omsloten door de snelweg A58 aan de noord- en westzijde en de spoorlijn naar Bergen op Zoom aan de zuid- en oostzijde). Men is van mening dat het nieuwe Bravis ziekenhuis gevestigd kan worden op de locatie van het huidige ziekenhuis. Voorts is men van mening dat de gebiedsvisie de Bulkenaar en bestemmingsplan De Bulkenaar niet enkel en alleen als een gegeven in de omgevingsvisie kunnen worden opgenomen. Een nadere motivatie/visie in de omgevingsvisie is nodig over de ontwikkeling in dit gebied. Dat is zeker het geval aangezien het nieuwe ziekenhuis en de daarbij behorende zorg gerelateerde voorzieningen als katalysator zouden gaan werken.

Doordat de omgevingsvisie Roosendaal en bestemmingsplan Bulkenaar ongeveer gelijktijdig zou zijn opgesteld, zou dit incidentenplanologie zijn. De volgorde is onverstandig omdat er diverse manco's ontstaan. Zo is bijvoorbeeld niet onderzocht of de bestaande ziekenhuislocatie en directe omgeving geschikt zijn te maken voor het nieuwe regionale ziekenhuis.

Gebiedsvisie de Bulkenaar en bestemmingsplan de Bulkenaar

De ruim 30 ha gebied met de bestemming Groen-landschapspark wordt niet gemotiveerd qua omvang. Waarom is dat dan toch zo gedaan? Dit dient gemotiveerd te worden en in de omgevingsvisie dient ingegaan te worden op de verwachting dat het nieuwe ziekenhuis een katalysator kan zijn voor de verdere ontwikkelingen in dit gebied. Voorts wordt in de zienswijze redenen aangedragen om het ziekenhuis op de bestaande situatie te ontwikkelen. Ook qua ontsluiting zou dit geen problemen moeten opleveren. Evenals het woongebied Weihoek als de voorgestane woningbouwlocatie binnen het gebied zuidwest zijn gebaat bij verbeterde ontsluiting op het snelwegennet. Dit hoort dan ook als zodanig in de omgevingsvisie Roosendaal 'De verbonden stad' te worden opgenomen.

Beantwoording

Bulkenaar

Voor het ontwerpbestemmingsplan Bulkenaar heeft de raad de Gebiedsvisie vastgesteld, het college heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht en een milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Inmiddels is het bestemmingsplan Bulkenaar op 10 februari 2022 door de raad vastgesteld. Vanwege het feit dat voor deze ontwikkeling een aparte ruimtelijke procedure wordt doorlopen, wordt dit in de omgevingsvisie niet nogmaals onderzocht. In de omgevingsvisie wordt de ontwikkeling van een nieuw ziekenhuis in de Bulkenaar gezien als een ontwikkeling waarvoor reeds een aparte ruimtelijke procedure wordt doorlopen. Wij gaan daarom niet nader in op de reacties ten aanzien van de ontwikkeling van het bestemmingsplan Bulkenaar. Voor deze ontwikkeling geldt een aparte juridische procedure.

Ontsluiting Tolberg

In de toekomst zal ook de verbinding met de A58 voor de wijk Tolberg aan de westflank van Roosendaal worden verbeterd. Want ondanks de geografische ligging van de wijk Tolberg in de nabijheid van de A58, is de wijk niet optimaal aangesloten op het rijkswegennet. Ook de ligging tussen de sporen (gelijkvloerse spoorwegovergangen) richting België en Zeeland maakt de ontsluiting van de wijk kwetsbaar. Deze verbetering is al sinds 2009 een wens van de gemeente en is daarom meegenomen in de gebiedsvisie Bulkenaar. Deze visie is door de raad op 28 mei 2020 vastgesteld en vormt daarmee het beleidskader voor deze nieuwe verbinding.

Een nieuwe ontsluiting van Tolberg is reeds in 2009 onderzocht, maar kon toen niet worden gerealiseerd. In 2019 is het onderzoek geactualiseerd voor het planjaar 2030. Hierbij zijn de nieuwe inzichten, zoals de realisatie van een regionaal ziekenhuis op de Bulkenaar ten westen van Tolberg en de verbetering van de ontsluiting van Tolberg meegenomen. Op basis van de bevindingen uit het onderzoek, impact op de omgeving en de ruimtelijke inpassing is gekozen voor de zuidelijke verbindingsweg Tolberg. Het zoekgebied waarbinnen deze zuidelijke verbindingsweg kan worden gerealiseerd is opgenomen in de gebiedsvisie De Bulkenaar (zie bijgevoegd kaartje uit de gebiedsvisie De Bulkenaar). Bewoners van Tolberg krijgen hiermee een alternatieve route richting de A58. Voor de verdere uitwerking van het tracé en de realisatie van de zuidelijke verbindingsweg wordt een aparte planprocedure doorlopen.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

In paragraaf 5.2.2 Gebiedsvisie Bulkenaar zal de tekst worden aangepast over specifiek de ontsluitingsweg Tolberg en een kaart zal worden opgenomen met daarin het zoekgebied waarbinnen de zuidelijke verbindingsweg kan worden gerealiseerd.

Zienswijze 38

Algemeen bezwaar

De omgevingsvisie is heel negatief voor de hele land- en tuinbouw. Het is droevig zoals er met het grondgebied wordt omgegaan. Het is stuitend dat de gemeente denkt dat er buiten de stadsgrenzen alles maar moet kunnen, en dat daarbij de landbouw zich maar moet schikken.

Conclusies waar men het niet mee eens is

1. p. 18 de sector kampt met milieuproblemen en onvoldoende toekomstperspectief, en alternatieven worden nog te weinig opgepakt.'

Waar komt deze conclusie vandaan? Dit is stigmatiserend en vooral bezijden de waarheid. Sinds de jaren 90 zijn de milieubelastingen fors afgenomen; Bv. Ammoniak-reductie 65% uitspoeling naar oppervlaktewater

2. citaat: 'én alternatieven worden te weinig opgepakt'

Wat wordt daarmee bedoeld/ er zijn- ook in Roosendaal-agrarische ondernemers die verbreden en bijv. hun producten rechtstreeks aan de consumenten verkopen (korte keten). Maar dat kun je niet afdwingen. Ook voor alternatieven moet een markt zijn, dat kun je van bovenaf niet regelen. Ook is er regelgeving waaraan voldaan moet worden en deze is soms ook ingewikkeld en in strijd met elkaar.

3. Citaat: 'geen toekomstperspectief'

In de gemeente Roosendaal heeft het merendeel van de nu aanwezige agrarische bedrijven een opvolger, hetzij in familieverband, hetzij erbuiten, dus ook die conclusie is onjuist. De agrarische functie van gebouwen kan eindigen, nergens in Roosendaal liggen er agrarische gronden ongebruikt.

Bezwaar:

Er wordt in de visie een opdeling gemaakt van gebieden waarvoor gekozen wordt, wat voor landbouw daar wenselijk zou zijn. Dit is achter een bureau verzonnen en gaat voorbij aan het feit waarom het nu zo is. Dat de gemeente gaat regisseren 'wat' waar komt is een totaal verkeerde weg.

p. 21 geopolitiek, over de voedselproductie

De landbouw wordt in het buitengebied een soort van 'Gast' en moeten wij ruimte bieden aan andere doelstellingen. Dit zijn conflicterende ontwikkelingen. Door de toevoeging van extra woningen aan het buitengebied worden agrarische bedrijven op termijn op slot gezet. Ook van de toevoeging van natuurgebieden gaat op termijn een beperkende werking uit.

Gepleit wordt om de keuze wordt gemaakt voor een buitengebied waar landbouw op nummer 1 staat en de andere ontwikkelingen ondergeschikt aan zijn.

Eigen situatie in relatie tot de omgevingsvisie

Ik heb een varkenshouderij in Nispen en als ik lees in de visie dat daar geen ruimte voor is, krijg ik het wel benauwd. Enkele argumenten om te behouden:

-het varken is het kringlopdier van de landbouw

- door stal en voeraanpassingen, groen-labelsystemen en in de nabije toekomst stalaanpassingen voor een nog verdere ammoniakreductie zijn wij de schoonste sector in de veehouderij.

- de mest van mijn varkens gaat naar akkerbouwers in de gemeente Roosendaal.

Het bestaande gebruik in het buitengebied mis ik totaal in deze visie. Bestaand gebruik houdt ook in dat mijn bedrijf mee kan laten ontwikkelen om te voldoen aan de eisen die aan mijn bedrijf en product gesteld worden, om er ook in de toekomst een inkomen uit te halen en om mijn bedrijf weer door te geven aan een volgende generatie.

Schade

Ook mis ik in het plan ruimte voor compensatie. M.a.w. als mijn bedrijf door het veranderen van de ruimtelijke functie' op slot komt te zitten of anderszins beperkt wordt, moet daar compensatie voor zijn. In de besluitvorming zal planschade meegenomen moeten worden.

Beantwoording

Algemene reactie:

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de landbouwsector. Het is een gezamenlijke opgave.

Recent is er een belangrijk aandachtspunt/uitgangspunt bij gekomen: Het door het kabinet naar aanleiding van de stikstofproblematiek aangekondigde Nationaal Programma Landelijk Gebied (hierna: NPLG), zoals verwoord in de 10 juni jl. gepresenteerde startnotitie. Hierin wordt een landelijke visie aangekondigd op de toekomst van het buitengebied.

Dit leidt tot grote opgaven voor en veranderingen in het landelijk gebied: klimaatneutraal maken, kwaliteit van de natuur verbeteren, het watersysteem robuuster en gezonder maken. Europese verplichtingen, het creëren van ruimte voor duurzame (agro-) economische en maatschappelijke ontwikkelingen en de ontwikkeling van een toekomstbestendige landbouw leiden ertoe dat het water- en bodemsysteem sturend wordt voor het landgebruik in het landelijk gebied. Dit vanwege Europese verplichtingen ten aanzien van natuur-, water- en klimaatdoelstellingen en het ruimte willen blijven creëren voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit wel in samenhang met een toekomst-bestendige ontwikkeling van de landbouw. De ontwikkeling van landbouwbedrijven kan in de optiek van het NPLG gericht zijn op innovatie, extensivering, omschakelen naar nieuwe vormen van landbouw, verbreding van de bedrijfsvoering of combinaties hiervan en verplaatsing of beëindiging van bedrijven.

In het NPLG legt het rijk structurerende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast als basis voor integrale provinciale programma's. De gemeente wil graag samen met de belanghebbenden om tafel met de provincie om invulling te geven aan een gebiedsprogramma. Het Rijk wil dat dit uiterlijk juli 2023 wordt opgesteld. Het gebiedsprogramma biedt dan een belangrijke richtinggevende basis voor de verdere uitwerking van een visie op het buitengebied van Roosendaal."

De gemeente wil hiermee aangeven dat er belangrijke aandachtspunten en opgaven liggen in verschillende gebieden in Roosendaal. Hiermee wordt de problematiek waarmee de landbouwsector onder andere kampt mee bloot gelegd. Als gemeente is het belangrijk om de verschillende opgaven die er liggen op het netvlies te hebben en daarmee de samenwerking te kunnen opzoeken met de landbouwsector.

Algemeen gesteld is het Vitaal Platteland het deelgebied met conflicterende belangen en daarmee de belangrijkste aandachtspunten voor het vervolg van de visie- en plan/besluitvorming. Roosendaal zet in de omgevingsvisie voor het buitengebied in op een duurzame ontwikkeling van verwevenheid aan functies en opgaven, waarbij het behoud van duurzaam vruchtbare bodems, biodiversiteit en een goede balans tussen natuur en milieu, economie en mens voorop staat, en waarbij geen afwenteling van milieuproblemen naar de toekomst optreedt. Roosendaal wil op zoek naar een nieuw evenwicht tussen het beschermen van een veilige, gezonde, natuurrijke en rustige leefomgeving en het optimaal benutten en ontwikkelen van het buitengebied voor verschillende functies.

Behoud van de vitale duurzame agrarische sector en ruimte bieden aan innovaties die leiden tot een duurzame en rendabele landbouw, bij voorkeur circulaire en/of natuurvriendelijke landbouw. Ruimte voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten. Ruimte voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. Rekening houdend met het herstel van ecosystemen, verbetering van de kwaliteit van de bodem en het watersysteem, klimaatadaptie, milieu, dierenwelzijn, gezondheid en behoud en versterking van natuur en landschap. Dit in balans met economisch perspectief
Ruimte voor nieuwe functies als (kleinschalig) wonen in de dorpen, linten en buitenhoven
Behoud en versterking van de landschappelijke cultuurhistorische identiteit en verscheidenheid.
Versterking van de relaties met het stedelijk gebied, het buitengebied zou toegankelijker moeten zijn.

Behoud en versterken van ecologische- en waterstructuur en de biodiversiteit
Eenzijds wateroverlast tegengaan, anderzijds water vasthouden voor tijden van droogte.

De lat ligt daarmee in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid. Zo is er vanuit de tuinbouw- en kwekerijsector behoefte aan meer ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen (groter en voor langere perioden). Dit kan ten koste gaan van landschappelijke waarden, natuur en water.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

2. Bezwaren per pagina

1 en 2 p. 18 alternatieven worden te weinig opgepakt.

De term 'alternatieven' wordt geschrapt omdat we eerst met de landbouwsector om tafel willen om de visie op dit thema verder uit te werken en te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw

Citaat geen toekomstperspectief.

Zie de beantwoording onder de algemene reactie.

p. 21 voedselbehoefte en trends en ontwikkelingen

Deze tekst gaat om mogelijke ontwikkelingen en er worden voorbeelden gegeven. Ook hier geldt dat dit niet uitputtend is bedoeld en uiteindelijk verdere uitwerking en verdieping benodigd is om deze ontwikkelingen beter te kunnen duiden.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

De term 'alternatieven' wordt geschrapt omdat we eerst met de landbouwsector om tafel willen om de visie op dit thema verder uit te werken en te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw

Zienswijze 39

Er wordt onderscheid gemaakt tussen noordelijk en zuidelijk Roosendaal en dan met name het buitengebied. Laat de ondernemers zelf de keuze maken hoe ze het doen. En meer natuur terwijl de gebieden nu al niet onderhouden kunnen worden.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeeleigebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg), en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Met deze passage uit de omgevingsvisie wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Zoals bijvoorbeeld aangegeven de verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft is dat de constatering dat er aandachtspunten in het buitengebied spelen: aandachtspunten vanuit milieu (bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit, maatschappelijke druk op aspecten als stikstof, geur, fijnstof, endotoxines, noodzaak maar moeilijkheden voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging bij een deel van de bedrijven etc.).

Tegelijkertijd blijft ook de constatering dat er ruimte nodig is voor maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie, natuuropgave en woningbouw, in de stad zelf, maar ook in het buitengebied.

De gemeente wil hiermee aangeven dat er belangrijke aandachtspunten en opgaven liggen in verschillende gebieden in Roosendaal. Hiermee wordt de problematiek waarmee de landbouwsector onder andere kampt mee bloot gelegd. Als gemeente is het belangrijk om de verschillende opgaven die er liggen op het netvlies te hebben en daarmee de samenwerking te kunnen opzoeken met de landbouwsector.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 40

De transitie van de agrarische sector. Men heeft met de opstelling van de Landbouwvisie gemeend een goede bijdrage te kunnen leveren aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Men vindt het jammer, dat de landbouwvisie (gelet op de literatuurlijst) geen plaats heeft gekregen in de Omgevingsvisie, enkele uitzonderingen daar gelaten.

Men wil nogmaals de aandacht vestigen op de landbouwvisie. Agrariërs hebben een sleutelrol bij het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken; of het nu gaat om voedselveiligheid en -zekerheid, leefbaarheid van het platteland, gezondheid of verbetering van milieukwaliteit, klimaat of energie. Het valt of staat ook bij het behoud van een economisch perspectief. Met name de voorstellen voor een extra gebiedsgerichte uitwerking en het toelaten van extra woningen in het buitengebied zorgen ervoor dat er grote zorgen zijn over het perspectief voor de agrarische sector.

De huidige Europese, landelijke en provinciale regelgeving legt al voldoende druk op de hiervoor genoemde opgaven en een verdere gemeentelijke verzwaring is niet wenselijk. De prioriteit ligt bij de beschikbaarheid van agrarische gronden voor verdere verduurzaming en extensivering van de bedrijven. Binnen de kaders die al gesteld worden vanuit hogere beldisorganen willen wij zelf voor de bedrijven de juiste en bedrijfseconomische goede keuzes maken voor onze bedrijven.

Bezwaar tegen opgave 2 zoals in de samenvatting weergegeven

In de samenvatting, opgave 2: 'Inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid' staat de volgende zin:

'In het buitengebied kiezen we voor duurzame landbouw en voor meer natuur. Dat werken we de komende jaren samen met belanghebbenden uit, waarbij we ook ruimte willen bieden voor nieuwe verdienmodellen door agrariërs, zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd'.

De volgende opmerkingen over deze zin:

Duurzame landbouw:

Dit wordt onderschreven en de ontwikkeling is in gang gezet door onder andere Europees landbouwbeleid, nationaal en provinciaal beleid ;

Wat men niet kan onderschrijven is:

Dat binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal gebieden worden aangewezen waar agrarische dynamiek niet meer leidend is (zuidelijk zandgebied) de gemeente lijkt hier de keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bewaakte agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn; in de visie en in onze ogen zijn er geen argumenten te vinden die deze beperking van de vrij keuze van ondernemers kan motiveren.

Dat er zo terughouden wordt geacteerd met betrekking tot teelt ondersteunende voorzieningen; te gemakkelijk wordt deze effectieve manier om teelt te verduurzamen afgeserveerd, maak gebruik van de ruimte die provinciaal wordt geboden en sta toe onder voorwaarden.

Meer natuur:

Dat wordt geboden de verduurzaming van de agrarische bedrijven, de gevolgen van landelijke wetgeving zoals 7 e actieprogramma Nitraat , agrarisch natuurbeheer ed.

-Waar men niet achter staat is het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten voor uitbreiding Natuurnetwerk Nederland;

- het veel verder gaat dan de geijkte opgave voor ecologische verbindingszones.

wij hebben hiertegen de volgende bezwaren:

- De beschikbaarheid van agrarische gronden is voor ons cruciaal om de doelstellingen van verduurzaming te halen en onze bedrijven economisch overeind te houden;
- Alleen de aanwijzing al van gronden voor natuur zorgt voor planologische schaduwwerking;
- De aanwijzing en uitvoering kan directe negatieve gevolge hebben omdat:
- Het gronden betreft die behoren tot je bedrijf of; omdat de aanwezigheid op lange termijn negatief is voor de vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf of;
- Omdat gronden die niet tot je bedrijf behoren maar voor de ontwikkeling op lange termijn nodig zijn voor verduurzaming, niet meer beschikbaar zijn.
- Uit de reactie van het college op het voorstel Groot Visdonk bleek dat dit soort aanwijzingen vooral ingegeven worden door een financieel motief; vergeten wordt dat dergelijk aanwijzingen op andere manieren een grote (ook financiële) impact hebben op de resterende bedrijven en gronden;
- Men wijst op de provinciale afspraken over de realisering van NNN en ecologische verbindingszones.
- Opgeroepen wordt om de energie te richten op de afronding van het huidige vastgestelde en overeengekomen NNN, ook daar ligt nog een opgave;

Samen uitwerken:

- Met onze sector zit uw gemeente aan tafel bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brabantse Wal en de Molenbeek dus steek uw energie in deze 2 gebiedsprocessen; Houdt daarbij de ogen gefocust op de bal te weten de stikstofproblematiek en wateropgave: in onze ervaring

leiden een steeds toenemende uitdijende lijst van opgaven en wensen tot een infarct bij dit soort processen.

- Men ziet geen noodzaak om nog een nadere uitwerking op te gaan stellen voor het geheel zandgebied ten zuiden van de A58;
- Niet verder gaan dan geijkte opgave voor ecologische verbindingszone
- Plannen voor buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies is men huiverig vanwege potentiële conflictsituaties.;
- Verdienmodellen

Wat wordt hier onder verstaan? Ga niet over tot aanwijzen van deelgebieden voor stimuleren van agrarische sectoren en afschrijven van het zuidelijk zandgebied;

De zinssnede: zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd' lijkt sympathiek maar roept vragen op: wie betaalt er dan de rekening? Is de gemeente partij die ervoor zorgt dat geïnvesteerd wordt in een verdienmodel? De bestemmingsplannen voor buitengebied bieden al verschillende mogelijkheden voor neven- of vervolgvacatures, gaat de gemeente deze uitbreiden.

Tot slot: het is opmerkelijk dat de raad de meest vergaande gebiedsveranderingen voorstelt voor het noordelijke en zuidelijke agrarische deel van het buitengebied maar dit niet laat terugkomen op de visiekaart.

Bezwaren per pagina:

p.18

Alternatieven worden nog te weinig opgepakt'. Welke alternatieven bedoelt u? Waarom bent u van mening dat ze te weinig worden opgepakt? Wat is de reden dat ze niet worden opgepakt? Hebben deze alternatieven geen economisch perspectief? Dit soort uitspraken zonder verdere onderbouwing horen hier niet thuis. Misschien refereert u aan pagina 21 : wij verwijzen naar onze opmerkingen hierover:

p. 18

U spreekt over de lage arbeidsparticipatie en het tekort aan medewerkers in een aantal sectoren. U vergeet daarbij de agrarische sector.

p. 21

U spreekt over veranderde geopolitiek en een Europa dat belang hecht aan strategische bevoorraden. De voedselproductie dient als eerste levensbehoefte ook in dit overzicht opgenomen te worden.

P. 21

Hier wordt een aantal trends en ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst genoemd die wellicht bedoeld zijn op p. 18? Wij voorzien deze ontwikkelingen van een korte reactie maar willen er toch vooral op wijzen dat het aandeel agrarische bedrijven die zich primair zal richten op de voedselproductie onverminderd hoog zal blijven., dan wel genoemde activiteiten in aansluiting of in combinatie met de primaire (voedsel) productie zullen plaatsvinden.

p.27

Keuze voor de bouw van 2.500 extra woningen voor de opvang van overloop uit de randstad, liefst hoger opgeleid en meer verdienend die in de uitbreidingswijken in de stadsrandzones gaan wonen: wij roepen u op tot een zuinig ruimtegebruik en ruimte voor onze kinderen om te wonen.

P. 33

Wij verzoeken het rapport Kiezen en delen uit de omgevingsvisie te halen, dit is geen vastgesteld beleid maar een studie, een vingeroefening.

P. 36 'Het afstemmen van de teelt op de behoefte van de bio-based industry in de regio'; de biobased industrie gebruikt biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen, voor

toepassingen als chemicaliën, materialen, transportbrandstoffen en energie. Waar baseert u de gedachte op dat dit voor ons bedrijf de beste strategie en toekomst is? We zien onze toekomst niet in het produceren van biomassa maar in de productie van voedsel. Of in een combinatie van beiden.

p.36

Hier wordt gesteld dat er alleen een verruiming van mogelijkheden voor teelt ondersteunende voorzieningen kan worden geboden als er geen storende effecten zijn voor natuur en landschap. Wij willen dit graag wat breder trekken zoals ook in de Landbouwwisie aangegeven/ Voor de verduurzaming van onze bedrijven kan het noodzakelijk zijn teeltondersteunende voorzieningen toe te passen., waterbassins aan te leggen buiten de bouwvlakken of andere innovatieve bouwwerken op onze bouwvlakken te realiseren. Wij vragen u hiervoor open te staan en mogelijkheden te bieden.

p.37

Wat is de betekenis van de categorie 'agrarisch' in figuur 4.6 cultuurhistorische waarden; waar is dit op gebaseerd en wat voor consequenties verbindt uw raad hier aan?

p. 41:

hier staat: we werken verdelingsafspraken uit voor grondwater (in plaats van vrij aftapbaar met boeren en particulieren, in relatie tot klimaatadaptatie en verdrogingsproblematiek'. We kunnen dit niet helemaal overzien: is de gemeente hier partij, wat betekent dit voor onze mogelijkheden voor beregening en de afspraken in de bedrijfswaterplannen?

p. 42 Bedrijven leveren in principe geen elektriciteit terug aan het elektriciteitsnet om overbelasting te voorkomen; komen daarmee landelijke doelstellingen niet in gevaar?

P. 43

Er wordt niet nader ingegaan op de verduurzaming van woningen die niet in buurt- of wijkverband kunnen doen namelijk de woningen in het buitengebied. Hoe moeten die dat gaan doen?

p. 45 hier wordt aangegeven: we gaan veel verder dan de geijkte opgave voor de ecologische verbindingzone? Het uitgangspunt dat uw gemeenteraad veel verder wil gaan verontrust ZLTO. Hoe ver wilt u gaan? Realiseert u zich dat het vasthouden van water om verdroging tegen te gaan er toe leidt dat de sponswerking wordt verkleind en dus geen reservecapaciteit is in de bodem (de grootste wateropvang) bij overmatige regenval?

p.47

Bij netwerk schaarste wordt voorgesteld om de woongebieden prioriteit te geven en uit te zoeken of dat wettelijk geregeld kan worden. Wij lezen hierin dat het netwerk in woongebieden verzaamd moet worden omdat de elektriciteitsbehoefte door de energietransitie toeneemt. In de praktijk is zichtbaar dat elektriciteitsopwekking voor levering aan derden juist buiten de woongebieden plaatsvindt zoals op de daken van stallen en loodsen. Aandacht voor netwerk schaarste bij de energieproducent lijkt ons net zo belangrijk als aandacht voor netwerk schaarste bij de energieconsument.

p. 51

Voorgesteld wordt om op voormalige agrarische bedrijfslocaties nieuwe functies toe te staan of een bouw- en sloopregeling (ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbetering) nader uit te werken. Wij vragen ons af wat u met de uitwerking van de bouw- en sloopregeling beoogt? Streeft u naar versoepeling, een betere financiële tegemoetkoming of juist een aanscherping van de bouw- en sloopregeling?

p. 53 onveilige wegverkeerssituaties in het buitengebied waar zowel het (zwaardere) landbouwverkeer als het recreatieverkeer gebruik maken van smalle wegen zijn voor ons een

punt van zorg. Het thema 'wegen buitengebied afstemmen op functie en gebruik met balans voor landbouw- is nog wat eufemistisch: balans wat betekent dat/kan het iets betekenen?

p.57

Provinciale gebieden 'verstedelijking afweegbaar stonden in het voorontwerp nog op de visiekaart, in de visie wordt omschreven dat deze nu niet meer worden opgenomen op de kaart maar dat uitwerking ervan nog actueel is? Hiermee wordt in onze beleving de verwarring nog groter, mede omdat de stadsrandzones wel gewoon op de visiekaart zijn opgenomen.

p. 58

Op de visiekaart worden verschillende gebieden rond Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten aangewezen voor uitbreiding natuur rond NNN. Met de plannen voor de Bulkenaar heeft uw gemeenteraad al een groot areaal landbouwgronden aan de sector onttrokken. In de zienswijze voor de Bulkenaar hebben wij al aangegeven dat uitbreiding volgens afspraken zou moeten leiden tot vermindering van natuurambities elders. De toevoeging van deze 3 grote gebieden vinden wij niet acceptabel.

p. 59 en 72

Hier worden de buitenhoven geïntroduceerd. Wij hebben grote bezwaren tegen zogenoemde buitenhoven: de toename van woningen in het buitengebied zorgt ervoor dat de potentiële conflicten tussen agrarische bedrijven en hun omgeving alleen maar groter worden.

p.65

Wij verzoeken u om ook in de stadsrandzones uit te gaan van zuinig ruimtegebruik en compact te bouwen.

p.67

Zo zoekt de landbouwsector naar mogelijkheden om de intensieve hoogwaardige landbouw verder te verduurzamen en de economische positie van het agrofoodcomplex te behouden en uit te breiden en naar oplossingen voor natuur-, milieu en klimaatopgaven Met name op de zandgronden spelen aspecten als verdroging en waterberging daarbij een belangrijke rol'. Wij kunnen ons vinden in deze zinsnede. We kunnen ons niet vinden in de toevoeging dat 'de gemeente de vraag moet beantwoorden welke functies ze (waar) in het buitengebied wil toevoegen (ruimte voor duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, recreatie en kleinschalige woningbouwlocaties of (zorg) landgoederen). Belangrijke vraag daarbij is ook hoe deze kunnen worden gecombineerd met de landbouwtransitie, en opgaven op het gebied van natuur en landschap, de waterhuishouding en bodemgesteldheid.' De gemeente lijkt zich onbewust dat niet altijd sprake is van een combinatie maar van een tegenstelling namelijk dat verduurzaming juist gefrustreerd kan worden door meer aangewezen natuurgebieden of uitbreiding van woonfunctie in het buitengebied.

P. 69-75

Hier staan de meest ingrijpende teksten over het buitengebied en de meest ingrijpende veranderingen in het ruimtegebruik. Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies zetten ons op scherp. Waarom zouden de (mindere zand) bodems de locaties zijn voor meer natuurinclusieve bedrijfsvoering?

p. 69

Wij streven in het buitengebied naar zorgvuldig ruimtegebruik en grotendeels naar het beperken van verdere verstening. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een 'landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied'. Deze zinsnede leidt bij ons tot de volgende reactie. Waarom spreken van zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van

verstening: indien verdere verduurzaming van bedrijven hier om vraagt zouden er mogelijkheden geboden moeten kunnen worden. Waarom spreken van ontwikkelruimte die verdiend moet worden als de met verduurzaming gepaard gaande ontwikkelruimte in zich al een vorm van verdienen is.

p. 78-79

Onder grondbeleid staat iets over kostenverhaal: als je een initiatief wil ontplooiën kan de gemeente kosten in rekening brengen om elders iets aan natuur, landschap, klimaatadaptatie te doen. Hier zou ik een juridische check willen.

Beantwoording

Voor de beantwoording van de zienswijze verwijzen we naar de eerdere beantwoording in de [zienswijze 15 \(ZLTO\)](#). Grotendeels komt deze zienswijze overeen.

Voorts is onderstaande opmerking nieuw ten opzichte van zienswijze 15 (ZLTO)

Pagina 78-79 grondbeleid

In hoofdstuk 13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat de gemeente kosten in rekening kan brengen om elders iets te doen aan natuur, landschap en klimaatadaptatie.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 41

Onlangs hebben we kennis genomen van de Roosendaalse omgevingsvisie 'De Verbonden Stad'. Als agrariërs zijn wij altijd trots geweest op de ondernemingsruimte die wij kregen in de gemeente Roosendaal om onze bedrijven door te laten ontwikkelen zodat wij wet- en regelgeving bij kunnen blijven. Als jonge enthousiaste ondernemer wil ik over een aantal jaren graag een bedrijf van mijn ouders over nemen dat toekomstbestendig is. Met de volgende punten ben ik het niet eens, omdat deze te veel beperkingen kunnen geven. Op pagina 58 in de visie is een kaart weergegeven waarop ons bedrijf binnen de 'uitbreiding natuur rond NNN' valt. Vanwege planologische schaduwwerking kan een belemmering ontstaan in mijn toekomstige bedrijfsvoering en daarmee in de waarde van ons bedrijf. Wanneer deze bestempeling niet aangepast wordt in de uiteindelijke visie, willen wij gecompenseerd worden in de waardevermindering van onze landbouwgrond en gebouwen.

Momenteel hebben wij een bouwvlak van slechts 1 ha. Om te kunnen blijven bestaan, ondervinden wij nu al de beperkingen van een te klein bouwvlak: een geplande meststapel en hemelwateropvang passen er niet meer op. Alleen deze 2 zaken al, zijn essentieel voor de verduurzaming van ons bedrijf. Graag zou ik zien dat uitbreiding van het bouwvlak een eenvoudige procedure wordt. In vergelijking met omliggende gemeentes is de standaard bouwvlakgrootte voor agrarische bedrijven in Roosendaal veel te klein. 3. Naast gebiedsbestempeling 'Uitbreiding natuur rond NNN', hebben we ook te maken met de intekening in het bestemmingsplan van een gebied met archeologische waarde dat deels over ons bouwvlak, ruimer dan voorheen, is ingetekend. Hierdoor worden ook onze ontwikkelingsmogelijkheden moeilijker gemaakt. Er zijn nog meer punten, maar bovenstaande zijn de belangrijkste.

Beantwoording

De gemeente wil uiteraard meedenken met de agrariërs over het toekomstperspectief voor de agrarische sector.

De gemeente is zich bewust dat de landbouwsector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de agrarische sector. Het is een opgave voor het buitengebied die er voor ons samen ligt.

De lat ligt in het buitengebied hoog. De weg ernaartoe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het

buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur en andere functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Bouwvlakken

Voor wat betreft de regels met betrekking voor bouwvlakken verwijzen we in zijn algemeenheid naar de regels die gelden uit de bestemmingsplannen en de Interim Omgevingsverordening van de provincie. Echter geldt natuurlijk mede afhankelijk van de specifieke situatie maatwerk. Hiermee wordt bedoeld dat per situatie een ruimtelijke afweging gemaakt wordt of een ruimtelijke ontwikkeling passend is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 42

De transitie van de agrarische sector. Men heeft met de opstelling van de Landbouwvisie gemeend een goede bijdrage te kunnen leveren aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Men vindt het jammer, dat de landbouwvisie (gelet op de literatuurlijst) geen plaats heeft gekregen in de Omgevingsvisie, enkele uitzonderingen daar gelaten.

Men wil nogmaals de aandacht vestigen op de landbouwvisie. Agrariërs hebben een sleutelrol bij het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken; of het nu gaat om voedselveiligheid en -zekerheid, leefbaarheid van het platteland, gezondheid of verbetering van milieukwaliteit, klimaat of energie. Het valt of staat ook bij het behoud van een economisch perspectief. Met name de voorstellen voor een extra gebiedsgerichte uitwerking en het toelaten van extra woningen in het buitengebied zorgen ervoor dat er grote zorgen zijn over het perspectief voor de agrarische sector.

De huidige Europese, landelijke en provinciale regelgeving legt al voldoende druk op de hiervoor genoemde opgaven en een verdere gemeentelijke verzwaring is niet wenselijk. De prioriteit ligt bij de beschikbaarheid van agrarische gronden voor verdere verduurzaming en extensivering van de bedrijven. Binnen de kaders die al gesteld worden vanuit hogere beldisorganen willen wij zelf voor de bedrijven de juiste en bedrijfseconomische goede keuzes maken voor onze bedrijven.

Bezwaar tegen opgave 2 zoals in de samenvatting weergegeven

In de samenvatting, opgave 2: 'Inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid' staat de volgende zin:

'In het buitengebied kiezen we voor duurzame landbouw en voor meer natuur. Dat werken we de komende jaren samen met belanghebbenden uit, waarbij we ook ruimte willen bieden voor nieuwe verdienmodellen door agrariërs, zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd'.

De volgende opmerkingen over deze zin:

Duurzame landbouw:

Dit wordt onderschreven en de ontwikkeling is in gang gezet door onder andere Europees landbouwbeleid, nationaal en provinciaal beleid ;

Wat men niet kan onderschrijven is:

Dat binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal gebieden worden aangewezen waar agrarische dynamiek niet meer leidend is (zuidelijk zandgebied) de gemeente lijkt hier de keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bepaalde agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn; in de visie en in onze ogen zijn er geen argumenten te vinden die deze beperking van de vrij keuze van ondernemers kan motiveren.

Dat er zo terughoudend wordt geacteerd met betrekking tot teelt ondersteunende voorzieningen; te gemakkelijk wordt deze effectieve manier om teelt te verduurzamen afgeserveerd, maak gebruik van de ruimte die provinciaal wordt geboden en sta toe onder voorwaarden.

Meer natuur:

Dat wordt geboden de verduurzaming van de agrarische bedrijven, de gevolgen van landelijke wetgeving zoals 7e actieprogramma Nitraat , agrarisch natuurbeheer ed.

-Waar men niet achter staat is het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten voor uitbreiding Natuurnetwerk Nederland;

- het veel verder gaat dan de geijkte opgave voor ecologische verbindingzones.

wij hebben heertegen de volgende bezwaren:

- De beschikbaarheid van agrarische gronden is voor ons cruciaal om de doelstellingen van verduurzaming te halen en onze bedrijven economisch overeind te houden;
- Alleen de aanwijzing al van gronden voor natuur zorgt voor planologische schaduwwerking;
- De aanwijzing en uitvoering kan directe negatieve gevolge hebben omdat:
- Het gronden betreft die behoren tot je bedrijf of; omdat de aanwezigheid op lange termijn negatief is voor de vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf of;
- Omdat gronden die niet tot je bedrijf behoren maar voor de ontwikkeling op lange termijn nodig zijn voor verduurzaming, niet meer beschikbaar zijn.
- Uit de reactie van het college op het voorstel Groot Visdonk bleek dat dit soort aanwijzingen vooral ingegeven worden door een financieel motief; vergeten wordt dat dergelijke aanwijzingen op andere manieren een grote (ook financiële) impact hebben op de resterende bedrijven en gronden;
- Men wijst op de provinciale afspraken over de realisering van NNN en ecologische verbindingzones.
- Opgeroepen wordt om de energie te richten op de afronding van het huidige vastgestelde en overeengekomen NNN, ook daar ligt nog een opgave;

Samen uitwerken:

- Met onze sector zit uw gemeente aan tafel bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brabantse Wal en de Molenbeek dus steek uw energie in deze 2 gebiedsprocessen; Houdt daarbij de ogen gefocust op de bal te weten de stikstofproblematiek en wateropgave: in onze ervaring leiden een steeds toenemende uitdijende lijst van opgaven en wensen tot een infarct bij dit soort processen.
- Men ziet geen noodzaak om nog een nadere uitwerking op te gaan stellen voor het geheel zandgebied ten zuiden van de A58;
- Niet verder gaan dan geijkte opgave voor ecologische verbindingzone
- Plannen voor buitenhoven, woon- zorg en recreatieve functies is men huiverig vanwege potentiële conflictsituaties.;
- Verdienmodellen
Wat wordt hier onder verstaan? Ga niet over tot aanwijzen van deelgebieden voor stimuleren van agrarische sectoren en afschrijven van het zuidelijk zandgebied;

De zinssnede: zodat de rekening van deze omslag niet bij hen wordt gelegd' lijkt sympathiek maar roept vragen op: wie betaalt er dan de rekening? Is de gemeente partij die ervoor zorgt dat geïnvesteerd wordt in een verdienmodel? De bestemmingsplannen voor buitengebied bieden al verschillende mogelijkheden voor neven- of vervolgactiviteiten, gaat de gemeente deze uitbreiden.

Tot slot: het is opmerkelijk dat de raad de meest vergaande gebiedsveranderingen voorstelt voor het noordelijke en zuidelijke agrarische deel van het buitengebied maar dit niet laat terugkomen op de visiekaart.

Bezwaren per pagina:

p.18

Alternatieven worden nog te weinig opgepakt'. Welke alternatieven bedoelt u? Waarom bent u van mening dat ze te weinig worden opgepakt? Wat is de reden dat ze niet worden opgepakt? Hebben deze alternatieven geen economisch perspectief? Dit soort uitspraken zonder verdere onderbouwing horen hier niet thuis. Misschien refereert u aan pagina 21 : wij verwijzen naar onze opmerkingen hierover:

p. 18

U spreekt over de lage arbeidsparticipatie en het tekort aan medewerkers in een aantal sectoren. U vergeet daarbij de agrarische sector.

p. 21

U spreekt over veranderde geopolitiek en een Europa dat belang hecht aan strategische bevoorraden. De voedselproductie dient als eerste levensbehoefte ook in dit overzicht opgenomen te worden.

P. 21

Hier wordt een aantal trends en ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst genoemd die wellicht bedoeld zijn op p. 18? Wij voorzien deze ontwikkelingen van een korte reactie maar willen er toch vooral op wijzen dat het aandeel agrarische bedrijven die zich primair zal richten op de voedselproductie onverminderd hoog zal blijven., dan wel genoemde activiteiten in aansluiting of in combinatie met de primaire (voedsel) productie zullen plaatsvinden.

p.27 Keuze voor de bouw van 2.500 extra woningen voor de opvang van overloop uit de randstad, liefst hoger opgeleid en meer verdienend die in de uitbreidingswijken in de stadsrandzones gaan wonen: wij roepen u op tot een zuinig ruimtegebruik en ruimte voor onze kinderen om te wonen.

P. 33

Wij verzoeken het rapport Kiezen en delen uit de omgevingsvisie te halen, dit is geen vastgesteld beleid maar een studie, een vingeroefening.

P. 36 'Het afstemmen van de teelt op de behoefte van de bio-based industry in de regio'; de biobased industrie gebruikt biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen, voor toepassingen als chemicaliën, materialen, transportbrandstoffen en energie. Waar baseert u de gedachte op dat dit voor ons bedrijf de beste strategie en toekomst is? We zien onze toekomst niet in het produceren van biomassa maar in de productie van voedsel. Of in een combinatie van beiden.

p.36

Hier wordt gesteld dat er alleen een verruiming van mogelijkheden voor teelt ondersteunende voorzieningen kan worden geboden als er geen storende effecten zijn voor natuur en landschap. Wij willen dit graag wat breder trekken zoals ook in de Landbouwvisie aangegeven/ Voor de verduurzaming van onze bedrijven kan het noodzakelijk zijn teeltondersteunende voorzieningen toe te passen., waterbassins aan te leggen buiten de

bouwvlakken of andere innovatieve bouwwerken op onze bouwvlakken te realiseren. Wij vragen u hiervoor open te staan en mogelijkheden te bieden.

p.37

Wat is de betekenis van de categorie 'agrarisch' in figuur 4.6 cultuurhistorische waarden; waar is dit op gebaseerd en wat voor consequenties verbindt uw raad hier aan?

p. 41:

hier staat: we werken verdelingsafspraken uit voor grondwater (in plaats van vrij aftapbaar) met boeren en particulieren, in relatie tot klimaatadaptatie en verdrogingsproblematiek'. We kunnen dit niet helemaal overzien: is de gemeente hier partij, wat betekent dit voor onze mogelijkheden voor beregening en de afspraken in de bedrijfswaterplannen?

p. 42 Bedrijven leveren in principe geen elektriciteit terug aan het elektriciteitsnet om overbelasting te voorkomen; komen daarmee landelijke doelstellingen niet in gevaar?

P. 43

Er wordt niet nader ingegaan op de verduurzaming van woningen die niet in buurt- of wijkverband kunnen doen namelijk de woningen in het buitengebied. Hoe moeten die dat gaan doen?

p. 45 hier wordt aangegeven: we gaan veel verder dan de geijkte opgave voor de ecologische verbindingzone? Het uitgangspunt dat uw gemeenteraad veel verder wil gaan verontrust ZLTO. Hoe ver wilt u gaan? Realiseert u zich dat het vasthouden van water om verdroging tegen te gaan er toe leidt dat de sponswerking wordt verkleind en dus geen reservecapaciteit is in de bodem (de grootste wateropvang) bij overmatige regenval?

p.47

Bij netwerk schaarste wordt voorgesteld om de woongebieden prioriteit te geven en uit te zoeken of dat wettelijk geregeld kan worden. Wij lezen hierin dat het netwerk in woongebieden verzaamd moet worden omdat de elektriciteitsbehoefte door de energietransitie toeneemt. In de praktijk is zichtbaar dat elektriciteitsopwekking voor levering aan derden juist buiten de woongebieden plaatsvindt zoals op de daken van stallen en loodsen. Aandacht voor netwerk schaarste bij de energieproducent lijkt ons net zo belangrijk als aandacht voor netwerk schaarste bij de energieconsument.

p. 51

Voorgesteld wordt om op voormalige agrarische bedrijfslocaties nieuwe functies toe te staan of een bouw- en sloopregeling (ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbetering) nader uit te werken. Wij vragen ons af wat u met de uitwerking van de bouw- en sloopregeling beoogt? Streeft u naar versoepeling, een betere financiële tegemoetkoming of juist een aanscherping van de bouw- en sloopregeling?

p. 53 onveilige wegverkeerssituaties in het buitengebied waar zowel het (zwaardere) landbouwverkeer als het recreatieverkeer gebruik maken van smalle wegen zijn voor ons een punt van zorg. Het thema 'wegen buitengebied afstemmen op functie en gebruik met balans voor landbouw- is nog wat eufemistisch: balans wat betekent dat/kan het iets betekenen?

p.57

Provinciale gebieden 'verstedelijking afweegbaar stonden in het voorontwerp nog op de visiekaart, in de visie wordt omschreven dat deze nu niet meer worden opgenomen op de kaart maar dat uitwerking ervan nog actueel is? Hiermee wordt in onze beleving de verwarring nog groter, mede omdat de stadsrandzones wel gewoon op de visiekaart zijn opgenomen.

p. 58

Op de visiekaart worden verschillende gebieden rond Visdonk, Wouwse Plantage en Moerstraten aangewezen voor uitbreiding natuur rond NNN. Met de plannen voor de Bulkenaar heeft uw gemeenteraad al een groot areaal landbouwgronden aan de sector onttrokken. In de zienswijze voor de Bulkenaar hebben wij al aangegeven dat uitbreiding volgens afspraken zou moeten leiden tot vermindering van natuurambities elders. De toevoeging van deze 3 grote gebieden vinden wij niet acceptabel.

p. 59 en 72

Hier worden de buitenhoven geïntroduceerd. Wij hebben grote bezwaren tegen zogenoemde buitenhoven: de toename van woningen in het buitengebied zorgt ervoor dat de potentiële conflicten tussen agrarische bedrijven en hun omgeving alleen maar groter worden.

p.65

Wij verzoeken u om ook in de stadsrandzones uit te gaan van zuinig ruimtegebruik en compact te bouwen.

p.67

Zo zoekt de landbouwsector naar mogelijkheden om de intensieve hoogwaardige landbouw verder te verduurzamen en de economische positie van het agrofoodcomplex te behouden en uit te breiden en naar oplossingen voor natuur-, milieu en klimaatopgaven. Met name op de zandgronden spelen aspecten als verdroging en waterberging daarbij een belangrijke rol'. Wij kunnen ons vinden in deze zinsnede. We kunnen ons niet vinden in de toevoeging dat 'de gemeente de vraag moet beantwoorden welke functies ze (waar) in het buitengebied wil toevoegen (ruimte voor duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, recreatie en kleinschalige woningbouwlocaties of (zorg) landgoederen). Belangrijke vraag daarbij is ook hoe deze kunnen worden gecombineerd met de landbouwtransitie, en opgaven op het gebied van natuur en landschap, de waterhuishouding en bodemgesteldheid.' De gemeente lijkt zich onbewust dat niet altijd sprake is van een combinatie maar van een tegenstelling namelijk dat verduurzaming juist gefrustreerd kan worden door meer aangewezen natuurgebieden of uitbreiding van woonfunctie in het buitengebied.

P. 69-75

Hier staan de meest ingrijpende teksten over het buitengebied en de meest ingrijpende veranderingen in het ruimtegebruik. Op mindere (zand-) bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies zetten ons op scherp. Waarom zouden de mindere (zand) bodems de locaties zijn voor meer natuurinclusieve bedrijfsvoering?

p. 69

We streven in het buitengebied naar zorgvuldig ruimtegebruik en grotendeels naar het beperken van verdere versterking. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied'. Deze zinsnede leidt bij ons tot de volgende reactie. Waarom spreken van zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van versterking: indien verdere verduurzaming van bedrijven hier om vraagt zouden er mogelijkheden geboden moeten kunnen worden. Waarom spreken van ontwikkelruimte die verdiend moet worden als de met verduurzaming gepaard gaande ontwikkelruimte in zich al een vorm van verdienen is.

p. 78-79

Onder grondbeleid staat iets over kostenverhaal: als je een initiatief wil ontplooiën kan de gemeente kosten in rekening brengen om elders iets aan natuur, landschap, klimaatadaptatie te doen. Hier zou ik een juridische check willen.

Beantwoording

Voor de beantwoording van de zienswijze verwijzen we naar de eerdere beantwoording in de [zienswijze 15 \(ZLTO\)](#). Grotendeels komt deze zienswijze overeen. Voorts is onderstaande opmerking nieuw ten op zichte van zienswijze 15 (ZLTO)

Pagina 78-79 grondbeleid

In hoofdstuk 13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat de gemeente kosten in rekening kan brengen om elders iets te doen aan natuur, landschap en klimaatadaptatie.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 43

We maken ons grote zorgen om het voortbestaan van ons melkveebedrijf omdat het volgende staat in de omgevingsvisie:

-dat er binnen het grondgebied van de gemeente Roosendaal het gebied ten zuiden van de A58 de agrarische dynamiek niet meer leidend is;

- alsmede het aanmerken van substantiële hoeveelheid gronden bij Visdonk (Wouwse plantage en Moerstraten) voor uitbreiding natuurnetwerk Nederland.

Het melkveebedrijf valt volledig in dit gebied, alleen al de aanwijzing van de gronden voor natuur baart ons grote zorgen, dit omdat het al onze gronden betreft die bij ons bedrijf horen en deze voor onze bedrijfsvoering van cruciaal belang zijn, denk aan winnen veevoer, beweiding door onze koeien.

U heeft het over verdienmodellen, ook wij hebben met onze bedrijfsvoering te maken met verdienmodellen en bedrijfsplannen. Deze worden gemaakt voor 15 à 20 jaar. Veranderingen in de wet- en regelgeving zorgen voor veel onzekerheid voor het uitkomen van deze plannen. Op het moment dat er op onze gronden beperkingen opgelegd worden en wij deze plannen niet kunnen uitvoeren gaat dit mogelijk onze kop kosten.

Daarnaast zal onze grond in waarde verminderen wanneer er een stempel voor natuur op komt te staan. Kortom dit gaat voor ons bedrijf grote, nadelige financiële gevolgen hebben.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekelegebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Met deze passage uit de omgevingsvisie wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Zoals bijvoorbeeld aangegeven de verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur en andere functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste

ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is. Voor wat betreft compensatie is planschade een juridisch instrument om schade toe te verhalen indien men door een ontwikkeling in een nadelige situatie terecht is gekomen. Onder de Omgevingswet wordt dit de nadeelcompensatie regeling.

Verdienmodellen

Met de term “verdienmodellen” werd bedoeld “welke randvoorwaarden kan de gemeente bieden om de sector ruimte te geven voor het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen”. Doordat dit nog niet nader is uitgewerkt leidt de term tot veel onduidelijkheid.

Daarom wordt de term “verdienmodellen” uit de Omgevingsvisie geschrapt. We kiezen er voor het volgende op te nemen:

“De randvoorwaarden voor de transitie van de sector worden de komende jaren verder uitgewerkt. werken we de komende jaren samen met alle belanghebbenden uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met agrariërs, landbouworganisaties en andere belanghebbenden en andere overheden.”

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Naar aanleiding van de zienswijze is de tekst in de omgevingsvisie aangepast. De zin “we zoeken naar nieuwe verdienmodellen voor agrariërs” wordt uit de tekst gehaald en aangepast.

Zienswijze 44

De agrarische sector heeft het zwaar om goed te kunnen ondernemen en daarmee de mens te kunnen voorzien van voedsel, een eerste levensbehoefte van ieder.

Al jaren zijn we bezig met verduurzamen en rekening te houden met het milieu, we zijn daarom zeer negatief gestemd over plannen om gemeente Roosendaal op te gaan delen in een noordelijk en zuidelijk gedeelte. De huidige Europese, landelijke en provinciale regelgeving geeft ons al meer dan voldoende druk en een verdere gemeentelijke verzwaring is dan ook niet acceptabel.

De gemeente lijkt een keuze voor de ondernemer te willen maken op welke locaties/deelgebieden bepaalde agrarische toekomstperspectieven meer of minder kansrijk zijn. Wij als ondernemers kunnen zelf de beste keuzes maken die het beste bij onze onderneming past. Veel agrarische bedrijven hebben een bedrijfsopvolger. Daar moet je als gemeente trots op zijn.

De agrarische ondernemer is iemand die heel nauw samenwerkt met de natuur. Bijzonder om te lezen dat de gemeente, landbouw, natuur en recreatie als drie losse elementen benoemd. Volgens mij is dit een. Dus wat dat betreft is de doelstelling al lang behaald. Ook staan wij open om mee te denken/werken over eventuele verbeteringen aan te treffen, zoals de ecologische verbindingszones en akkerranden die ook op ons melkveebedrijf aanwezig zijn. Maar helaas krijgen wij steeds meer het idee dat hieraan meewerken directe negatieve gevolgen heeft, omdat het gronden betreft die behoren tot je bedrijf en op de langere termijn negatief zijn voor je vergunning situatie en ontwikkelingsmogelijkheden voor je bedrijf. Het is blijkbaar voor de gemeente nooit genoeg.

Ook de recente aankondiging van de minister van landbouw om bufferstroken van 100 tot 250 meter langs beken voor natuur te gaan bestemmen laat dit maar weer een zien. Je zal maar een groot gedeelte van je duur betaalde grond naast een beek hebben liggen en er niet meer over te zeggen hebben hoe je die het beste kunt gebruiken.

Ook het voorstel voor een extra gebiedsgerichte uitwerking en het toelaten van extra woningen (maar liefst 2500 stuks) in het buitengebied zorgen ervoor dat wij grote zorgen hebben over ons perspectief. Hoe kan de gemeente spreken over het verbeteren van natuur, door daarbij de agrarische ondernemer sterk te beperken in zijn ondernemen om het vervolgens te vergrijzen door weer natuur in te ruilen voor stenen.

Nog een tegenstrijdig voorstel. Zonneweides van 75ha maar liefst ten koste van natuur. Weer grijs boven groen. U wilt blijkbaar alleen meer natuur/groen ten koste van de agrariër en zijn onderneming, Meer groen in de stad en meer stad in het groen. Er moet volgens het rapport een toename van 155 meer groen komen, en dat halen we weg in het buitengebied.

Het plan bevat grote ambities meer veiligheid, betere gezondheid, schoner milieu etc. helaas kunnen deze ambities onder de huidige omstandigheden niet gewaarborgd worden, laat staan een uitbreiding van 4500 woningen.

Wij doen een beroep om deze plannen niet door te laten gaan. De landelijke, Europese en provinciale regelgeving zijn al een hele uitdaging. Ga niet een nieuw onhaalbaar plan presenteren maar laten we eerst eens aan alle doelstellingen voldoen.

Beantwoording:

Wij erkennen dat de agrarische sector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en wet- en regelgeving vanuit Nederland. Wij realiseren ons terdege dat de transitie al jarenlang plaats vindt in de landbouwsector en dat er veel goede initiatieven ontplooid worden om te voldoen aan de huidige regelgeving. Wij weten ook dat veel agrariërs zoals u ook al bezig zijn met het verder verduurzamen. De omgevingsvisie is niet belerend bedoeld naar de agrarische sector.

Het is een opgave voor het buitengebied die er voor ons samen ligt. De weg er naar toe ligt nog niet vast en is daarmee aandachtspunt voor uitwerking van de visie. De ambities voor het buitengebied gaan deels samen: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de agrarische sector. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen.

Potentiële conflictsituaties zoals natuur, woningen en zonneweides

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur, woningen en zonneweides, die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 45

In de omgevingsvisie hebben we gelezen dat er veel terug komt op het gebied van de transitie van de agrarische sector. Er staat veel te gebeuren de komende jaren voor ons als jonge ondernemers.

Wij hebben met verwondering de omgevingsvisie zitten te lezen en hebben een aantal bezwaren:

In de omgevingsvisie staat dat er wordt gekozen voor meer natuur in het zuiden en vooral aan de noordzijde van de gemeente plek is voor grootschalige, intensieve en duurzame landbouw. Daarnaast wordt er verder op gesproken over een tweedeling tussen Noord en Zuid, hierbij wordt zuid aangeduid voor natuurinclusieve landbouw of landschapsontwikkeling. Dit voelt voor ons alsof wij hier als agrarische sector niet meer welkom zijn en jullie het liefst hebben dat wij naar Noord verhuizen met ons bedrijf. Daarbij zijn veel teelten grondgebonden en kunnen ze niet tot slecht groeien op (lichte) klei grond.

Er wordt gesproken over teeltondersteunende voorzieningen, deze mogen maar een bepaald aantal maanden blijven staan en daarna afgebroken worden. Er wordt gesproken over dat dat evenwichtig afgewogen dient te worden bij een aanvraag, zonder storende of negatieve effecten op het landschap. Dit is een te ruim begrip. Verder in de omgevingsvisie is te lezen dat er gewenst wordt om eventueel teeltondersteunende voorzieningen een dubbelfunctie te geven zoals zon boven fruit. Dit is geen goed plan, onder andere niet rendabel.

Verder op in het plan wordt gesproken om eventueel foliekassen en kassen in een bepaald gebied te plaatsen, zodat het meer gecentraliseerd is. Dit is geen verstandig idee, omdat er gesproken wordt dat de glastuinbouw niet meer verder uitgebreid mag worden in de gemeente Roosendaal. Dit houdt voor ons in dat onze toekomstplannen hierin al belemmerd worden. Kassen zijn van belang om onze productie een jaar rond te kunnen spreiden in plaats van alles in de zomer te telen. Daarnaast is arbeid de grootste kostenpost en houdt dit in dat veel meer moet worden gereden tussen locaties, alle tijd die in de auto wordt doorgebracht kan niet geïnvesteerd worden in de producten.

Het stoort dat de gemeente gebieden aan wil gaan duiden waar bepaalde agrarische activiteiten plaats mogen gaan vinden. Voor jonge ondernemers moet ruimte vrij gemaakt worden, zodat men kan innoveren en op het gebied van duurzaamheid flinke stappen kunnen worden ondernomen. Hiervoor zouden wij de ruimte moeten krijgen, zodat de gemeente Roosendaal koploper wordt op dit gebied. Maar zoals wij het nu lezen krijgt de industrie alle ruimte om zich verder te ontwikkelen, maar de mensen die uw eten produceren worden tegengehouden. Als u ziet wat er in de Oekraïne gebeurt, dan zijn wij afhankelijk van de import van agrarische producten terwijl wij deze hier in onze gemeente ook kunnen telen.

Beantwoording

Wij begrijpen dat er veel af komt op jonge ondernemers/agrariërs en dat men als sector moet voldoen aan veel regelgeving vanuit de Europese Unie en de wet- en regelgeving vanuit Nederland. De omgevingsvisie wil duidelijk ook toekomst perspectief bieden aan de agrarische sector.

In de omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied het een belangrijke opgave is om zowel agrarische, recreatieve als natuurlijke dynamiek te faciliteren. Zo zien we ruimte voor verdere ontwikkeling van intensieve agrarische bedrijven met name in het noordelijk deel van het buitengebied (grotendeels ten noorden van de A58, plus een deel zeekleigebied tussen Wouw en Wouwse Plantage ten zuiden van de snelweg) , en een combinatie van natuur, verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in gebieden als Brabantse Wal en Visdonk.

In het buitengebied wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik. Ontwikkelruimte moet planologisch passen en ook 'verdiend' worden. Per saldo zal er in alle gevallen sprake moeten zijn van een landschappelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Met deze passage uit de omgevingsvisie wordt niet uitgesloten dat landbouw en natuur naast elkaar kunnen worden ontwikkeld. Zoals bijvoorbeeld aangegeven de verdere verduurzaming en duurzame landbouw en recreatie in Visdonk.

Grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities ingepast kunnen worden in de huidige agrarische sector. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen.

Potentiële conflictsituaties

Er is een aparte ruimtelijke procedure nodig voor de wijziging van een bestemming voor natuur en andere functies die nu volgens het geldende bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Bij de beoordeling van deze plannen dient sprake te zijn een goede ruimtelijke ordening.

De (wettelijke) conflictsituaties moeten dus eerst opgelost worden, voordat een ruimtelijke procedure gestart kan worden. Voordat de gemeente een ruimtelijke procedure start, wordt in overleg getreden met alle belanghebbenden. Daarbij is het uitgangspunt om oplossingen te zoeken om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, waarmee alle belanghebbenden akkoord kunnen gaan. Toch zal de gemeente soms, na afweging van alle belangen, keuzes moeten maken waarmee niet iedereen het eens is.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

Zienswijze 46 Provincie

Een aandachtspunt voor het vervolg van onze samenwerking aan een goede omgevingskwaliteit: het is belangrijk duidelijk te blijven over de samenhang met het lopende beleid, beleidsontwikkeling in trajecten en documenten parallel aan deze omgevingsvisie. Niet in het minst vanwege de gevolgen voor het mogelijk maken van gewenste ontwikkelingen in het landelijk en stedelijk gebied van de gemeente.

Daarover en over nieuwe zich aandienende initiatieven en ontwikkelingen blijven we graag in gesprek met de gemeente.

Beantwoording

Wij blijven de samenwerking opzoeken om te werken aan een goede omgevingskwaliteit en blijven duidelijk over de samenhang met het lopende beleid en beleidsontwikkeling in trajecten en documenten parallel aan de omgevingsvisie

Wij blijven uiteraard graag in gesprek met de provincie over nieuwe aandienende initiatieven en ontwikkelingen.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

4. Wijzigingen omgevingsvisie naar aanleiding van ingekomen zienswijzen

In het onderstaande wordt een overzicht gegeven van de zienswijzen welke hebben geleid tot aanpassingen in de tekst, lay out dan wel kaartmateriaal in de omgevingsvisie.

Zienswijze 6

In paragraaf 4.3.4 onder de Opgave: zorgen voor een goed evenwicht tussen (milieu- en gezondheids) risico's en de omgeving wordt de volgende tekst toegevoegd:

'De kans van de gevolgen van overstromingen wordt verkleind door een sterke regionale waterkering, een klimaat robuuste inrichting van het achterland en een doelmatige crisisbeheersing.'

Zienswijze 8,9 en 11

De omgevingsvisie wordt op een andere manier opgemaakt, zodat de figuren en kaarten ook beter leesbaar worden.

Zienswijze 12 en 15, 21, 40 en 42

Nieuwe teksten worden opgenomen in de omgevingsvisie over specifiek de landbouwsector.

Paragraaf 2.6 wordt de volgende alinea verwijderd:

'Verduurzaming biedt ook kansen voor vernieuwingen in de landbouw, onder meer voor de bosbouw (hout als bouw materiaal) en voor nieuwe vormen van bedrijvigheid zoals de energie-boerderij, circulaire landbouw en voedselbos. Daarnaast wordt onderzocht of de huidige landbouwgebieden ruimte kunnen bieden voor functies zoals CO2-opslag in bodem en zon-wind-zonthermie-geothermie.'

We willen namelijk eerst de kansen voor verduurzaming uitwerken met de direct betrokkenen in de agrarische sector.

De term 'alternatieven' wordt geschrapt omdat we eerst met de landbouwsector om tafel willen om de visie op dit thema verder uit te werken en te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw.

De term "verdienmodellen" wordt uit de omgevingsvisie gehaald. We kiezen er voor het volgende op te nemen:

'De randvoorwaarden voor de transitie van de sector werken we de komende jaren samen met alle belanghebbenden uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met de agrariërs, landbouworganisaties en andere belanghebbenden en overheden.'

Naast wijken en buurten worden 'gebieden' in de tekst van de omgevingsvisie opgenomen.

In paragraaf 5.4.2 Buitengebied wordt een meer genuanceerdere tekst over de zandgronden in het zuiden van de gemeente opgenomen:

Bij een vitale, duurzame en klimaat adaptieve landbouwsector: "Op goede (klei-)bodems kan de intensieve etc..." wordt vervangen door:

'Op verreweg de meeste plekken kan de intensieve, innovatieve en hoogwaardige landbouw zich verder ontwikkelen, waarbij de agrarische sector blijvend werkt aan het verder verduurzamen van de bedrijven. We willen voorkomen dat de bodemkwaliteit en de waterhuishouding verder verslechteren. Op mindere (zand-)bodems of in deelsectoren die onder druk staan geven we ruimte voor een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering, circulaire landbouw, meer natuur en bosbouw en ook nog ruimte voor nieuwe stedelijke functies. Deze gebieden zijn overwegend te vinden op de zandgronden in het zuiden van de gemeente (ruwweg tussen Wouwse Plantage, Roosendaal en Rucphen) en de gebieden grenzend aan

de stad in het westen (Bulkenaar/ Weihoek, tussen Tolberg en de A58). Transformatie van agrarische bedrijven gebeurt altijd op vrijwillige basis. We zoeken de samenwerking met agrariërs, landbouworganisaties en andere betrokkenen om de landbouwtransitie verder uit te werken. Daarbij willen we ook op beperkte schaal ruimte bieden voor nieuwe kleinschalige stedelijke functies.'

Afbeelding 4.4.: kader: "Onderzoeksgebied "zuid": Ruimte blijven geven aan duurzame landbouw. Daarnaast zoeken naar mogelijkheden etc...." wordt de laatste zin aangepast: "Onderzoeksopgaven hebben ook betrekking op de vraag welke randvoorwaarden de gemeente kan bieden om agrarische ondernemers in staat te stellen blijvend voldoende verdien capaciteit te genereren."

Zienswijze 18

Naar aanleiding van de zienswijze wordt de visiekaart en de tekst van de omgevingsvisie aangepast. In de visiekaart worden de pijlen weggehaald bij het zoekgebied rondom stadsrandzone Oost.

In de tekst wordt het volgende gewijzigd:

Paragraaf 5.2:

Indien blijkt dat de inbreidingslocaties niet voldoende zijn om aan de vraag (bijvoorbeeld vanuit woningbouwbehoefte) te voldoen dan zal ook gekeken worden naar mogelijke uitbreidingslocaties in de stadsrandzones.

Gewijzigd in de volgende tekst:

Indien blijkt dat de inbreidingslocaties niet voldoende zijn om aan de vraag (bijvoorbeeld vanuit woningbouwbehoefte) te voldoen dan zal ook gekeken worden naar mogelijke uitbreidingslocaties in de stadsrandzones; op middellange termijn vooral en primair in stadsrandzone zuidwest.

Tekst onder paragraaf 5.3.2 Oost wijzigen:

In deze oostelijke stadsrandzone zien we een potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw. Met name het zuidelijk deel hiervan lijkt geschikt voor ontwikkeling, bijvoorbeeld aangrenzend aan de bestaande woonwijk. De locaties in Rondje Roosendaal en de stadsrandzone Zuidwest (Weihoek) krijgen prioriteit boven de oostelijke stadsrandzone. Wanneer in de toekomst daar bovenop behoefte ontstaat aan aanvullende woningbouwlocaties, dan komt de stadsrandzone Oost in beeld.

In de volgende tekst:

In deze oostelijke stadsrandzone zien we voor de middellange termijn geen potentiële zoeklocatie voor toekomstige woningbouw. Op lange termijn, naar verwachting na 2030, lijkt het zuidelijk deel mogelijk wel geschikt voor ontwikkeling, bijvoorbeeld aangrenzend aan de bestaande woonwijk, in lage concentraties en met veel groen om een goede aansluiting met het aansluitende groene en ruime buitengebied te borgen. De locaties in Rondje Roosendaal en de stadsrandzone Zuidwest (Weihoek) krijgen prioriteit boven de oostelijke stadsrandzone. Wanneer in de toekomst daar bovenop behoefte ontstaat aan aanvullende woningbouwlocaties, zal worden onderzocht of stadsrandzone Oost mogelijkheden biedt.

Zienswijzen 25 en 29

Naar aanleiding van de zienswijzen wordt de tekst in paragraaf 5.4 Vitaal platteland over de Grensstraat en Essenseweg aangepast.

De volgende tekst wordt verwijderd:

'Specifieke aandacht heeft de Grensstraat. In het buitengebied ten zuiden van Nispen, grenzend aan de bebouwde kom van de Vlaamse gemeente Essen, ligt een aantal woningen aan de grensstraat op Nederlands gebied.

Indien de grens er niet was zou deze strook deel uitmaken van de bebouwde kom van Essen. We willen ook voorkomen dat Nispen en Essen aan elkaar groeien. Vooral nog blijft dit gebied daarom deel uitmaken van het buitengebied. In overleg met de provincie kan onderzocht worden of dit gebied voor verstedelijking in aanmerking komt en hoe de gemeente Essen hier tegenover staat. In de vast te

stellen Interimverordening van de provincie is dit gebied niet opgenomen als 'verstedelijking afweegbaar'.

De tekst wordt als volgt aangepast in de omgevingsvisie onder paragraaf 5.4 Vitaal platteland:

'De functies en het beeld van de Essenseweg in zuidelijke richting is divers. De Essenseweg kenmerkt zich door een aantal bedrijfsbestemmingen, agrarische bestemmingen, een horeca bestemming en woonbestemmingen. Ook de maat en schaal van de bebouwing varieert. Deze afwisseling maakt dat de Essenseweg veel kan verdragen, zonder dat het karakter van deze weg verandert. De Essenseweg valt deels in de kom van Nispen als ook in het buitengebied. Ten zuiden van Essenseweg 60 begint het landelijk gebied.

Richting de grens met België verdicht het lint zich weer met meer woningbouw. De Essenseweg stopt, net als de Kloosterweg en de Hollands Diepstraat, bij de Grensstraat. Het noordelijk deel van de Grensstraat is Nederlands grondgebied, het zuidelijk deel van de Grensstraat ligt in Essen (België). Het noordelijk deel wordt in de provinciale verordening aangeduid als landelijk gebied, terwijl het zuidelijke deel duidelijk onderdeel uitmaakt van het stedelijk gebied van Essen (België). Dit is een bijzondere situatie.

De gemeente Roosendaal wil de Essenseweg niet verder verdichten en voorkomen dat Nispen en Essen aan elkaar groeien.

Aan het einde van de Essenseweg en de Kloosterstraat is er weer sprake van lintbebouwing met woningen. Ook verdichting aan de noordkant van de Grensstraat wordt op dit moment niet voorzien, omdat de noordkant van deze straat duidelijk deel uitmaakt van het landelijk gebied in Nederland. Deze straat vormt niet alleen de grens tussen Nederland en België, maar ook tussen het Nederlandse landelijk gebied en het Belgische stedelijk gebied. '

Zienswijze 32 en 37

De zienswijzen geven aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

In paragraaf 5.2.2 Gebiedsvisie Bulkenaar zal de tekst worden aangepast over specifiek de ontsluitingsweg Tolberg en een kaart zal worden opgenomen met daarin het zoekgebied waar binnen de zuidelijke verbindingsweg kan worden gerealiseerd.

Onderstaande tekst wordt verwijderd:

5.2.2

'De Bulkenaar

De Bulkenaar betreft een gebiedsontwikkeling aan de zuidwestkant van de stad, direct ten oosten van de A58. De grootste ontwikkeling die hier is voorzien is de bouw van het nieuwe Bravis-ziekenhuis, ter vervanging van de twee bestaande ziekenhuizen in Roosendaal en Bergen op Zoom. De ruimte rondom het nieuwe ziekenhuis wordt ingericht als een plek waar ontspanning, natuur en zorg elkaar ontmoeten en versterken. Hier bieden we alle ruimte voor de beste zorg. Het gebied De Bulkenaar wordt ontwikkeld tot een groot, aantrekkelijk en duurzaam parklandschap, waar gezondheid, natuurbeleving en recreëren centraal staan. Naast het ziekenhuis komt er ook ruimte voor bedrijven, onderwijs en diensten die zich richten op andere typen zorg, aanvullend op het bestaande aanbod in de stad en regio. Hiervoor wordt zo'n 12 hectare benut. We willen een aantrekkelijke en goed bereikbare groene buffer realiseren tussen het woongebied en het ziekenhuis. In de vormgeving van dit gebied houden we zoveel mogelijk rekening met de bestaande natuur en het landschapsbeeld. Het landschapspark zal uitnodigen om te bewegen, te ontspannen, te fietsen en te wandelen. We zorgen bij de gebiedsontwikkeling ook voor een betere bereikbaarheid. Zo zien we mogelijkheden om de wijk Tolberg aan te sluiten op de snelweg en is een toekomstig spoorstation nabij het ziekenhuis een extra voorziening ter verbetering van de regionale bereikbaarheid. Bij de ontwikkeling van De Bulkenaar staan de volgende vijf thema's centraal:

- *Duurzaam gebruik van de ruimte;*
- *Innovatief landschapspark;*
- *Optimale infrastructuur;*
- *Mobiliteit;*
- *Landschap en recreatie'*

Naar de volgende tekst:

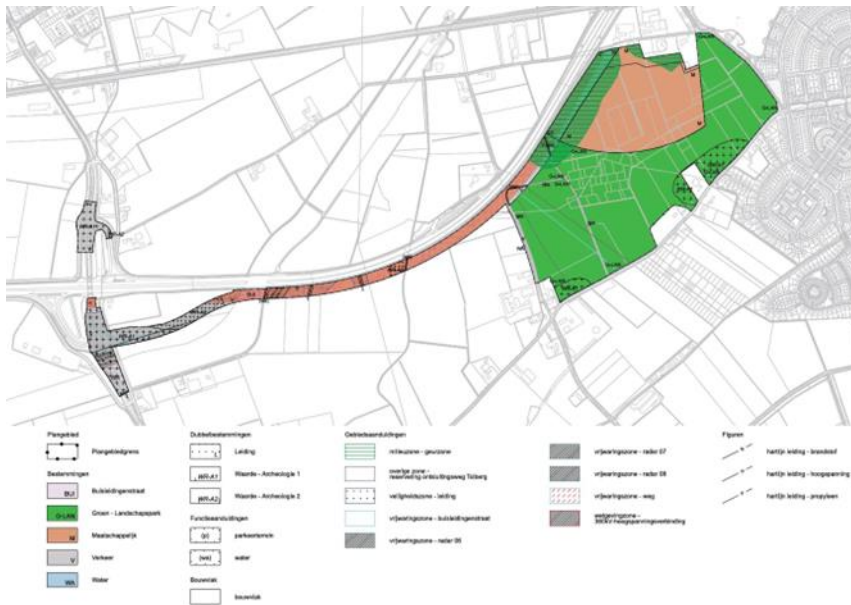
5.2.2 Gebiedsvisie Bulkenaar

'Gebiedsvisie Bulkenaar: ontwikkeling Bulkenaar en verkeerssituatie Tolberg

De komst van het nieuwe Bravis ziekenhuis vormde de aanleiding om voor de Bulkenaar een gebiedsvisie op te stellen, waarin het gebied wordt ontwikkeld tot zorglandschap. Hieronder wordt verstaan een groen landschapspark met volop mogelijkheden om te recreëren en met daarin een gebied van ongeveer 12 hectare voor medische zorg. Daarmee wordt ruimte gecreëerd voor toekomstgerichte zorg waarvan de hele regio gebruik kan maken.

Ziekenhuis, ontsluitingsweg ziekenhuis en landschapspark

De locatie van het nieuwe Bravis ziekenhuis wordt vanaf de rijksweg A58 en de Plantagebaan ontsloten via de daartoe aan te leggen westelijke ontsluitingsweg die parallel aan de rijksweg wordt aangelegd. De gemeente heeft voor de locatie van het nieuwe Bravis ziekenhuis, het landschapspark en de westelijke ontsluitingsweg op 10 februari 2022 het bestemmingsplan 'De Bulkenaar' vastgesteld.

Afbeelding 5.4 a: verbeelding vastgesteld bestemmingsplan Bulkenaar (bron: ruimtelijke plannen)

Verbindingsweg richting Tolberg

In de toekomst zal ook de verbinding met de A58 voor de wijk Tolberg aan de westflank van Roosendaal worden verbeterd. Want ondanks de geografische ligging van de wijk Tolberg in de nabijheid van de A58, is de wijk niet optimaal aangesloten op het rijkswegennet. Ook de ligging tussen de sporen (gelijkvloerse spoorwegovergangen) richting België en Zeeland maakt de ontsluiting van de wijk kwetsbaar. Deze verbetering is al sinds 2009 een wens van de gemeente en is daarom meegenomen in de gebiedsvisie Bulkenaar. Deze visie is door de raad op 28 mei 2020 vastgesteld en vormt daarmee het beleidskader voor deze nieuwe verbinding.

Een nieuwe ontsluiting van Tolberg is reeds in 2009 onderzocht, maar kon toen niet worden gerealiseerd. In 2019 is het onderzoek geactualiseerd voor het planjaar 2030. Hierbij zijn de nieuwe inzichten, zoals de realisatie van een regionaal ziekenhuis op de Bulkenaar ten westen van Tolberg en de verbetering van de ontsluiting van Tolberg meegenomen. Op basis van de bevindingen uit het onderzoek, impact op de omgeving en de ruimtelijke inpassing is gekozen voor de zuidelijke verbindingsweg Tolberg. Het zoekgebied waarbinnen deze zuidelijke verbindingsweg kan worden gerealiseerd is opgenomen in de gebiedsvisie De Bulkenaar (zie bijgevoegd kaartje uit de gebiedsvisie De Bulkenaar). Bewoners van Tolberg krijgen hiermee een alternatieve route richting de A58. Voor de verdere uitwerking van het tracé en de realisatie van de zuidelijke verbindingsweg wordt een aparte planprocedure doorlopen. ‘

Afbeelding 5.4 b: verbindingsweg richting Tolberg (bron: vastgestelde gebiedsvisie Bulkenaar)

Zienswijze 35:

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

‘De restanten van kasteel Moerendaal’ wordt in paragraaf 4.2.3 van de tekst van de omgevingsvisie opgenomen.

Zienswijze 36:

De zienswijze geeft aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

De bestaande hoogspanningsleidingen worden in figuur 4.11 van de omgevingsvisie aangegeven.

Zienswijze 38

De term ‘alternatieven’ wordt geschrapt omdat we eerst met de landbouwsector om tafel willen om de visie op dit thema verder uit te werken en te bekijken wat de mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw

Zienswijze 43

Naar aanleiding van de zienswijze is de tekst in de omgevingsvisie aangepast. De zin “we zoeken naar nieuwe verdienmodellen voor agrariërs” wordt uit de tekst gehaald. We kiezen er voor om het volgende op te nemen:

‘De randvoorwaarden voor de transitie van de sector werken we de komende jaren samen met alle belanghebbenden uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met de agrariërs, landbouworganisaties en andere belanghebbenden en overheden.’

5. Ambtshalve wijzigingen

De omgevingsvisie wordt ook nog op een aantal onderdelen gewijzigd zonder dat dit kan worden toegeschreven aan hetgeen in de zienswijzen is verwoord. Dit wordt onder andere veroorzaakt door zaken als voortschrijdend inzicht, geconstateerde onvolkomenheden of gewenste verbeteringen. Verder worden een aantal foto's toegevoegd in de omgevingsvisie.

Paragraaf 2.1 is de volgende zin gewijzigd:

'De wereld ligt open, maar de toekomst is onvoorspelbaarder dan ooit. En daar ligt juist de kracht van Roosendaal: flexibel, kansen pakken. open, maar de toekomst is onvoorspelbaarder dan ooit.'

Deze zin is veranderd in:

'De kracht van Roosendaal is flexibel omgaan met veranderingen en de kansen benutten als die zich voor doen.'

Paragraaf 4.2.1 Wonen, 5.2.1 Rondje Roosendaal en 5.4.2 Buitengebied wordt het volgende toegevoegd

Vanuit het provinciale beleid worden meer mogelijkheden geboden voor de bouw van verschillende woningtypen:

'Voorts is er een nieuw actieprogramma: 'Nieuwe Woonvormen en Zelfbouw' vanuit de provincie met als doel om de realisatie van alternatieve woonvormen en zelfbouw te stimuleren en te versnellen. Met het actieprogramma wil de provincie stevig bijdragen aan de realisatie van verschillende woonvormen. In het actieprogramma worden onder andere geclusterde woonvormen, begeleid wonen, studio's, tiny houses, flexwonen en gesplitste woningen genoemd. De woontypen leiden tot kwaliteitsverbetering en zijn altijd maatwerk.'

Paragraaf 4.2.1 wordt de (Weihoek) verwijderd uit de tekst:

Voor 2.500 woningen zal de komende 10 jaar buiten de huidige bebouwingscontour plek moeten worden gevonden. Deels kan dit binnen de stedelijke contour (*Weihoek*) .

De toevoeging van de (*Weihoek*) is onbedoeld benoemd achter het woord de stedelijke contour. Het is niet bedoeling geweest om enkel één gebied te duiden daarom wordt (*de Weihoek*) weggehaald achter deze zin.

Paragraaf 4.3.5 Milieuveiligheid en hinder wordt opnieuw ingevoegd

Onbedoeld is deze paragraaf uit de ontwerp omgevingsvisie niet opgenomen. In de voorontwerp omgevingsvisie stond deze tekst nog wel opgenomen:

4.3.5 Milieuveiligheid en -hinder

Op het gebied van milieuveiligheid en -hinder geldt in elk geval dat elke nieuwe ontwikkeling wordt getoetst aan de wettelijke normen. De gemeente Roosendaal werkt momenteel nog aan haar eigen milieubeleid, op verschillende aspecten. Zo worden onder meer de nieuwe aandachtsgebieden veiligheid onder de Omgevingswet in kaart gebracht, en stellen we beleidskaders op met betrekking tot geluid. Met betrekking tot achtergrondbelasting geur ten gevolge van intensieve veehouderij is het beleidsvoornemen om mitigerende maatregelen te verankeren in de Omgevingsvisie en daaruit voortvloeiende omgevingsplannen.

Opgave: zorgen voor een schoon milieu dat bijdraagt aan de gezondheid van de inwoners

In dit kader hebben we de opgave om te zorgen voor schone lucht. Actueel liggen de concentraties aan vervuilende stoffen in de lucht beneden de wettelijke grenswaarden, maar dit dient wel actief bewaakt te worden en indien nodig zullen we regulerend optreden. Luchtkwaliteit staat continu onder druk wegens het vele verkeer en de bedrijvigheid.

Nieuwe ontwikkeling mag in ieder geval niet bijdragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Voor het verbeteren van onze luchtkwaliteit zetten we in op het stimuleren van schoner vervoer in onze stad. Ook de ingezette energietransitie gaat bijdragen aan een verbeterde luchtkwaliteit.

Door regionale samenwerking gaan we werken aan het verbeteren van de achtergrondbelasting en verminderde uitstoot van stikstof ten gunste van onze leefomgeving en omliggende natuurgebieden.

Een goede kwaliteit van lucht, bodem, water en voldoende natuur is noodzakelijk om een gezonde en veilige fysieke leefomgeving te kunnen bereiken en behouden. Een draagkrachtige bodem en goed functionerend bodemwatersysteem is daarom zowel in het stedelijk als in het landelijk gebied van belang. Hierbij sluiten we aan bij het landelijk beleid uit de NOVI. Tot nu toe hebben we vooral gekeken of de (chemische) kwaliteit van de bodem en het grondwater geschikt is voor de beoogde functie. De bodem en ondergrond maken echter deel uit van het natuurlijk systeem en zijn daarmee onlosmakelijk onderdeel van duurzame oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Zo biedt de ondergrond kansen, maar ook risico's voor de energieopgave door het gebruik van bodemenergie en geothermie, en maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie. Hiervoor verwachten we nieuwe wetgeving.

Om deze reden werken we nog aan het opstellen van kaders en regels met betrekking tot de bodem. Daarbij brengen we de ondergrondkwaliteiten in beeld, maar ook de maatschappelijke opgaven in relatie tot bodem en de consequenties daarvan. Daarbij onderzoeken we ook bedreigingen zoals verdroging, vermesting, verarming, verdichting en verzilting.

Ook op gebouwniveau is milieuveiligheid van belang. Zo streven we naar het gebruik van duurzame materialen die rekening houden met het milieu en de gezondheid van bewoners en gebruikers. Daarnaast is een gezond binnenmilieu door goede ventilatie belangrijk, zowel in nieuwe als bestaande gebouwen.

Paragraaf 4.3.5 Milieuveiligheid en –hinder toevoeging tekst amendement:

Naar aanleiding van een amendement van de VLP op 17 juni 2021 wordt de volgende tekst toegevoegd:

'Met betrekking tot achtergrondbelasting geur ten gevolge van intensieve veehouderij is het beleidsvoornemen om mitigerende maatregelen te verankeren in de Omgevingsvisie en daaruit voortvloeiende omgevingsplannen.'

6. Tekst gewijzigd naar aanleiding van derde deel OER

In de omgevingsvisie zijn wijzigingen doorgevoerd die voortvloeien uit het derde deel van het OER. In het advies van 20 april 2022 adviseert de Commissie m.e.r. het OER op een aantal punten aan te vullen. Een aanvulling (derde deel) op het OER is opgesteld en geeft een reactie op het advies van de Commissie m.e.r. Tevens wordt aangegeven hoe met het advies van de Commissie m.e.r. wordt omgegaan en biedt het aanvullende informatie om tot een volwaardige afweging van het milieubelang te komen bij de besluitvorming rondom de omgevingsvisie van de gemeente Roosendaal. Hierbij zijn ook de zienswijzen op de ontwerp omgevingsvisie betrokken, voor zover ze een reactie op het OER betreffen. Het thema Vitaal platteland is bijvoorbeeld verder uitgewerkt en geeft betere inzichten in de verdere uitwerking van dit thema voor de landbouwsector. We nemen daarom een aantal teksten vanuit de aanvulling van het OER over in de omgevingsvisie. Tevens gaf de hoorzitting aanleiding om kritisch te kijken naar de teksten over de landbouw en daarom hebben wij een tekst toegevoegd om de conflicterende belangen en aandachtspunten te beschrijven en op het netvlies te hebben zodat wij deze verder kunnen uitwerken met alle betrokkenen.

Paragraaf 1.3: toevoeging wisselwerking OER en Omgevingsvisie

Gelijktijdig met het opstellen van de omgevingsvisie is ook het opstellen van het OER gestart. In het eerste deel van het OER is de referentiesituatie beschreven. Daarin zijn de aandachtspunten voor ontwikkelingen in de deelgebieden beschreven. Hierbij is de Foto van Roosendaal getoetst en verder aangevuld. Deel 1 van het OER heeft als directe input aan de basis gestaan van delen van de omgevingsvisie. Voorbeelden hiervan zijn de milieu-informatie in het Verhaal van Roosendaal (Hoofdstuk 2 van deze Omgevingsvisie). De informatie komt uit de Foto van Roosendaal, teksten komen deels uit het OER deel 1. Een ander voorbeeld is de beschrijving en karakterisering van de deelgebieden in de Omgevingsvisie (teksten komen deels uit het OER deel 1). Beschrijvingen van waarden en aandachtspunten in de verschillende deelgebieden zijn vanuit het OER overgenomen in het eerste concept van de omgevingsvisie (zomer 2021).

Vervolgens is in de omgevingsvisie een koers bepaald voor de toekomst. In het tweede deel van het OER wordt vooral een analyse gemaakt van deze koers.

Voorbeelden van de doorwerking van het OER in de Omgevingsvisie zijn met name de conclusies voor de stadsrandzones en de aandachtspunten voor ontwikkeling van Rondje Roosendaal en Vitaal Platteland. De volgende aspecten uit het OER zijn relevant geweest voor de keuzes in de omgevingsvisie:

- *De zuidelijke randzone is verkleind in verband met de natuurwaarde van Visdonk;*
- *Bij ontwikkeling van de noordelijke randzone (Wig) is aandacht voor hoogteverschillen in het landschap;*
- *De aandachtgebieden die onder de Omgevingswet inzichtelijk moeten worden gemaakt, zijn bij toekomstige ontwikkelingen grotendeels in beeld gebracht;*
- *De aandachtspunten ten aanzien van het al dan niet verplaatsen van de huidige sportvelden zijn meegenomen;*
- *De aandachtspunten voor de ontwikkeling van Rondje Roosendaal in het OER bevestigen de te verwachten uitdagingen en maken nieuwe uitdagingen in de omgevingsvisie kenbaar, waaronder het al dan niet verplaatsen van het spooreplacement.*

Deze analyse helpt de gemeenteraad om de koers verder uit te werken en op basis van deze analyse keuzes te maken of gebiedsvisies op te stellen. Het is de bedoeling om vanuit de huidige situatie de koers te bepalen en vervolgens de keuzes en de milieueffecten van deze keuzes weer verder uit te werken

Paragraaf 5.2.1 Sterke stad, Rondje Roosendaal is de volgende zin toegevoegd:

'Bij mogelijke uitplaatsing van het emplacement ontstaat op termijn ruimte voor extra woningen, boven de hier benoemde opgave.'

Paragraaf 5.4 Vitaal platteland

De volgende tekst is toegevoegd naar aanleiding van het aanvullende deel 3 van het OER en naar aanleiding van de hoorzitting waarin zienswijze indieners aandacht hebben gevraagd voor de conflicterende belangen en uitdagingen waarmee de agrarische sector te maken heeft.

Resume Vitaal platteland

Algemeen gesteld is het Vitaal Platteland een deelgebied met conflicterende belangen en daarmee de belangrijkste aandachtspunten voor het vervolg van de visie- en plan/besluitvorming.

Er wordt daarbij wel degelijk rekening gehouden met het bestaande agrarische gebruik, de agrariërs, en hun bestaande rechten. Maar wat blijft zijn de aandachtspunten die in het buitengebied spelen. Hieronder worden een aantal voorbeelden van aandachtspunten genoemd:

- op het gebied van milieu: bodem- en waterkwaliteit, verdroging, stikstofproblematiek, geur, afname biodiversiteit*
- op het gebied van regelgeving : stikstof, geur, fijnstof, endotoxines*
- vanuit de sector zelf: noodzaak voor schaalvergroting, het ontbreken van opvolging*
- vanuit maatschappelijke opgaven: er is zowel in de stad als het buitengebied ruimte nodig voor energietransitie, natuur en woningbouw*

Dit maakt het opstellen van een visie voor het buitengebied een uitdaging, waarbij alle belangen meegenomen worden. Hierbij moet rekening worden gehouden met Europese verplichtingen ten aanzien van natuur-, water- en klimaatdoelstellingen en nationaal beleid zoals het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), zoals verwoord in de op 10 juni 2022 gepresenteerde startnotitie. In het NPLG legt het rijk structurerende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast als basis voor integrale provinciale programma's. Het Rijk wil dat deze uiterlijk 2023 juli is opgesteld.

In het rapport "Kiezen en delen" (Ministerie van BZK, 2021), één van de voorstudies van het NPLG, is het zuidelijk en westelijk deel van het buitengebied Roosendaal aangeduid als droogtegevoelig gebied en daarmee wordt het gebied beoogd voor extensieve grondgebonden landbouw. Het overig deel van het buitengebied van Roosendaal is niet aangeduid als droogtegevoelig en aangeduid als beoogd gebied voor intensieve grondgebonden landbouw. · Roosendaal zet in de omgevingsvisie voor het buitengebied in op een duurzame ontwikkeling van verwevenheid aan functies en opgaven, waarbij het behoud van duurzaam vruchtbare bodems, biodiversiteit en een goede balans tussen natuur en milieu, economie en mens voorop staat, en waarbij geen afwenteling van milieuproblemen naar de toekomst optreedt.

Roosendaal wil op zoek naar een nieuw evenwicht tussen het beschermen van een veilige, gezonde, natuurrijke en rustige leefomgeving en het optimaal benutten en ontwikkelen van het buitengebied voor verschillende functies. Behoud van de vitale duurzame agrarische sector en ruimte bieden aan innovaties die leiden tot een duurzame en rendabele landbouw, bij voorkeur circulaire en/of natuurvriendelijke landbouw. Ruimte voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten. Ruimte voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. Rekening houdend met het herstel van ecosystemen, verbetering van de kwaliteit van de bodem en het watersysteem, klimaatadaptie, milieu, dierenwelzijn, gezondheid en behoud en versterking van natuur en landschap. Dit in balans met economisch perspectief. Voorbeelden hiervan zijn onder andere:

- Ruimte voor nieuwe functies zoals (kleinschalig) wonen
- Behoud en versterking van de landschappelijke cultuurhistorische identiteit en verscheidenheid.
- Versterking van de relaties met het stedelijk gebied, het buitengebied zou toegankelijker moeten zijn.
- Behoud en versterken van ecologische- en waterstructuur en de biodiversiteit
- Enerzijds wateroverlast tegengaan, anderzijds water vasthouden voor tijden van droogte.

De lat ligt daarmee voor het buitengebied hoog. De ambities voor het buitengebied kunnen deels samen gaan: een ontwikkeling naar een meer circulaire en natuurvriendelijke landbouw geeft ruimte voor water, groen/natuur en leidt tot vermindering van hinder op de omgeving. Behoud en versterking van landschap gaat goed samen met meer ruimte voor water en groen/natuur en draagt bij aan de recreatieve kwaliteit van het buitengebied. Maar er zijn ook spanningsvelden tussen ambities. Vitale landbouw vraagt momenteel nog steeds om schaalvergroting, wat ten koste kan gaan van ambities op het gebied van landschap en leefbaarheid. Zo is er vanuit de tuinbouw- en kwekerijsector behoefte aan meer ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen (groter en voor langere perioden). Dit kan ten koste gaan van landschappelijke waarden, natuur en water.

De grootste uitdaging in het buitengebied is hoe de ambities gecombineerd kunnen worden met de aandachtspunten. Dit vraagt afstemming met alle betrokkenen en om een goede uitwerking van een toekomstige visie voor het buitengebied.'

Paragraaf 6.1 wordt de volgende tekst aangepast en uitgebreid:

Proces totstandkoming omgevingsvisie en OER

Het proces en traject om tot een omgevingsvisie te komen is gestart eind 2019/begin 2020. In 2019/2020 is eerst gestart met een inventarisatie van waarden, knelpunten, opgaven en ambities. Dit is gedaan in de vorm van een Foto van Roosendaal (waarden, trends, knelpunten), het omgevingskader, de beleidsagenda (toets vigerend beleid) en samenspraak (participatie). De voorontwerp omgevingsvisie heeft van 5 juli tot en met 16 augustus 2021 ter inzage gelegen voor inspraak.

Vervolgens is de concept ontwerp omgevingsvisie verder uitgewerkt met ambities/opgaven en is een koers voor de toekomst bepaald. Dit is in het najaar van 2021 getoetst en gespiegeld in deel 2 van het OER. In deel 2 van het OER is vooral een analyse gemaakt van deze koers. Voorbeelden van de spiegeling/toets zijn met name de conclusies voor de stadsrandzones en de aandachtspunten voor ontwikkeling van Rondje Roosendaal en Vitaal Platteland.

De ontwerp-omgevingsvisie en het OER (deel 1 en 2) zijn in december 2021 afgerond en in 7 februari tot en met 21 maart 2022 gepubliceerd en ter inzage gelegd.

Nadat de zienswijzen zijn verwerkt, zal de omgevingsvisie en het OER ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Vervolgens wordt de volgende tekst verwijderd:

'De gemeente heeft de ambitie om steeds minder sectoraal deelbeleid op te stellen en dit vaker te integreren in de omgevingsvisie, die we in een cyclisch proces steeds actualiseren. De omgevingsvisie kan aanleiding zijn om beleid verder uit te werken. Bij de uitwerking van aparte beleidsnota's moet de integraliteit altijd geborgd worden en de hoofdlijnen van het beleid moeten in de omgevingsvisie opgenomen worden. De visie is adaptief en flexibel. We moeten kunnen reageren op veranderende omstandigheden en waar nodig de koers bij kunnen stellen.'

En gewijzigd in de volgende tekst:

Het toekomstige proces en ambitie

De omgevingsvisie is dus een dynamisch document. Op basis van de omgevingsvisie worden (thema- of gebiedsgerichte) deelvisies opgesteld, regels in het omgevingsplan opgenomen, programma's gemaakt en (uitgebreide) omgevingsvergunningen verleend. Dit kan leiden tot kleine koerswijzigingen in de visie of scherpere keuzes in de visie. Met de gemeenteraad wordt afgesproken dat deze kleine koerswijzigingen naar aanleiding van de uitwerking in (thema of gebied gerichte) deelvisies of beleid in de omgevingsvisie worden verwerkt. Bovendien wordt de omgevingsvisie elke paar jaar opnieuw tegen het licht houden. Dit proces wordt, samen met de gemeenteraad, verder uitgewerkt.

De gemeente heeft de ambitie om steeds minder sectoraal deelbeleid op te stellen en dit vaker te integreren in de omgevingsvisie, die we in een cyclisch proces steeds actualiseren. De omgevingsvisie kan aanleiding zijn om beleid verder uit te werken. Bij de uitwerking van aparte beleidsnota's moet de integraliteit altijd geborgd worden en de hoofdlijnen van het beleid moeten in de omgevingsvisie opgenomen worden. De visie is adaptief en flexibel. We moeten kunnen reageren op veranderende omstandigheden om daar waar nodig de koers bij kunnen stellen.